

บทที่ 5

การละกริยาในประโยคที่สัมพันธ์กัน

ในบทที่ 4 ได้กล่าวถึงการละกริยาในประโยคสัมพันธ์ ซึ่งความหมายของประโยคจะสัมพันธ์กัน โดยอาศัยหน่วยเชื่อมเป็นเครื่องชี้ถึงความสัมพันธ์ ในบทนี้จะกล่าวถึงการละกริยาในประโยคที่สัมพันธ์กัน¹ ซึ่งมีเนื้อความของประโยคเป็นเครื่องชี้ถึงความสัมพันธ์

ประโยคที่สัมพันธ์กัน ที่จะกล่าวถึงนี้มี 3 ลักษณะ คือ

ลักษณะการซ้ำเนื้อความ

ลักษณะการตอบ

ลักษณะการถาม

การละกริยาในประโยคที่มาสัมพันธ์กันนี้ เกิดขึ้นได้ในกรณีเกี่ยวกับการละกริยาในประโยคสัมพันธ์ที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 4 นั่นคือเมื่อประโยคที่มาสัมพันธ์กันเหล่านี้มีกริยาเดียวกัน ผู้พูดจึงอาจจะละกริยาหน่วยใดหน่วยหนึ่งไปได้ ทั้งนี้เพราะความหมายของกริยาดังกล่าวเป็นสิ่งที่ซ้ำกัน การจะละหรือไม่ละกริยาหน่วยใดหน่วยหนึ่งที่ซ้ำกันนี้โดยปกติแล้วจะมีเกณฑ์กำหนดที่แน่นอน ประโยคสัมพันธ์ในบทที่ 4 ที่กล่าวมาแล้วนั้น มีเกณฑ์กำหนดการละกริยา คือ กริยาจะละได้เมื่อเป็นสิ่งที่กล่าวถึงแล้ว และเป็นสิ่งที่ไม่สำคัญ ส่วนเกณฑ์การละกริยาในประโยคสัมพันธ์แต่ละลักษณะจะแตกต่างกันไป ในบทที่ 5 นี้จะพิสูจน์ต่อไปว่า เกณฑ์กำหนดการละกริยาที่ได้มาจากบทที่ 4 คือ กริยาเมื่อเป็นสิ่งที่กล่าวแล้วและไม่สำคัญอาจจะละไปได้นั้น จะใช้หรือไม่ในประโยคที่สัมพันธ์กัน

5.1 การละกริยาในประโยคที่สัมพันธ์กันในลักษณะการซ้ำเนื้อความ²

¹ ดูคำอธิบายเรื่องลักษณะความสัมพันธ์ของประโยคที่สัมพันธ์กันในบทที่ 3 หน้า 45.

² ดูคำอธิบายเรื่องประโยคที่สัมพันธ์กันในลักษณะการซ้ำเนื้อความในบทที่ 3

ตารางที่ 13 ตัวอย่างประโยคที่สัมพันธ์กัน ในลักษณะการซ้ำเนื้อความ

ประโยค	ประโยคที่ละกริยา
<u>กริยาแสดงสภาพ</u> (1) ก. <u>ตุ้มไม้คือเลย ไม้คือเลย</u>	ข. <u>ตุ้มไม้คือเลย ไม้เลย</u>
<u>กริยาแสดงการเปลี่ยนแปลง</u> (2) ก. <u>ฝนตกแน่ ๆ ตกแน่ ๆ เชียว</u>	ข. <u>ฝนตกแน่ ๆ แน่ ๆ เชียว</u>
<u>กริยาแสดงอาการ</u> (3) ก. <u>แดงยิ้มหนอย่น่า ยิ้มหนอย่น่า</u>	ข. <u>แดงยิ้มหนอย่น่า หนอย่น่า</u>
<u>กริยาแสดงทั้งอาการและการเปลี่ยนแปลง</u> (4) ก. <u>นิกอย่ำซุดคินนะ ออย่าซุดนะ</u>	ข. <u>นิกอย่ำซุดคินนะ อยานะ</u>
(5) ก. <u>เขอควรกินวิทามินนะ ควรกินนะ</u>	ข. <u>เขอควรกินวิทามินนะ ควรนะ</u>

ประโยค (1) กริยาแสดงสภาพคือ มีอรรถลักษณะในบริบทที่บ่งความปฏิเสธ คือ ไม้ และ ไม้...เลย อยู่ด้วย ส่วนประโยค (2) กริยาแสดงการเปลี่ยนแปลง ตก มีอรรถลักษณะในบริบทที่บ่งความเชื่อแน่ว่า คือ แน่ ๆ และ แน่ ๆ เชียว อยู่ด้วย ประโยค (3) กริยาแสดงอาการ ยิ้ม มีอรรถลักษณะในบริบทที่บ่งการขอร้อง คือ หนอย่น่า อยู่ด้วย ประโยค (4) กริยาแสดงทั้งอาการและการเปลี่ยนแปลง ซุด มีอรรถลักษณะในบริบทที่บ่งการห้าม ออย่า...นะ อยู่ด้วย และ ประโยค (5) กริยาแสดงทั้งอาการและการเปลี่ยนแปลง กิน มีอรรถลักษณะในบริบทที่บ่งการแนะนำ คือ ควร ...นะ อยู่ด้วย

เกณฑ์การละกริยา

ผู้วิจัยพบว่าประโยคสัมพันธ์ในลักษณะการซ้ำเพื่อความดังกล่าวนี จะมีการละกริยาเพียงลักษณะเดียว คือ ละหน่วยกริยาในประโยคที่มีเนื้อความซ้ำกับประโยคที่กล่าวถึงก่อนเป็นประโยคแรก เช่น ตัวอย่างในตารางที่ 13 หน้า 105

ข้อ (1) ข. (2) ข. (3) ข. (4) ข. และ (5) ข.

การละหน่วยกริยาในประโยคที่มีเนื้อความซ้ำกับประโยคแรก เป็นเพราะหน่วยกริยาดังกล่าวนี เป็นสิ่งที่กล่าวแล้ว และผู้พูดคิดว่าผู้ฟังยังคงจำได้ ถึงจะไม่กล่าวอีกผู้ฟังก็จะรู้ได้ว่าหน่วยกริยาที่ละไปคืออะไร เมื่อเกิดการละกริยา ความสำคัญของความจะไปอยู่ที่อรรถลักษณะในบริบทของกริยา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้พูดต้องการย่ออรรถลักษณะในบริบทเหล่านั้นมากกว่าหน่วยกริยา เช่น ตัวอย่างในตารางที่ 13 หน้า 105 ประโยค (1) ข. จะย่อในอรรถลักษณะในบริบทที่บ่งความปฏิเสธ (2) ข. จะย่ออรรถลักษณะที่บ่งความเชื่อแน (3) ข. ย่ออรรถลักษณะที่บ่งการขอร้อง (4) ข. ย่ออรรถลักษณะที่บ่งการห้าม และ (5) ข. ย่ออรรถลักษณะที่บ่งการแนะนำ

การละกริยาในประโยคที่มีเนื้อความซ้ำกับประโยคแรก ดังตัวอย่างที่กล่าวมาแล้วนี้ อาจจะเกิดขึ้นหรือไม่เกิดก็ได้ ถ้าละก็เพื่อความรวบรัด แต่ถ้าไม่ละก็เพื่อให้มีความกระจำจชัดยิ่งขึ้น และอาจรวมถึงการย่อกริยาคด้วย

5.2 การละกริยาในประโยคที่สัมพันธ์กันในลักษณะการตอบ¹

ประโยคที่สัมพันธ์กันในลักษณะการตอบนี้ เนื้อความของประโยคที่เป็นคำตอบจะขึ้นอยู่กับลักษณะเนื้อหาของคำถามซึ่งมีอยู่หลายชนิด แล้วแต่วัตถุประสงค์ของผู้ถาม

¹ ดูคำอธิบายเรื่องประโยคที่สัมพันธ์กันในลักษณะที่เป็นกริยาตอบ
ในบทที่ 3 หน้า 45

เซฟ แบ่งคำถามออกเป็น 4 ชนิด¹ คือ

1. ถามเพื่อให้เลือกตอบ (Disjunctive questions)
2. ถามเพื่อการยืนยัน (Confirmative questions)
3. ถามเพื่อให้ได้เนื้อความ (Questions with lexical gaps)
4. ถามเพื่อตรวจสอบความ (Echo questions)

ในภาษาไทย ก็อาจจะแบ่งคำถามออกได้เป็น 4 ชนิด เช่นเดียวกันนี้ คือ

1. ถามเพื่อให้เลือกตอบ
2. ถามเพื่อการยืนยัน
3. ถามเพื่อให้ได้เนื้อความ
4. ถามเพื่อตรวจสอบความ

การละกริยา จะเกิดขึ้นได้ในคำตอบของคำถามเหล่านี้

5.2.1 การละกริยาในคำตอบของคำถามเพื่อให้เลือกตอบ

คำถามเพื่อให้เลือกตอบ อาจจะแบ่งย่อยออกได้อีก เป็น 2 ชนิดคือ

1. ถามเพื่อให้เลือกตอบเนื้อความ
2. ถามเพื่อให้ตอบรับหรือตอบปฏิเสธ

คำถามเพื่อให้เลือกตอบเนื้อความเป็นคำถามที่ต้องการให้ผู้ฟังเลือกตอบ
อย่างใดอย่างหนึ่งที่อยู่ในคำถามที่ผู้ถามถามมา ซึ่งอาจจะเป็นเนื้อความ
กับนาม หรือเนื้อความเกี่ยวกับกริยาได้ ส่วนคำถามเพื่อให้เลือกตอบรับหรือ
ปฏิเสธ เป็นคำถามที่ต้องการคำตอบรับหรือตอบปฏิเสธเนื้อความในคำถามนั้น

¹ เซฟ, เรื่องเดียวกัน หน้า 309 - 345.

การละภริยาในคำตอบของคำถามเพื่อให้เลือกตอบ จะเกิดได้เฉพาะใน คำตอบของคำถามเพื่อให้เลือกตอบเนื่องความเกี่ยวข้องกับนาม เท่านั้น

5.2.1.1 การละภริยาในคำตอบของคำถามเพื่อให้เลือกตอบเนื่องความเกี่ยวข้องกับนาม

ตารางที่ 14 ตัวอย่างคำถามเพื่อให้เลือกตอบเนื่องความเกี่ยวข้องกับนาม พร้อมทั้ง คำตอบที่อาจจะเป็นไปได้

คำถาม	คำตอบ	คำตอบที่ละภริยา
<u>ภริยาแสดงสภาพ</u>		
(6) ก. กระเป๋าสวยหรือ ร่องเท้าสวย	ข 1) กระเป๋าสวย (คะ) ค 1) ร่องเท้าสวย (คะ) ง 1) ทั้งกระเป๋าทิ้งร่องเท้าสวย (คะ) จ 1) กระเป๋าสวย ร่องเท้าก็สวย (คะ)	ข 2) กระเป๋า (คะ) ค 2) ร่องเท้า (คะ) ง 2) ทั้งกระเป๋าทิ้งร่องเท้า (คะ) จ 2) -
<u>ภริยาแสดงการเปลี่ยนแปลง</u>		
(7) ก. เสื้อหรือ กางเกงหด	ข 1) เสื้อหด (คะ) ค 1) กางเกงหด (คะ) ง 1) ทั้งเสื้อทั้งกางเกงหด (คะ) จ 1) เสื้อก็หด กางเกงก็หด (คะ)	ข 2) เสื้อ (คะ) ค 2) กางเกง (คะ) ง 2) ทั้งเสื้อทั้งกางเกง (คะ) จ 2) -

คำถาม	คำตอบ	คำตอบที่ละกริยา
<p><u>กริยาแสดงอาการ</u></p> <p>(8) ก. แดงหรือนึควิ่ง</p>	<p>ข 1) แดง^วิ่ง (คะ)</p> <p>ค 1) นึคว^วิ่ง (คะ)</p> <p>ง 1) ทั้งแดงทั้งนึคว^วิ่ง (คะ)</p> <p>จ 1) แดงทั้ง^วิ่ง นึคว^วิ่ง (คะ)</p>	<p>ข 2) แดง (คะ)</p> <p>ค 2) นึคว (คะ)</p> <p>ง 2) ทั้งแดงทั้งนึคว (คะ)</p> <p>จ 2) -</p>
<p><u>กริยาแสดงทั้งอาการและ การเปลี่ยนแปลง</u></p> <p>(9) ก. ทอมหรือตอย⁺สูบ⁺ นุหรี⁺</p>	<p>ข 1) ทอม⁺สูบ (คะ)</p> <p>ค 1) ตอย⁺สูบ (คะ)</p> <p>ง 1) ทั้งทอมทั้งตอย⁺สูบ (คะ)</p> <p>จ 1) ทอมก็⁺สูบ ตอยก็⁺สูบ (คะ)</p>	<p>ข 2) ทอม (คะ)</p> <p>ค 2) ตอย (คะ)</p> <p>ง 2) ทั้งทอมทั้งตอย (คะ)</p> <p>จ 2) -</p>
<p>(10) ก. แอว⁺กินพุทรา⁺ หรือมังคุด</p>	<p>ข 1) กินพุทรา (คะ)</p> <p>ค 1) กินมังคุด (คะ)</p> <p>ง 1) กินทั้งพุทราทั้งมังคุด (คะ)</p> <p>จ 1) พุทรา⁺ก็กิน มังคุดก็⁺กิน (คะ)</p>	<p>ข 2) พุทรา (คะ)</p> <p>ค 2) มังคุด (คะ)</p> <p>ง 2) ทั้งพุทราทั้งมังคุด (คะ)</p> <p>จ 2) -</p>

ประโยค (6) กริยาแสดงสภาพคือ สวย ประโยค (7) กริยาแสดงการเปลี่ยนแปลงคือ หด ประโยค (8) กริยาแสดงอาการคือ วิ่ง ส่วนประโยค (9) และ (10) กริยาแสดงทั้งอาการและการเปลี่ยนแปลงคือ สู้ และ กิน ตามลำดับ

คำตอบของคำถามชนิดนี้ โดยปกติแล้วจะเป็นคำตอบที่เลือกเนื้อความใด เนื้อความหนึ่งในคำถามนั้นมาเป็นคำตอบ เช่น ตัวอย่างคำตอบในตารางที่ 14 ข้อ ข. และ ค. ของคำถามทุกข้อ แต่บางครั้งคำตอบอาจจะเป็นคำตอบที่เป็นเนื้อความทั้งหมดในคำถาม เช่น ตัวอย่างคำตอบในตารางที่ 14 หน้า 108 - 109 ข้อ ง. และ จ. ของคำถามทุกข้อ

เกณฑ์การละกริยา

เมื่อกริยาในคำตอบเป็นกริยาที่มีหน่วยความหมายเดียวกับกริยาในคำถาม ผู้พูดอาจจะละกริยาในคำตอบไปได้ ทั้งนี้เพราะกริยาในคำตอบเป็นสิ่งที่กล่าวแล้วในคำถาม และความหมายของกริยาดังกล่าวนั้น เป็นสิ่งที่ซ้ำกัน เช่น ตัวอย่างในตารางที่ 14 หน้า 108 - 109 คำตอบข้อ ข. 2 และ ค. 2) และ ง. 2) ของคำถามทุกข้อ จะเป็นคำตอบที่ละกริยา

การละกริยาในคำตอบของคำถามเพื่อให้เลือกตอบเนื้อความ อาจจะเกิดขึ้นหรือไม่เกิดขึ้นก็ได้ และอาจจะไม่ได้ทำให้ความหมายรวม ๆ ของประโยคคำตอบในตัวอย่างไม่แต่ละคู่เปลี่ยนแปลงไป แต่อาจจะทำให้แตกต่างกันในเรื่องการให้ความสำคัญแก่กริยา เมื่อใดที่ผู้พูดต้องการให้ความสำคัญแก่กริยา ก็จะไม่ละถึงแม้ว่ากริยานั้นจะเป็นสิ่งที่กล่าวแล้วในคำถามก็ตาม

ในคำตอบของคำถามชนิดนี้ และคำถามชนิดอื่น ๆ ที่จะกล่าวถึงต่อไป อาจจะมียุทธลักษณะในปริบท ที่บ่งความสุภาพซึ่งในที่นี้คือ คะ อยู่ด้วยก็ได้ เพราะการแสดงความสุภาพในภาษาไทยนั้น เป็นสิ่งที่กระทำกันอยู่เสมอ ยุทธลักษณะในปริบท คะ นอกจากจะบอกความสุภาพแล้ว ยังอาจจะบอกความสัมพันธ์ในฐานะของผู้พูดและผู้ฟัง และอาจจะมีความหมายเป็นการตอบรับใดด้วย

การไม่ละกริยา

แม้ว่ากริยาในคำตอบของคำถามเหล่านี้ จะเป็นกริยาที่มีหน่วยความหมายเดียวกับกริยาในคำถาม แต่ในคำตอบบางลักษณะ ผู้พูดต้องการจะแสดงความต่อเนื่องตามกันของกริยา จึงเลือกคำตอบที่มีก็...ก็ เป็นหน่วยเชื่อม คำตอบที่มีลักษณะเช่นนี้จะไม่เกิดการละกริยา เช่นตัวอย่างในตารางที่ 14 หน้า 108 คำตอบข้อ จ.1) ของคำถามทุกข้อ จะไม่เกิดการละกริยา

คำถามเพื่อให้เลือกตอบเนื้อความเกี่ยวกับนามอาจจะมีกริยาที่ระบุบรรดลักษณะในบริบทของกริยาร่วมอยู่ด้วย เช่นตัวอย่างในตารางที่ 15 ข้างล่างนี้

ตารางที่ 15 ตัวอย่างคำถามเพื่อให้เลือกตอบเนื้อความ ซึ่งระบุบรรดลักษณะในบริบทของกริยาไว้ด้วย พร้อมทั้งคำตอบที่อาจจะเป็นไปได้

คำถาม	คำตอบ	คำตอบที่ละกริยา
<u>กริยาแสดงสภาพ</u>		
(11) ก. นุ่นหรือหนอย เคยแกง	ข 1) นุ่นเคยจก (คะ) ค 1) หนอยเคยแกง (คะ) ง 1) ทั้งนุ่นทั้งหนอย เคยแกง (คะ) จ 1) นุ่นก็เคยแกง หนอยก็เคยแกง	ข 2) นุ่น (คะ) ข 3) นุ่นเคย (คะ) ค 2) หนอย (คะ) ค 3) หนอยเคย (คะ) ง 2) ทั้งนุ่นทั้งหนอย (คะ) ง 3) ทั้งนุ่นทั้งหนอยเคย (คะ) จ 2) นุ่นก็เคยหนอยก็ เคย (คะ)

คำถาม	คำตอบ	คำตอบที่ละกริยา
<p><u>กริยาแสดงการเปลี่ยนแปลง</u></p> <p>(12) ก. จานหรือแกว ๐ แตกบอย</p>	<p>ข 1) จานแตกบอย (คะ)</p> <p>ค 1) แกวแตกบอย(คะ)</p> <p>ง 1) ทั้งจานทั้งแกว แตกบอย (คะ)</p> <p>จ 1) จานก็แตกบอย แกวก็แตกบอย (คะ)</p>	<p>ข 2) จาน (คะ)</p> <p>ข 3) จานบอย (คะ)</p> <p>ช 2) แกว (คะ)</p> <p>ค 3) แกวบอย (คะ)</p> <p>ง 2) ทั้งจานทั้งแกว (คะ)</p> <p>ง 3) ทั้งจานทั้งแกว บอย (คะ)</p> <p>จ 2) จานก็บอยแกว ก็บอย (คะ)</p>
<p><u>กริยาแสดงอาการ</u></p> <p>(13) ก. ตุ่มหรือตีว จะวิ่ง</p>	<p>ข 1) ตุ่มจะวิ่ง (คะ)</p> <p>ค 1) ตีวจะวิ่ง (คะ)</p> <p>ง 1) ทั้งตุ่มทั้งตีวจะวิ่ง (คะ)</p> <p>จ 1) ตุ่มก็จะวิ่งตีวก็จะ วิ่ง (คะ)</p>	<p>ข 2) ตุ่ม (คะ)</p> <p>ข 3) ตุ่ม (คะ)</p> <p>ค 2) ตีว (คะ)</p> <p>ค 3) ตีว (คะ)</p> <p>ง 2) ทั้งตุ่มทั้งตีว (คะ)</p> <p>ง 3) ทั้งตุ่มทั้งตีว (คะ)</p> <p>จ 2) -</p>

คำถาม	คำตอบ	คำตอบที่ละกริยา
<p><u>กริยาแสดงทั้งอาการ</u> <u>และการเปลี่ยนแปลง</u></p> <p>(14) ก. เบียดหรือ แม่กำลังสูบบุหรี่</p>	<p>ข 1) เบียดกำลังสูบ (คะ)</p> <p>ค 1) แม่กำลังสูบ(คะ)</p> <p>ง 1) ทั้งเบียดทั้งแม่ กำลังสูบ(คะ)</p> <p>จ 1) เบียดก็กำลังสูบ แม่ก็กำลังสูบ(คะ)</p>	<p>ข 2) เบียด (คะ)</p> <p>ข 3) เบียด (คะ)</p> <p>ค 2) แม่ (คะ)</p> <p>ค 3) แม่ (คะ)</p> <p>ง 2) ทั้งเบียดทั้งแม่(คะ)</p> <p>ง 3) ทั้งเบียดทั้งแม่(คะ)</p> <p>จ 2) -</p>
<p>(15) ก. ป้อมอยากกิน ละมุดหรือพุทรา</p>	<p>ข 1) อยากกินละมุด (คะ)</p> <p>ค 1) อยากกินพุทรา (คะ)</p> <p>ง 1)อยากกินทั้งละมุด ทั้งพุทรา (คะ)</p> <p>จ 1) ละมุดก็อยากกิน พุทราก็อยากกิน (คะ)</p>	<p>ข 2) ละมุด (คะ)</p> <p>ข 3) อยากละมุด (คะ)</p> <p>ค 2) พุทรา (คะ)</p> <p>ค 3) อยากพุทรา (คะ)</p> <p>ง 2) ทั้งละมุดทั้งพุทรา (คะ)</p> <p>ง 3) อยากทั้งละมุดทั้ง พุทรา (คะ)</p> <p>จ 2) ละมุดก็อยากพุทรา ก็อยาก (คะ)</p>

กริยาแสดงสภาพ เก่ง ในประโยค (11) มีอรรถลักษณะในบริบทที่บ่งการเกิดขึ้นแล้วอย่างน้อยยี่สิบหนึ่งคือ เคย กริยาแสดงการเปลี่ยนแปลง แตก ในประโยค (12) มีอรรถลักษณะในบริบทที่บ่งความถี่คือ บ่อย กริยาแสดงอาการ วิ่ง ในประโยค (13) มีอรรถลักษณะในบริบทที่บ่งการยังไม่เกิดขึ้นคือ จะ กริยาแสดงทั้งอาการและการเปลี่ยนแปลง สูง ในประโยค (14) มีอรรถลักษณะในบริบทที่บ่งการกำลังดำเนินอยู่คือ กำลัง และกริยาแสดงทั้งอาการและการเปลี่ยนแปลง กิน ในประโยค (14) มีอรรถลักษณะในบริบทที่บ่งความปรารถนาคือ อยาก

เกณฑ์การละกริยา

เกณฑ์การละกริยาในคำตอบของคำถามเพื่อให้เลือกตอบเพื่อความ ซึ่งมีกริยาที่ระบุอรรถลักษณะในบริบทอยู่ด้วยจะมี 2 ข้อ คือ

ก. ละกริยาในคำตอบ เช่นตัวอย่างในตารางที่ 15 คำตอบข้อ ข.2) ค.2) และ ง.2) ของคำถามทุกข้อ

ข. ละแต่เพียงหน่วยกริยาในคำตอบ ถ้ากริยานั้นเป็นกริยาที่มีอรรถลักษณะในบริบทที่อาจจะมีคามปฏิเสธขยายได้ เช่นตัวอย่างในตารางที่ 15 คำตอบข้อ ข.3) ค.3) ง.3) และ จ.2) ของคำถามข้อ (11) (12) และ (15) จะละแต่เพียงหน่วยกริยาในคำตอบ แต่ถ้ากริยานั้นเป็นกริยาที่มีอรรถลักษณะในบริบทที่ไม่อาจจะมีคามปฏิเสธขยายได้ จะละแต่เพียงหน่วยกริยาไม่ได้ เพราะอรรถลักษณะในบริบทดังกล่าวนี้จะคงอยู่ลำพังโดยไม่รวมกับหน่วยกริยาไม่ได้ อรรถลักษณะในบริบทเหล่านี้จะต้องจะไปพร้อมกับหน่วยกริยาเสมอ ดังนั้น จึงไม่เกิดการละแต่เพียงหน่วยกริยา เช่นตัวอย่างในตารางที่ 15 คำตอบข้อ ข.3) ค.3) ง.3) และ ของคำถามข้อ(13) และ (14) อรรถลักษณะในบริบทของกริยาจะต้องจะไปพร้อมกับหน่วยกริยาด้วยเสมอ

เกณฑ์การละกริยาในคำตอบของคำถามเพื่อให้เลือกตอบเพื่อความเกี่ยวกับนามซึ่งมีกริยาที่ระบุอรรถลักษณะในบริบทอยู่ด้วยนี้ มีลักษณะคล้ายกับเกณฑ์การละกริยาในคำตอบของคำถามเพื่อให้เลือกตอบเพื่อความเกี่ยวกับนามซึ่งกริยาไม่ได้ระบุ

อรรถลักษณะในปริบท ดังโคลงลาวมาแล้วข้างต้น จะมีข้อแตกต่างอยู่บางในเรื่องการละ
 กริยาในกรณีที่ผู้พูดเลือกคำตอบที่ ก็...ก็ เป็นหน่วยเชื่อม

ถ้าเป็นคำตอบของคำถามของคำถามเพื่อให้เลือกตอบเนื้อความเกี่ยวกับนาม
 ซึ่งมีกริยาที่ไม่ได้ระบุอรรถลักษณะในปริบทของกริยา จะไม่เกิดการละกริยาเพราะ
ก็...ก็ ถ้าไม่มีอรรถลักษณะในปริบทอยู่ด้วย ก็จะไม่เกิดการละกริยา เช่นตัวอย่างใน
 ตารางที่ 14 หน้า 108 และ 109 คำตอบ ขอ จ. 2) ของคำถามทุกข้อ แต่ถาเป็น
 คำตอบของคำถามเพื่อให้เลือกตอบเนื้อความเกี่ยวกับนามซึ่งมีกริยาที่ระบุอรรถลักษณะใน
 ปริบทของกริยาอาจจะเกิดการละหน่วยกริยาได้ ถ้าอรรถลักษณะในปริบทนั้นเป็นอรรถลักษณะ
 ที่อาจจะมีความปฏิเสธขยายได้ และถ้าผู้พูดต้องการจะเน้นเพื่อแสดงความต่อเนื่องตาม
 กันเฉพาะอรรถลักษณะในปริบทของกริยาเท่านั้น เช่นตัวอย่างในตารางที่ 15 หน้า 111 -
 113 คำตอบขอ จ. 2) ของคำตอบขอ (11) (12) และ (15) จะละแต่เพียงหน่วย
 กริยาในคำตอบได้ แต่ถาอรรถลักษณะในปริบทนั้นเป็นอรรถลักษณะที่ไม่อาจจะมีความปฏิเสธ
 ขยายได้ จะไม่ละกริยา เช่นตัวอย่างในตารางที่ 15 หน้า 111 คำตอบขอ จ. 2)
 ของคำถามขอ (13) และ (14) จะไม่เกิดการละกริยา

การละกริยาในคำตอบของคำถามชนิดนี้ อาจจะเกิดขึ้นหรือไม่เกิดขึ้นก็ได้
 ถ้าเกิดการละ ก็อาจเป็นเพราะผู้พูดต้องการให้การสื่อสารรวดเร็วยิ่งขึ้น ผู้พูดจะละ
 สิ่งที่คุณคิดว่าไม่สำคัญและเป็นสิ่งที่กล่าวแล้วไป เพราะถึงจะละไปผู้ฟังก็ย่อมเข้าใจได้
 แต่ถาผู้พูดต้องการให้เกิดความกระจ่างชัดในภาษาก็อาจจะไม่ละกริยา

มีข้อที่น่าสนใจก็คือ การละกริยาในคำตอบของคำถามเพื่อให้เลือกเนื้อความ
 ที่ได้ยกตัวอย่างมาทั้งหมดนั้น ที่เกิดขึ้นได้อาจเป็นเพราะคำถามเหล่านี้ ผู้ถามมีวัตถุประสงค์
 ประสงค์สำคัญที่การให้เลือกตอบเนื้อความเกี่ยวกับนามซึ่งอาจจะเป็นนามที่ทรง-รับกริยา
 หรือนามที่ทำกริยาก็ได้ เช่น ตัวอย่างในตารางที่ 14 หน้า 108 คำตอบขอ (6)
 ขอ (7) และขอ (10) ผู้ถามต้องการให้เลือกตอบเกี่ยวกับนามที่ทรง-รับกริยา
 ซึ่งได้แก่ กระเป๋ หรือ รองเท้า เสื้อ หรือ กางเกง และ พทรา หรือ มังคุด ตาม
 ลำดับ ส่วนคำถามขอ (8) และ ขอ (9) ผู้ถามต้องการให้เลือกตอบเกี่ยวกับนามที่
 ทำกริยา ซึ่งได้แก่ แคง หรือ นิด ในขอ (8) และ ตอม หรือ ตอย

ในข้อ (9) ทั้งนามที่ทรง-รับกริยาและนามที่ทำกริยาคงกล่าวนี้ เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ถาม
อยากรู้เมื่อวัตถุประสงค์ของผู้ถามมุ่งความสำคัญอยู่ที่นามดังกล่าวแล้ว ในคำตอบ
ความสำคัญจึงอยู่ที่นาม ส่วนกริยานั้นผู้ถามรู้อยู่แล้วจึงไม่ใช่สิ่งใหม่ ไม่จำเป็นจะต้อง
นำมากล่าวซ้ำอีก นอกจากในกรณีที่ผู้ตอบต้องการให้เกิดความชัดเจนในคำตอบก็จะ
กล่าวซ้ำกริยาอีกได้

คำถามให้เลือกตอบเพื่อความนี้ ถ้าวัตถุประสงค์ของผู้ถามมุ่งความสำคัญอยู่
ที่การให้ตอบเพื่อความเกี่ยวกับกริยาก็จะละกริยาไม่ได้ เพราะกริยาเป็นสิ่งสำคัญ
และเป็นสาระที่ผู้ถามต้องการรู้ เช่นตัวอย่างในตารางที่ 16 ต่อไปนี้

ตารางที่ 16 ตัวอย่างคำถามเพื่อให้เลือกตอบเพื่อความเกี่ยวกับกริยาพร้อมทั้ง
คำตอบที่อาจจะเป็นไปได้

คำถาม	คำตอบ	คำตอบที่ละกริยา
<u>กริยาแสดงสภาพ</u>		
(16) ก. ถนนกว้าง หรือแคบ	ข 1) กว้าง (คะ) ค 1) แคบ (คะ)	ข 2) - ค 2) -
<u>กริยาแสดงการเปลี่ยนแปลง</u>		
(17) ก. จานร้าวหรือ แตก	ข 1) ร้าว (คะ) ค 1) แตก (คะ)	ข 2) - ค 2) -
<u>กริยาแสดงอาการ</u>		
(18) ก. ตุ่มเค็นหรือวิ่ง	ข 1) เค็น (คะ) ค 1) วิ่ง (คะ)	ข 2) - ค 2) -

คำถาม	คำตอบ	คำตอบที่ละกริยา
<u>กริยาแสดงทั้งอาการ</u> <u>และการเปลี่ยนแปลง</u> (19) ก. <u>ตอยสูบบุรี</u> <u>หรือคีมเหล้า</u>	ข 1) <u>สูบบุรี (คะ)</u> ค 1) <u>คีมเหล้า (คะ)</u>	ข 2) - ค 2) -

ในคำตอบของคำถามข้อ (16) - (18) นี้ จะละกริยาไม่ได้ เพราะสิ่งสำคัญที่ผู้ถามต้องการรู้คือเนื้อความเกี่ยวกับกริยาต่าง ๆ

5.2.1.2 การละกริยาในคำตอบของคำถามเพื่อให้เลือกตอบรับหรือตอบปฏิเสธ

คำถามเพื่อให้ตอบรับหรือตอบปฏิเสธมีหน่วยแสดงคำถามหลายหน่วยคือ ไหม หรือ หรือเปล่า หรือยัง¹ คำตอบของคำถามที่มีหน่วยแสดงคำถามเหล่านี้ อาจจะเป็นการตอบรับหรือตอบปฏิเสธ

¹ หน่วยแสดงคำถามเหล่านี้ ในการพูดจะออกเสียงแตกต่างกันได้หลายอย่าง เช่น

ไหม อาจจะออกเสียงว่า /ม้าย/ /มะ/ ฯลฯ

หรือ อาจจะออกเสียงว่า /เหรอ/ /เรอะ/ /รี/ ฯลฯ

หรือเปล่า อาจจะออกเสียงว่า /รีเปล่า/ /ระเปล่า/ ฯลฯ

หรือยัง อาจจะออกเสียงว่า /รียัง//ระยัง/ ฯลฯ

ลักษณะอรรถศาสตร์ของหน่วยแสดงคำถาม ไหม หรือ หรือเปล่า ผู้วิจัยได้อาศัยแนวความคิดจากบทความเรื่อง "ผู้พูดกับประโยคคำถามแบบตอบรับ-ปฏิเสธ" ของ ดร.ปราณี กุลละวณิชย์ ในวารสารอักษรศาสตร์ เล่มที่ 1 ปีที่ 12 พ.ศ. 2523

5.2.1.2.1 การละภรียาในคำตอบของคำถามเพื่อให้เลือกตอบรับหรือตอบปฏิเสธ ซึ่งมีหน่วยแสดงคำถาม ใหม่

หน่วยแสดงคำถาม ใหม่ มีลักษณะอรรถศาสตร์ คือแสดงว่าผู้ทดลองไม่มีความรู้ในข้อเท็จจริงมาก่อน และต้องการรู้ข้อเท็จจริงนั้น

ตารางที่ 17 ตัวอย่างคำถามเพื่อให้เลือกตอบรับหรือตอบปฏิเสธ ซึ่งมีหน่วยแสดงคำถาม ใหม่ พร้อมทั้งคำตอบที่อาจจะเป็นไปได้

คำถาม	คำตอบ	คำตอบที่ละ
<u>ภรียาแสดงสภาพ</u> (20) ก. ขนบม้งกรอบ <u>ใหม่</u>	<u>ตอบรับ</u> ข 1) กรอบ (คะ) <u>ตอบปฏิเสธ</u> ค 1) ไม่กรอบ (คะ) ง 1) ไม่กรอบทรอก (คะ) จ 1) ไม่กรอบเลข(คะ)	ข 2) - ค 2) ไม่ (คะ) ง 2) ไม่ทรอก (คะ) จ 2) ไม่เลข (คะ)
<u>ภรียาแสดงการเปลี่ยนแปลง</u> (21) ก. กางเกงหค <u>ใหม่</u>	<u>ตอบรับ</u> ข 1) หค (คะ) <u>ตอบปฏิเสธ</u> ค 1) ไม่หค (คะ) ง 1) ไม่หค ทรอก(คะ) จ 1) ไม่หค เลข (คะ)	ข 2) - ค 2) ไม่ (คะ) ง 2) ไม่ทรอก (คะ) จ 2) ไม่เลข (คะ)

คำถาม	คำตอบ	คำตอบที่ละกริยา
<u>กริยาแสดงอาการ</u> (22) ก. ครุ <u>ยี้ม</u> ใหม่	<u>ตอบรับ</u> ข 1) <u>ยี้ม</u> (คะ) <u>ตอบปฏิเสธ</u> ค 1) <u>ไม่ยี้ม</u> (คะ) ง 1) <u>ไม่ยี้ม</u> หรือ(คะ) จ 1) <u>ไม่ยี้ม</u> เลย (คะ)	ข 2) - ค 2) <u>ไม่</u> (คะ) (คะ) ง 2) <u>ไม่</u> หรือ (คะ) จ 2) <u>ไม่</u> เลย (คะ)
<u>กริยาแสดงทั้งอาการ</u> <u>และการเปลี่ยนแปลง</u> (23) ก. เค็ <u>ก</u> กิน มะ <u>ละ</u> กอใหม่	<u>ตอบรับ</u> ข 1) <u>กิน</u> (คะ) <u>ตอบปฏิเสธ</u> ค 1) <u>ไม่กิน</u> (คะ) ง 1) <u>ไม่กิน</u> หรือ(คะ) จ 1) <u>ไม่กิน</u> เลย (คะ)	ข 2) - ค 2) <u>ไม่</u> (คะ) ง 2) <u>ไม่</u> หรือ (คะ) จ 2) <u>ไม่</u> เลย (คะ)

ประโยค (20) กริยาแสดงสภาพคือ กรอ ประโยค (21) กริยาแสดงการเปลี่ยนแปลงคือ หด ประโยค (22) กริยาแสดงอาการคือ ยี้ม และ ประโยค (23) กริยาแสดงอาการและการเปลี่ยนแปลงคือ กิน

เนื่องจากคำถามเพื่อให้เลือกตอบรับหรือตอบปฏิเสธ ซึ่งมีหน่วยแสดงคำถาม ใหม่ ผู้ถามผู้ถามว่าผู้ถามไม่มีความรู้ในข้อเท็จจริงมาก่อน ฉะนั้นในคำตอบ ผู้ตอบจึงต้องบ่งข้อเท็จจริงให้ชัดเจน

เกณฑ์การละกริยา

ในคำตอบปฏิเสธอาจจะละหน่วยกริยาไปได้ เพราะอรรถลักษณะในบริบทที่บังคับ
ความปฏิเสธจะช่วยให้เกิดการละหน่วยกริยา เกณฑ์กำหนดการละกริยาในคำตอบปฏิเสธ
จะเป็นดังนี้

(กก 5 - 1) ก

นค

ปฏิเสธ -->> ปฏิเสธ / ในคำตอบปฏิเสธของคำถาม ใหม่

(กก 5 - 1) หมายความว่ากริยาในคำตอบปฏิเสธของคำถามใหม่ ซึ่งมี
อรรถลักษณะในบริบทที่บังคับความปฏิเสธอยู่ด้วย อาจจะละหน่วยกริยาไปได้

ตัวอย่างการละหน่วยกริยาในคำตอบปฏิเสธ เช่นในตารางที่ 17 หน้า 118
และ 119 ในคำตอบขอ ค. 2) ง. 2) และ จ. 2) ของคำถามทุกข้อ

การละหน่วยกริยาในคำตอบปฏิเสธ อาจเป็นเพราะผู้พูดต้องการจะมุ่งแสดง
ความสำคัญเฉพาะการปฏิเสธเท่านั้น ดังนั้นหน่วยกริยาจึงเป็นรองในเรื่องความสำคัญ
ในคำตอบนั้น ๆ

การตอบปฏิเสธในตัวอย่างคำตอบขอ ค. ง. และ จ. ของคำถามทุกข้อ
จะมีความแตกต่างกันอยู่บ้างดังนี้ การตอบปฏิเสธโดยใช้ ไม่ แสดงความปฏิเสธเช่นใน
คำตอบขอ ค. ของคำถามทุกข้อ จะแสดงการปฏิเสธในระดับปกติ ถ้าเลือกใช้
ไม่...หรือ แสดงความปฏิเสธ เช่นในคำตอบขอ ง. ของคำถามทุกข้อ จะสื่อความ
ปฏิเสธให้มีความนุ่มนวลขึ้น และถ้าใช้ ไม่...เลย แสดงความปฏิเสธ เช่นในคำตอบ
ขอ จ. ของคำถามทุกข้อ จะสื่อความปฏิเสธซึ่งแสดงความแน่ใจของผู้พูดว่ากริยานั้น ๆ
ไม่เกิดขึ้นแน่นอน

การไม่ละกริยา

ในคำตอบรับ ผู้ตอบจะต้องบ่งกริยาซึ่งเป็นข้อเท็จจริงที่ผู้ถามต้องการรู้ให้ชัดเจน จึงไม่เกิดการละกริยา การไม่ละกริยาในคำตอบรับของคำถาม ใหม่ จะเขียนเป็นเกณฑ์ กำหนดได้ดังนี้

(กก 5 - 2)

ก

นค

สำคัญ

————>> ไม่ละ / ในคำตอบรับของคำถาม ใหม่

(กก 5 - 2) หมายความว่า กริยาซึ่งเป็นประเด็นสำคัญ ในการตอบรับ จะละไม่ได้ เช่นตัวอย่างคำตอบรับในตารางที่ 17 หน้า 118 - 119 ในคำตอบข้อ ข. ของคำถามทุกข้อ

คำถามเพื่อให้เลือกตอบรับหรือตอบปฏิเสธซึ่งมี ใหม่ เป็นหน่วยแสดงคำถามนี้ ในบางครั้งผู้พูดอาจจะระบุรรถลักษณะในบริบทของกริยาที่ตนต้องการรู้เป็นพิเศษไว้ด้วย เช่นตัวอย่างคำถามในตารางที่ 18 ข้างล่างนี้

ตารางที่ 18 ตัวอย่างคำถามเพื่อให้เลือกตอบรับหรือตอบปฏิเสธซึ่งมีหน่วยแสดงคำถาม ใหม่ ที่ผู้ถามระบุรรถลักษณะในบริบทของกริยาไว้ด้วยพร้อมทั้งคำตอบที่อาจจะเป็นไปได้

คำถาม	คำตอบ	คำตอบที่ละกริยา
<u>กริยาแสดงอาการ</u>		
(24) ก นึกค้อมากใหม่	ข 1) ค้อมาก (คะ)	ข 2) มาก (คะ)
	<u>ตอบปฏิเสธ</u>	
	ค 1) ค้อมไม่มาก (คะ)	ค 2) ไม่ (คะ)
	ง 1) ค้อมไม่มากหรือ (คะ)	ค 3) ไม่มาก (คะ)
	จ 1) ค้อมไม่มากเลย (คะ)	ง 2) ไม่หรือ (คะ)
		ง 3) ไม่มากหรือ (คะ)
		จ 2) ไม่เลย (คะ)
		จ 3) ไม่มากเลย (คะ)

คำถาม	คำตอบ	คำตอบที่ละกริยา
<u>กริยาแสดงการเปลี่ยนแปลง</u> (25) ก. จานเคยแตกใหม่	<u>ตอบรับ</u> ข 1) เคยแตก (คะ) <u>ตอบปฏิเสธ</u> ค 1) ไม่เคยแตก(คะ) ง 1) ไม่เคยแตกหรือ (คะ) จ 1) ไม่เคยแตกเลย (คะ)	ข 2) เคย (คะ) ค 2) ไม่ (คะ) ค 3) ไม่เคย (คะ) ง 2) ไม่หรือ (คะ) ง 3) ไม่เคยหรือ (คะ) จ 2) ไม่เลย (คะ) จ 3) ไม่เคยเลย(คะ)
<u>กริยาแสดงอาการ</u> (26) ก. นึกอยากกระโดดใหม่	<u>ตอบรับ</u> ข 1) อยากกระโดด (คะ) <u>ตอบปฏิเสธ</u> ค 1) ไม่อยากกระโดด (คะ) ง 1) ไม่อยากกระโดดหรือ (คะ) จ 1) ไม่อยากกระโดดเลย (คะ)	ข 2) อยาก (คะ) ค 2) ไม่ (คะ) ค 3) ไม่อยาก (คะ) ง 2) ไม่หรือ(คะ) ง 3) ไม่อยากหรือ (คะ) จ 2) ไม่เลย (คะ) จ 3) ไม่อยากเลย (คะ)

คำถาม	คำตอบ	คำตอบที่ละกริษา
<u>กริษาแสดงทั้งอาการ</u> <u>และการเปลี่ยนแปลง</u> (27)ก. น้องจะกินมะม่วง ใหม่	<u>ตอบรับ</u> ช 1) จะกิน(คะ) ค 1) กิน (คะ) <u>ตอบปฏิเสธ</u> ง 1) ไม่กิน (คะ) จ 1) จะไม่กิน(คะ) ฉ. 1) ไม่กินหรอก(คะ)	ช 2) - ค 2) - ง 2) ไม่ (คะ) จ 2) ไม่ (คะ) ฉ 2) ไม่หรอก(คะ)

กริษาแสดงสภาพ คือ ในประโยค (24) มีอรรถลักษณะในบริบทที่บ่งปริมาณ คือ มาก กริษาแสดงการเปลี่ยนแปลง แตก ในประโยค (25) มีอรรถลักษณะในบริบทที่บ่งการเกิดขึ้นแล้วอย่างน้อยก็หนึ่งคือ เคย กริษาแสดงอาการ กระโดด ในประโยค (26) มีอรรถลักษณะในบริบทที่บ่งความปรารถนาคือ อยาก และกริษาแสดงทั้งอาการและการเปลี่ยนแปลง กิน ในประโยค (27) มีอรรถลักษณะในบริบทที่บ่งการยังไม่เกิดขึ้นคือ จะ

เกณฑ์กำหนดการละกริษา

ในคำตอบรับ อาจจะละหน่วยกริษาได้ ถ้าอรรถลักษณะในบริบทของกริษา เป็นอรรถลักษณะที่อาจจะมี ความปฏิเสธขยายได้ เกณฑ์กำหนดข้อนี้ จะเป็นดังนี้

(กก. 5 - 3.) ก.

นค - ->>อป

อป ≠ปฏิเสธ / ในคำตอบรับ

≠ปฏิเสธ

(กก 5 - 3) หมายความว่า ในคำตอบรับอาจจะละหน่วยกริยา โดยคงไว้แต่เพียงอรรถลักษณะในบริบทของกริยาได้ อรรถลักษณะในบริบทกริยานั้นอาจจะมี ความปฏิเสธขยายได้

ตัวอย่างการละหน่วยกริยา เช่นในตารางที่ 18 หน้า 121 ในคำตอบรับ ข้อ ข.2) ของคำถามข้อ (24) (25) และ (26)

แต่ถ้ากริยาในคำตอบรับเป็นกริยาที่มีอรรถลักษณะในบริบทที่ไม่อาจจะมี ความปฏิเสธขยายได้ จะไม่เกิดการละหน่วยกริยา เพราะอรรถลักษณะในบริบทดังกล่าวนี้ ไม่อาจจะอยู่ลำพังโดยไม่มีหน่วยกริยาได้ เช่นตัวอย่างในตารางที่ 18 หน้า 121 ในคำตอบข้อ ข.2) ของคำถามข้อ (27)

คำตอบรับของคำถามซึ่งมีกริยาที่ระบุอรรถลักษณะในบริบทที่ไม่อาจจะมี ความปฏิเสธขยายได้ อาจจะตอบโดยเลือกแต่เพียงหน่วยกริยาได้ เช่นตัวอย่างคำตอบรับ ในตารางที่ 18 ข้อ ค.1) ของคำถามข้อ (27) เป็นคำตอบรับซึ่งไม่มีอรรถลักษณะ ในบริบทของกริยารวมด้วย ในกรณีนี้ก็จะไม่เกิดการละกริยาเช่นเดียวกัน ทั้งนี้โดย เกณฑ์กำหนด (กก 5 - 1) ที่ได้กล่าวมาแล้ว

ในคำตอบปฏิเสธอาจจะละกริยาได้ 2 ลักษณะ คือ

ก. ละหน่วยกริยารวมทั้งอรรถลักษณะในบริบทอื่น ๆ ที่ระบุมา ในคำถาม โดยคงไว้แต่เพียงอรรถลักษณะที่บังคับความปฏิเสธเท่านั้น เกณฑ์กำหนดการละ กริยาข้อนี้ จะเขียนได้ดังนี้

(กก 5 - 4) ก
 นก - - >> ปฏิเสธ / ในคำตอบปฏิเสธ
 อป
 ปฏิเสธ

(กก 5 - 4) หมายความว่า ในคำตอบปฏิเสธอาจจะคงไว้แต่เพียง อรรถลักษณะที่บังคับความปฏิเสธ โดยละหน่วยกริยารวมทั้งอรรถลักษณะในบริบทอื่น ๆ ของกริยาได้

ตัวอย่างการละกริยาในลักษณะนี้ เช่นในตารางที่ 18 หน้า 121 คำตอบ
ปฏิเสธ ข้อ ค.2) ง.2) และ จ.2) ของคำถามข้อ (24) - (26) และคำตอบ
ปฏิเสธข้อ ง.2) จ.2) และ ฉ.2) ของคำถามข้อ (27)

ข. ละแต่เพียงหน่วยกริยา โดยคงอรรถลักษณะในบริบทที่บ่งความ
อื่น ๆ ไว้ร่วมกับอรรถลักษณะที่บ่งความปฏิเสธ แต่มีข้อจำกัดว่าอรรถลักษณะในบริบทที่
จะคงไว้ร่วมกับอรรถลักษณะที่บ่งความปฏิเสธได้นั้นจะต้องเป็นอรรถลักษณะที่อาจจะมีความ
ปฏิเสธขยายได้เท่านั้น

เกณฑ์กำหนดการละกริยาข้อนี้ จะเขียนได้ดังนี้

(กท 5 -5) ก

นค
อป
ปฏิเสธ -->> อป
ปฏิเสธ / ในคำตอบปฏิเสธ

(กท 5 -5) หมายความว่า ในคำตอบปฏิเสธ อาจจะคงไว้แต่เพียงอรรถ-
ลักษณะในบริบทที่อาจจะมีความปฏิเสธขยายได้ ร่วมกับอรรถลักษณะที่บ่งความปฏิเสธ
โดยไม่ต้องมีหน่วยกริยาได้

ตัวอย่างการละในลักษณะนี้ เช่นในตารางที่ 18 หน้า 121 คำตอบปฏิเสธ
ข้อ ค.3) ง.3) และ จ.3) ของคำถามข้อ (24) (25) และ (26)

5.2.1.2.2 การละกริยาในคำตอบของคำถามเพื่อให้เลือก
ตอบรับหรือตอบปฏิเสธ ซึ่งมีหน่วยแสดงคำถาม หรือ

หน่วยแสดงคำถาม หรือ มีลักษณะอรรถศาสตร์คือแสดงข้อสมมุติว่าผู้พูดมี
ความรู้ในข้อเท็จจริง โดยอาจได้จากข้อความที่ได้ยินก่อนหน้าหรือจากการสรุปจาก
การพบเห็น และเมื่อรู้ข้อเท็จจริงแล้วผู้พูดต้องการสอบข้อเท็จจริง เพื่อดูว่าได้ยินมา
หรือสรุปมาถูกต้องหรือไม่

ตารางที่ 19 ตัวอย่างคำถามเพื่อให้เลือกตอบรับหรือตอบปฏิเสธ ซึ่งมีหน่วย
แสดงคำถาม หรือ พร้อมทั้งคำตอบที่อาจจะเป็นไปได้

คำถาม	คำตอบ	คำตอบที่ละกรษา
<u>กริยาแสดงสภาพ</u> (28)ก. มีค็ือหรือ	<u>ตอบรับ</u> ข 1) ท็ือ (คะ) ค 1) คะ ท็ือ (คะ) ง 1) ไซ ท็ือ (คะ) <u>ตอบปฏิเสธ</u> จ 1) ไมท็ือ (คะ) ฉ 1) ไมท็ือหรือก(คะ) ช 1) ไมท็ือเลย(คะ)	ข 2) คะ ค 2) คะ ง 2) ไซ (คะ) จ 2) ไม (คะ) ฉ 2) ไมหรือก(คะ) ช 2) ไมเลย (คะ)
<u>กริยาแสดงการเปลี่ยนแปลง</u> (29)ก. เลื่อเป็ยกหรือ	<u>ตอบรับ</u> ข 1) เป็ยก (คะ) ค 1) คะ เป็ยก (คะ) ง 1) ไซ เป็ยก(คะ) <u>ตอบปฏิเสธ</u> จ 1) ไมเป็ยก(คะ) ฉ 1) ไมเป็ยกหรือก(คะ) ช 1) ไมเป็ยกเลย(คะ) ซ 1) เปลา.ไมเป็ยก(คะ)	ข 2) คะ ค 2) คะ ง 2) ไซ (คะ) จ 2) ไม (คะ) ฉ 2) ไมหรือก(คะ) ช 2) ไมเลย (คะ) ซ 2) เปลา (คะ)
<u>กริยาแสดงอาการ</u> (30)ก. นิคไอหรือ	<u>ตอบรับ</u> ข 1) ไอ (คะ) ค 1) คะ ไอ (คะ) ง 1) ไซ ไอ(คะ)	ข 2) คะ ค 2) คะ ง 2) ไซ คะ

คำถาม	คำตอบ	คำตอบที่ละกริยา
<u>กริยาแสดงทั้งอาการ</u> <u>และการเปลี่ยนแปลง</u> (31) ก. <u>ตุ้มตุ้ตกระดาม</u> <u>หรือ</u>	<u>ตอบปฏิเสธ</u>	
	ข 1) <u>ไม่ได้ไอ (คะ)</u>	ข 2) <u>ไม่ (คะ)</u>
	ฉ 1) <u>ไม่ได้ไอหรอก (คะ)</u>	ฉ 2) <u>ไม่หรอก(คะ)</u>
	ช 1) <u>ไม่ได้ไอเลย(คะ)</u>	ช 2) <u>ไม่เลย (คะ)</u>
	ซ 1) <u>เปล่า ไม่ได้ไอ (คะ)</u>	ซ 2) <u>เปล่า (คะ)</u>
	<u>ตอบรับ</u>	
	ข 1) <u>ตัด (คะ)</u>	ข 2) <u>คะ</u>
	ค 1) <u>คะตัด (คะ)</u>	ค 2) <u>คะ</u>
	ง 1) <u>ใช่ตัด(คะ)</u>	ง 2) <u>ใช่ (คะ)</u>
	<u>ตอบปฏิเสธ</u>	
	จ 1) <u>ไม่ได้ตัด (คะ)</u>	จ 2) <u>ไม่ (คะ)</u>
	ฉ 1) <u>ไม่ได้ตัดหรอก(คะ)</u>	ฉ 2) <u>ไม่หรอก(คะ)</u>
	ช 1) <u>ไม่ได้ตัดเลย(คะ)</u>	ช 2) <u>ไม่เลย (คะ)</u>
	ซ 1) <u>เปล่าไม่ได้ตัด(คะ)</u>	ซ 2) <u>เปล่า (คะ)</u>

ประโยค (28) กริยาแสดงสภาพคือ ถือ ประโยค (29) กริยาแสดง
 การเปลี่ยนแปลงคือ เปียก ประโยค (30) กริยาแสดงอาการคือ ไอ ส่วนประ-
 โยค (31) กริยาแสดงทั้งอาการและการเปลี่ยนแปลงคือ ตัด

เนื่องจากคำถามชนิดนี้ แสดงข้อสมมุติว่าผู้ถามมีความรู้ในข้อเท็จจริง และต้องการถามเพื่อสอบถามข้อเท็จจริงที่ตนมีหรือได้รับนั้นถูกต้องหรือไม่ ฉะนั้นในคำตอบผู้ตอบจึงเพียงอาจจะตอบรับหรือปฏิเสธข้อเท็จจริงที่ผู้ถามถามมาก็ได้

เกณฑ์การละกริยา

ทั้งในคำตอบรับและคำตอบปฏิเสธต่อคำถาม หรือ อาจจะละหน่วยกริยาได้ เพราะหน่วยกริยาเป็นข้อเท็จจริงที่ผู้ถามรู้อยู่แล้ว

ในคำตอบรับ ผู้ตอบอาจจะละหน่วยกริยา โดยคงไว้แต่บรรดลักษณะในบริบทที่บ่งการรับและความสุภาพคือ คะ ในเช่นตัวอย่างคำตอบรับในตารางที่ 19 หน้า 126 และ 127 คำตอบรับขอ ข. 2) และ ค. 2) ของคำถามทุกข้อ หรืออาจจะตอบรับโดยใช่ ใช่ เป็นหน่วยแสดงการยืนยันข้อเท็จจริงก็ได้ เช่นตัวอย่างคำตอบรับในตารางเดียวกัน คำตอบขอ ง. 2) ของคำถามทุกข้อ คำตอบรับทั้งสองหน่วยนี้มีความแตกต่างกันในคำนความหมายอยู่บ้างคือ คะ สื่อความเพียงการรับข้อเท็จจริงว่าเป็นจริง ส่วน ใช่ จะสื่อทั้งการรับและการยืนยันข้อเท็จจริงว่าเป็นจริง

เกณฑ์การละกริยาในคำตอบรับ จะเป็นดังนี้

(กก 5 - 6) ก \rightarrow $\left\{ \begin{array}{l} \text{รับ-สุภาพ} \\ \text{รับ - ยืนยัน} \end{array} \right\}$ / ในคำตอบรับ หรือ
 นค $\left\{ \begin{array}{l} \text{รับ-สุภาพ} \\ \text{รับ-ยืนยัน} \end{array} \right\}$

(กก 5 - 6) หมายความว่าในคำตอบรับของคำถามซึ่งมีหน่วยแสดงคำถาม หรือ อาจจะคงไว้แต่เพียงบรรดลักษณะที่บ่งการรับและความสุภาพ หรือบรรดลักษณะที่บ่งการรับและการยืนยันโดยละหน่วยกริยาไปได้

ตัวอย่างการละกริยาในลักษณะนี้ เช่นในตารางที่ 19 หน้า 126 และ 127 คำตอบรับขอ ข. 2) ค. 2) และ ง. 2) ของคำถามทุกข้อ

ส่วนในคำตอบปฏิเสธ อาจจะละหน่วยกริยาได้ โดยคงไว้แต่เพียงบรรดลักษณะในบริบทที่บ่งความปฏิเสธ เพราะบรรดลักษณะในบริบทหน่วยนี้จะช่วยให้หน่วยกริยาได้ เช่นตัวอย่างคำตอบปฏิเสธในตารางที่ 19 หน้า 126 และ 127 คำตอบขอ ง. 2) ฉ. 2) และ ข. 2) ของคำถามทุกข้อ

คำตอบปฏิเสธโดยใช่ ไม่ ไม่...หรือ และ ไม่...เลย จะมี ความแตกต่างกันในด้านการสื่อความ เช่นเดียวกับคำตอบปฏิเสธของคำถามเพื่อให้เลือกตอบรับ หรือตอบปฏิเสธ ซึ่งมีหน่วยแสดงคำถาม ไหม ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น นั่นคือ ไม่ จะสื่อความปฏิเสธในระดับปกติ ส่วน ไม่...หรือ สื่อความปฏิเสธให้มีความนุ่มนวลขึ้น และ ไม่...เลย จะสื่อความปฏิเสธซึ่งแสดงความแน่ใจของผู้พูด

คำตอบปฏิเสธของคำถามเพื่อให้เลือกตอบรับหรือตอบปฏิเสธ ซึ่งมีหน่วยแสดงคำถาม หรือ นี้ มีข้อที่น่าสังเกตคือ ถ้าเป็นคำตอบปฏิเสธของคำถามที่มีกริยาแสดงสภาพ หรือกริยาแสดงการเปลี่ยนแปลง จะใช้ ไม่ แสดงความปฏิเสธ แต่ถ้าเป็นคำตอบปฏิเสธของคำถามที่มีกริยาแสดงอาการ หรือกริยาที่แสดงทั้งอาการและการเปลี่ยนแปลงมักจะใช้ ไม่ได้ แสดงความปฏิเสธ อรรถลักษณะในบริบทไม่ได้ นี้ มีนัยความหมายถึงการบอกปฏิเสธในสิ่งที่เกิดขึ้นแล้ว และเป็นอรรถลักษณะที่ต้องอยู่ร่วมกับหน่วยกริยาเสมอ จะคงอยู่ลำพังโดยไม่มีหน่วยกริยาไม่ได้ ฉะนั้นในคำตอบปฏิเสธที่ต้องการจะละหน่วยกริยา ผู้พูดจึงต้องเปลี่ยนไปใช้อรรถลักษณะที่บ่งความปฏิเสธ ไม่ แทน ไม่ได้

ข้อที่น่าสังเกตอีกข้อหนึ่งก็คือ ในคำตอบปฏิเสธของคำถามชนิดนี้ อาจจะมีหน่วยที่ใช่แสดงความปฏิเสธได้อีกหน่วยหนึ่งคือ เปล่า หน่วยที่ใช่แสดงความปฏิเสธหน่วยนี้ จะแสดงความปฏิเสธข้อความทั้งข้อความ. ไม่ใช่ปฏิเสธเฉพาะกริยา และมักจะใช้เป็นคำตอบปฏิเสธเฉพาะในคำตอบของคำถามที่มีกริยาแสดงการเปลี่ยนแปลงกริยาแสดงอาการหรือกริยาที่แสดงทั้งอาการและการเปลี่ยนแปลงเท่านั้น เช่นตัวอย่างคำตอบปฏิเสธในตารางที่ 19 หน้า 126 คำตอบข้อ ข.2) ของคำถามข้อ (29) (30) และ (31) ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเป็นเพราะหน่วยแสดงความปฏิเสธ เปล่า มีนัยความหมายถึงการปฏิเสธในสิ่งที่เกี่ยวกับอาการ กวกรกระทำ หรือการเปลี่ยนแปลง

คำถามเพื่อให้เลือกตอบรับหรือตอบปฏิเสธ ซึ่งมี หรือ เป็นหน่วยแสดง
คำถามนี้ ผู้ผู้อาจจะระบุวรรดิลักษณะในบริบทของกริยาบางวรรดิลักษณะที่ต้นต้องการ
รู้ไว้ด้วย เช่น ตัวอย่างคำถามในตารางที่ 20 ข้างล่างนี้

ตารางที่ 20 ตัวอย่างคำถามเพื่อให้เลือกตอบรับหรือตอบปฏิเสธ ซึ่งมีหน่วย
แสดงคำถาม หรือ ที่ผู้ถามระบุวรรดิลักษณะในบริบทของกริยาไว้ด้วย พร้อมทั้ง
คำตอบที่อาจจะเป็นไปได้

คำถาม	คำตอบ	คำตอบที่ละกรัษ
<u>กริยาแสดงสภาพ</u>	<u>ตอบรับ</u>	
(32)ก. แดงเคยเก่ง.	ข 1) เคยเก่ง(คะ)	ข 2) คะ
หรือ	ค 1) คะเคยเก่ง(คะ)	ข 3) เคย(คะ)
	ง 1) ใช่ เคยเก่ง(คะ)	ค 2) คะเคย(คะ)
		ง 2) ใช่ (คะ)
		ง 3) ใช่ เคย (คะ)
	<u>ตอบปฏิเสธ</u>	
	จ 1) ไม่เคยเก่ง(คะ)	จ 2) ไม่ (คะ)
		จ 3) ไม่เคย(คะ)
	ฉ 1) ไม่เคยเก่งหรอก(คะ)	ฉ 2) ไม่หรอก (คะ)
		ฉ 3) ไม่เคยหรอก(คะ)
	ช 1) ไม่เคยเก่งเลย(คะ)	ช 2) ไม่เลย (คะ)
		ช 3) ไม่เคยเลย(คะ)
<u>กริยาแสดงการเปลี่ยนแปลง</u>	<u>ตอบรับ</u>	
แปลง		
(33)ก. เลื่อนไม้เปียก	ข 1) ไม่เปียก(คะ)	ข 2) คะ
หรือ		ข 3) ไม่ (คะ)

คำถาม	คำตอบ	คำตอบที่ละกรรมา
<p><u>กริยาแสดงอาการ</u> (34) ก. ทุ่มอยากวิ่ง หรือ</p>	<p>ค 1) ทุ่มไม่เป็ยก(คะ) ง 1) ไซ้ ไม่เป็ยก(คะ)</p> <p><u>ตอบปฏิเสธ</u> จ 1) เป็ยก (คะ)</p> <p><u>ตอบรับ</u> ข 1) อยากริ่ง(คะ) ค 1) ทุ่ม อยากริ่ง (คะ) ง 1) ไซ้ อยากริ่ง(คะ)</p> <p><u>ตอบปฏิเสธ</u> จ 1) ไม่อยากริ่ง(คะ) ฉ 1) ไม่อยากริ่งหรือ (คะ) ช 1) ไม่อยากริ่งเลย (คะ) ซ 1) เป้ล่าไม่อยากริ่ง (คะ)</p>	<p>ค 2) ทุ่ม ไม่(คะ) ง 2) ไซ้ (คะ) ง 3) ไซ้ ไม่(คะ)</p> <p>จ 2) -</p> <p>ข 2) ทุ่ม ข 3) อยากร(คะ) ค 2) ทุ่ม อยากร(คะ) ง 2) ไซ้ (คะ) ง 3) ไซ้ อยากร (คะ)</p> <p>จ 2) ไม่(คะ) จ 3) ไม่อยากร(คะ) ฉ 2) ไม่หรือ(คะ) ฉ 3) ไม่อยากรหรือ (คะ) ช 2) ไม่เลย(คะ) ช 3) ไม่อยากรเลย (คะ) ซ 2) เป้ล่า (คะ)</p>

คำถาม	คำตอบ	คำตอบที่ละเอียด
<u>กริยาแสดงทั้งอาการ</u> <u>และการเปลี่ยนแปลง</u> (35) ก. แดงกำลังกินข้าว หรือ	<u>ตอบรับ</u> ข 1) กำลังกิน(คะ) ค 1) คะกำลังกิน(คะ) ง 1) ใช่ กำลังกิน(คะ) <u>ตอบปฏิเสธ</u> จ 1) ไม่ได้กิน (คะ) ฉ 1) ไม่ได้กินหรอก (คะ) ช 1) เปล่า ไม่ได้กิน (คะ)	ข 2) คะ ข 3) - ค 2) คะ ง 2) ใช่ (คะ) ง 3) - จ 2) ไม่ (คะ) ฉ 2) ไม่หรอก (คะ) ช 2) เปล่า (คะ)

ประโยค (32) กริยาแสดงสภาพ เก่ง มีอรรถลักษณะในปริบทที่บ่งการเกิดขึ้นแล้วอย่างน้อยก็หนึ่งคือ เคย ประโยค(33) กริยาแสดงการเปลี่ยนแปลง เปียก มีอรรถลักษณะในปริบทที่บ่งความปฏิเสธคือ ไม่ ประโยค (34) กริยาแสดงอาการมีอรรถลักษณะในปริบทที่บ่งความปรารถนาคือ อยาก และประโยค (35) กริยาแสดงทั้งอาการและการเปลี่ยนแปลง กิน มีอรรถลักษณะในปริบทที่บ่งการกำลังทำเป็นอยู่คือ กำลัง

เกณฑ์กำหนดการละกริยา

ในคำตอบของคำถามลักษณะนี้ อาจจะละหน่วยกริยาได้ทั้งในคำตอบรับ และในคำตอบปฏิเสธ เพราะหน่วยกริยาเป็นสิ่งที่ผู้ตอบแน่ใจว่าผู้ถามรู้อยู่แล้ว

ในคำตอบรับ โดยเกณฑ์กำหนด (กท 5 -6) ในหน้า 128 อาจจะได้หน่วยกริยาไปได้ โดยคงไว้แต่เพียง คะ ที่บ่งการรับและความสุภาพเพื่อแสดงการรับว่าข้อเท็จจริงนั้นเป็นจริง เช่นตัวอย่างคำตอบรับในตารางที่ 20 หน้า 130 คำตอบรับข้อ ข.2) ของคำถามทุกข้อ หรืออาจจะใช้หน่วยแสดงการรับและการยืนยัน ใช่ เพื่อยืนยันข้อเท็จจริงนั้นว่าเป็นจริง เช่นตัวอย่างคำตอบรับในตารางที่ 20 หน้า 130 คำตอบข้อ ง.2) ของคำถามทุกข้อ

เนื่องจากในคำถามเหล่านี้ ผู้ถามระบุอรรถลักษณะในบริบทของกริยาไว้ด้วย ในคำตอบรับ ผู้ตอบจึงอาจจะละหน่วยกริยาได้ ถ้าอรรถลักษณะในบริบทของกริยานั้นเป็นอรรถลักษณะที่บ่งความปฏิเสธ หรือเป็นอรรถลักษณะที่มีความปฏิเสธขยายได้ เกณฑ์กำหนดข้อนี้จะเขียนได้ดังนี้

(กท 5 - 7)

ก
นค

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{อป} \\ \text{ปฏิเสธ} \\ \text{ปฏิเสธ} \end{array} \right\} \rightarrow \left\{ \begin{array}{l} \text{อป} \\ \text{ปฏิเสธ} \\ \text{ปฏิเสธ} \end{array} \right\} / \text{ในคำตอบรับ หรือ}$$

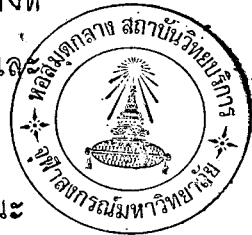
(กท 5 - 7) หมายความว่า ในคำตอบรับของคำถามซึ่งมีหน่วยแสดงคำถาม หรือ ซึ่งกริยามีอรรถลักษณะในบริบทที่บ่งความปฏิเสธ หรืออรรถลักษณะที่มีความปฏิเสธขยายได้ อาจจะละหน่วยกริยาได้ โดยคงไว้แต่เพียงอรรถลักษณะในบริบทที่บ่งความปฏิเสธ หรืออรรถลักษณะในบริบทที่มีความปฏิเสธขยายได้

ตัวอย่างการละหน่วยกริยา เช่นการตอบรับในตารางที่ 20 หน้า 130 คำตอบข้อ ข.3) ของคำถามข้อ (32) (33) และ (34)

ถ้าอรรถลักษณะในบริบทของกริยาในคำถามที่ผู้ถามระบุมา เป็นอรรถลักษณะที่ไม่อาจมีความปฏิเสธขยายได้ ในคำตอบรับจะไม่เกิดการละแต่เพียงหน่วยกริยาเพราะอรรถลักษณะในบริบทดังกล่าวนี้ ไม่อาจจะอยู่ลำพังโดยไม่มีหน่วยกริยาได้ ถ้าจะละกริยาจะต้องละอรรถลักษณะเหล่านี้ไปพร้อมกันด้วย เช่นตัวอย่าง

คำตอบรับในตารางที่ 20 หน้า 132 คำตอบข้อ ข.3) ของคำถามข้อ (35)

ในกรณีที่ผู้ตอบต้องการจะตอบรับและเน้นความสำคัญของอรรถลักษณะในปริบทที่ผู้ถามระบุมาในคำถามด้วย ก็อาจจะตอบรับโดยคงอรรถลักษณะในปริบทนั้นไว้ร่วมกับหน่วยแสดงการรับคือ คะ หรือหน่วยแสดงการรับและการยืนยันคือ ใช่ โดยไม่มีหน่วยกริยาก็คือ แต่ทั้งนี้อรรถลักษณะในปริบทที่จะคงไว้ลำพังโดยไม่มีหน่วยกริยาได้นั้นจะต้องเป็นอรรถลักษณะในปริบทที่บ่งความปฏิเสธ หรืออรรถลักษณะที่อาจจะมี ความปฏิเสธขยายได้เท่านั้น ตัวอย่างคำตอบรับโดยคงอรรถลักษณะในปริบทไว้ร่วมกับหน่วยแสดงการรับ หรือร่วมกับหน่วยแสดงการรับและการยืนยัน เช่นในตารางที่ 20 หน้า 130 คำตอบรับข้อ ค.2) และ ง.3) ของคำถามข้อ (32) (33) และ (34) เป็นต้น

คำตอบรับโดยละกริยา ซึ่งอาจจะเป็นอย่างใดอย่างหนึ่งใน 5 ลักษณะดังกล่าวแล้วนี้ จะแตกต่างกันในลักษณะการตอบรับ คือ คำตอบข้อ ข.2) ในตารางที่ 20 ของคำถามทุกข้อ สื่อการรับข้อเท็จจริงว่าเป็นจริง คำตอบข้อ ข.3) ของคำถามข้อ (32) (33) และ (34) ย้ำอรรถลักษณะในปริบทที่ผู้ถามระบุมาในคำถาม คำตอบข้อ ค.2) ของคำถามข้อ (32) (33) และ (34) สื่อการรับข้อเท็จจริงรวมทั้งสื่ออรรถลักษณะในปริบทที่มีอยู่ในคำถามด้วย คำตอบข้อ ง.2) ของคำถามทุกข้อ แสดงการยืนยันข้อเท็จจริง และคำตอบข้อ ง.3) ของคำถามข้อ (32) (33) และ (34) แสดงการยืนยันข้อเท็จจริงและสื่ออรรถลักษณะในปริบทด้วย

ในคำตอบปฏิเสธ ลักษณะคำตอบปฏิเสธจะมีความแตกต่างกันอยู่บ้าง คือ ถ้าเป็นคำตอบของคำถามที่มีกริยาซึ่งระบุอรรถลักษณะในปริบทที่บ่งความอื่น ๆ ซึ่งมีใช้ความปฏิเสธ จะตอบโดยใช้อรรถลักษณะที่บ่งความปฏิเสธนั้นมาแสดงการปฏิเสธ เช่น ตัวอย่างคำตอบปฏิเสธของคำถามข้อ (32) (34) และ (35) ในตารางที่ 20 หน้า 130 แต่ถ้าเป็นคำตอบของคำถามที่มีกริยาซึ่งระบุอรรถลักษณะในปริบทที่บ่งความปฏิเสธอยู่แล้ว จะตอบโดยละอรรถลักษณะที่บ่งความปฏิเสธนั้นไป เช่น ตัวอย่างคำตอบปฏิเสธข้อ จ.1) ของคำถามข้อ (33) ในตารางที่ 20 หน้า 134 เมื่อลักษณะ

การตอบปฏิเสธของคำถามที่มีกริยาซึ่งระบุอรรถลักษณะในบริบทที่บ่งความปฏิเสธ เป็นการละอรรถลักษณะที่บ่งความปฏิเสธ จึงทำให้ไม่เกิดการละกริยา ดังนั้นคำตอบปฏิเสธของคำถามข้อ (33) ในตารางที่ 20 หน้า 134 จึงไม่เกิดการละกริยาในคำตอบเป็นต้น

ส่วนคำตอบปฏิเสธของคำถามที่มีกริยาซึ่งระบุอรรถลักษณะในบริบทอื่น ๆ ที่มีไวยากรณ์ที่บ่งความปฏิเสธ อาจจะไม่เกิดการละกริยาได้ โดยอาจจะละได้

2 ลักษณะ คือ

ก. ละหน่วยกริยารวมทั้งอรรถลักษณะในบริบทอื่น ๆ ที่ระบุมาในคำถาม โดยคงไว้แต่เพียงอรรถลักษณะที่บ่งความปฏิเสธเท่านั้น ทั้งนี้โดยเกณฑ์กำหนด (กก 5 - 4) ในหน้า 124 ที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น ซึ่งการละในลักษณะนี้ จะเป็นแบบเดียวกับการละกริยาในคำตอบปฏิเสธของคำถามที่มีหน่วยแสดงคำถาม ใหม่ ซึ่งมีกริยาที่ระบุอรรถลักษณะในบริบทอยู่ด้วยดังกล่าวมาแล้วในข้อ 5.2.1.2.1

ตัวอย่างการละกริยาในลักษณะนี้ เช่น ในตารางที่ 20 หน้า 130-132 คำตอบปฏิเสธข้อ จ.2) ฉ.2) ของคำถามทุกข้อและคำตอบปฏิเสธข้อ ข.2) ของคำถามข้อ (32) และ (34) เป็นต้น

ข. ละแต่เพียงหน่วยกริยา โดยคงอรรถลักษณะในบริบทที่บ่งความอื่น ๆ ไว้ ร่วมกับอรรถลักษณะที่บ่งความปฏิเสธ แต่มีข้อจำกัดว่า อรรถลักษณะในบริบทที่จะคงไว้ ร่วมกับอรรถลักษณะในบริบทที่บ่งความปฏิเสธได้นั้น จะต้องเป็นอรรถลักษณะที่อาจจะมี ความปฏิเสธขยายไต่เท่านั้น ทั้งนี้โดยเกณฑ์กำหนด (กก 5 - 5) ในหน้า 125 ดังกล่าวมาแล้ว

ตัวอย่างการละในลักษณะนี้ เช่น ในตารางที่ 20 หน้า 130-131 คำตอบปฏิเสธข้อ จ.3) ฉ.3) และ ข.3) ของคำถามข้อ (32) และ (34)

คำตอบปฏิเสธของคำถามชนิดนี้ อาจจะมีหน่วยที่ใช้แสดงความปฏิเสธได้อีก หน่วยหนึ่งคือ เปล่า หน่วยนี้จะใช้แสดงความปฏิเสธข้อความทั้งข้อความ และมักจะใช้ปฏิเสธเฉพาะในคำตอบของคำถามที่มีกริยาแสดงการเปลี่ยนแปลง กริยาแสดงอาการ หรือกริยาที่แสดงทั้งอาการและการเปลี่ยนแปลงเท่านั้น และเมื่อใช้ เปล่า แสดงความปฏิเสธมักจะละข้อความในคำถามไปทั้งหมด เช่น คำตอบปฏิเสธข้อ ข.2) ของคำถามข้อ (34) และ คำตอบปฏิเสธข้อ ข.2) ของคำถามข้อ (35) ในตารางที่ 20 เป็นต้น

5.2.1.2.3 การละกริยาในคำตอบของคำถามเพื่อให้เลือก
ตอบรับหรือตอบปฏิเสธ ซึ่งมีหน่วยแสดงคำถาม หรือเปล่า

หน่วยแสดงคำถาม หรือเปล่า มีลักษณะอรรถศาสตร์เช่นเดียวกับหน่วย
แสดงคำถาม หรือ คือแสดงข้อสมมุติว่าผู้พูดได้รับหรือทราบข้อเท็จจริงมาก่อนแล้ว
แต่ข้อเท็จจริงนั้นมิได้มาจากผู้ที่พูดด้วย ผู้พูดต้องการเปิดโอกาสให้ผู้ฟังที่ตนพูดด้วยให้
ข้อเท็จจริงอีกครั้งหนึ่ง เพื่อตรวจสอบกับข้อเท็จจริงซึ่งตนได้รับจากที่อื่น

ตารางที่ 21 ตัวอย่างคำถามเพื่อให้เลือกตอบรับหรือตอบปฏิเสธ ซึ่งมีหน่วย
แสดงคำถาม หรือเปล่า พร้อมทั้งคำตอบที่อาจจะเป็นไปได้

คำถาม	คำตอบ	คำตอบที่ละกริยา
<u>กริยาแสดงสภาพ</u> (36)ก. ปลาสดหรือ เปล่า	<u>ตอบรับ</u> ข 1) สด (คะ)	ข 2) -
	<u>ตอบปฏิเสธ</u> ค 1) ไม่สด (คะ)	ค 2) ไม่ (คะ)
	ง 1) ไม่สดหรือ (คะ)	ง 2) ไม่หรือ (คะ)
	จ 1) ไม่สดเลย (คะ)	จ 2) ไม่เลย (คะ)
	ฉ 1) เปล่าไม่สด (คะ)	ฉ 2) เปล่า (คะ)
<u>กริยาแสดงการเปลี่ยน</u> <u>แปลง</u> (37)ก. ชั้นนูนหรือเปล่า	<u>ตอบรับ</u> ข 1) นูน (คะ)	ข 2) -
	<u>ตอบปฏิเสธ</u> ค 1) ไม่นูน (คะ)	ค 2) ไม่ (คะ)

คำถาม	คำตอบ	คำตอบที่ละภริษา
<p><u>กริยาแสดงอาการ</u> (38) ก. หอหัวเราะ หรือเปล่า</p>	<p>ง 1) ไม่นุบหรือก(คะ) จ 1) ไม่นุบเลย (คะ) ฉ 1) เปล่าไม่นุบ(คะ)</p> <p><u>ตอบรับ</u> ช 1) หัวเราะ (คะ)</p> <p><u>ตอบปฏิเสธ</u> ค 1) ไม่ได้หัวเราะ (คะ) ง 1) ไม่ได้หัวเราะ หรือก (คะ) จ 1) ไม่ได้หัวเราะเลย (คะ) ฉ 1) เปล่า ไม่ได้ หัวเราะ(คะ)</p>	<p>ง 2) ไม่หรือก (คะ) จ 2) ไม่เลย (คะ) ฉ 2) เปล่า (คะ)</p> <p>ช 2) -</p> <p>ค 2) ไม่ (คะ) ง 2) ไม่หรือก (คะ) จ 2) ไม่เลย (คะ) ฉ 2) เปล่า (คะ)</p>
<p><u>กริยาแสดงทั้งอาการ</u> <u>และการเปลี่ยนแปลง</u> (39) ก. คนสวนชุกคินหรือ เปล่า</p>	<p><u>ตอบรับ</u> ช 1) ชุก (คะ)</p> <p><u>ตอบปฏิเสธ</u> ค 1) ไม่ได้ชุก(คะ) ง 1) ไม่ได้ชุกหรือก (คะ) จ 1) ไม่ได้ชุกเลย(คะ) ฉ 1) เปล่า ไม่ได้ชุก (คะ)</p>	<p>ช 2) -</p> <p>ค 2) ไม่ (คะ) ง 2) ไม่หรือก(คะ) จ 2) ไม่เลย (คะ) ฉ 2) เปล่า (คะ)</p>

ประโยค(36) กริยาแสดงสภาพคือ สुक ส่วนประโยค(37) กริยาแสดง
การเปลี่ยนแปลงคือ มฺย ประโยค(38) กริยาแสดงอาการคือ หัวเราะ และประโยค
(39) กริยาแสดงทั้งอาการและการเปลี่ยนแปลงคือ ชุก

คงได้กล่าวแล้วว่า คำถามชนิดนี้ มีลักษณะอรรถศาสตร์ คือผู้ถามต้องการ
เปิดโอกาสให้ผู้ที่ถูกควยให้ขอเท็จจริง เพื่อให้ผู้ถามมีความกระจ่างชัดในคำคอม
ที่ได้รับ

ถ้าเป็นการตอบรับ ผู้ตอบจะต้องบ่งขอเท็จจริงซึ่งในที่นี้คือกริยาต่าง ๆ
ให้กระจ่างแจ้ง จึงไม่เกิดการละกริยา เช่นตัวอย่างในตารางที่ 21 หน้า 136 - 137
คำตอบรับข้อ ข.1) ของคำถามทุกข้อ

ถ้าเป็นการตอบปฏิเสธ อรรถลักษณะในบริบทที่บ่งความปฏิเสธ จะช่วยให้
เกิดการละหน่วยกริยาได้ ทั้งนี้เพราะความสำคัญของการให้คำตอบปฏิเสธ
มากกว่าตัวกริยาซึ่งเป็นสิ่งที่กล่าวแล้วในคำถาม

เกณฑ์การละกริยา

ในคำตอบปฏิเสธ อาจเกิดการละหน่วยกริยาได้ ถ้าผู้พูดต้องการจะมุ่ง
แสดงเฉพาะการปฏิเสธเท่านั้น เช่นในคำตอบปฏิเสธ ในตารางที่ 21 หน้า 136 - 137
คำตอบข้อ ค.2) ง.2) และ จ.2) ของคำถามทุกข้อ

การละกริยาในคำตอบปฏิเสธของคำถามชนิดนี้จะมีลักษณะคล้ายกับการ
ละกริยาในคำตอบปฏิเสธของคำถามที่แสดงด้วยหน่วยแสดงคำถาม ใหม่ ในข้อ
5.2.1.2.1 และ คำตอบปฏิเสธของคำถามที่แสดงด้วยหน่วยแสดงคำถาม หรือ
ในข้อ 5.2.1.2.2 คงได้กล่าวมาแล้วข้างต้น นั่นคือจะละหน่วยกริยาได้ โดยคงไว้
แต่เพียงอรรถลักษณะที่บ่งความปฏิเสธเท่านั้น ส่วนที่เป็นข้อแตกต่างกันอยู่บ้างก็คือ
ในคำตอบปฏิเสธของคำถามที่แสดงด้วยหน่วยแสดงคำถาม หรือเปล่า อาจจะใช้

คำถาม	คำตอบ	คำตอบที่ละเอียด
<p><u>กริยาแสดงสภาพ</u> (42)ก. พันเคยดูหรือ เปล่า</p>	<p><u>ตอบรับ</u> ข 1) พันเคยดู(คะ) <u>ตอบปฏิเสธ</u> ค 1) พันไม่เคยดู(คะ) ง 1) พันไม่เคยดูหรอก (คะ) จ 1) พันไม่เคยดูเลย (คะ) ฉ 1) เปล่าพันไม่เคยดู (คะ)</p>	<p>ข 2) เคย (คะ) ค 2) ไม่ (คะ) ค 3) ไม่เคย (คะ) ง 2) ไม่เคยหรอก(คะ) จ 2) ไม่เคยเลย(คะ) ฉ 2) เปล่า (คะ)</p>
<p><u>กริยาแสดงการเปลี่ยนแปลง</u> (43)ก. น้ำกำลังเดือด หรือเปล่า</p>	<p><u>ตอบรับ</u> ข 1) น้ำกำลังเดือด (คะ) <u>ตอบปฏิเสธ</u> ค 1) เปล่าน้ำยังไม่เดือด (คะ)</p>	<p>ข 2) - ค 2) ไม่ (คะ) ค 3) เปล่า (คะ)</p>
<p><u>กริยาแสดงอาการ</u> (44)ก. พอนอนอยู่หรือ เปล่า</p>	<p><u>ตอบรับ</u> ข 1) พอนอนอยู่(คะ) <u>ตอบปฏิเสธ</u> ค 1) เปล่า พอนอนไม่ได้ นอน(คะ)</p>	<p>ข 2) - ค 2) ไม่(คะ) ค 3) เปล่า (คะ)</p>

คำถาม	คำตอบ	คำตอบที่ละกรับ
<u>กริยาแสดงทั้งอาการ</u> <u>และการเปลี่ยนแปลง</u> (45)ก. สมชายสูบบุหรี่ มากหรือเปล่า	<u>ตอบรับ</u> ข 1) สมชายสูบบุหรี่มาก (คะ) <u>ตอบปฏิเสธ</u> ค 1) สมชายสูบบุหรี่ไม่ มาก(คะ) ง 1) สมชายสูบบุหรี่ไม่ มากหรอก(คะ) จ 1) สมชายสูบบุหรี่ไม่ มากเลย(คะ) ฉ 1) เปล่า สมชายสูบ บุหรี่ไม่มาก(คะ)	ข 2) มาก (คะ) ค 2) ไม่ (คะ) ค 3) ไม่มาก(คะ) ง 2) ไม่มากหรอก (คะ) จ 2) ไม่มากเลย(คะ) ฉ 2) เปล่า (คะ)

กริยาแสดงสภาพ มี ในประโยค (42) มีอรรถลักษณะในบริบทที่บ่งการ
 เกิดขึ้นแล้วอย่างน้อยก็หนึ่งคือ เคย กริยาแสดงการเปลี่ยนแปลง คือ ใน
 ประโยค (43) มีอรรถลักษณะในบริบทที่บ่งการกำลังดำเนินอยู่คือ กำลัง กริยา
 แสดงอาการ นอน ในประโยค (44) มีอรรถลักษณะในบริบทที่บ่งการดำเนินต่อเนื่อง
 จนถึงปัจจุบันคือ อยู่ และกริยาแสดงทั้งอาการและการเปลี่ยนแปลง สูบ ในประโยค
 (45) มีอรรถลักษณะในบริบทที่บ่งปริมาณคือ มาก

เกณฑ์กำหนดการละกริยา

ในคำตอบรับ อาจจะไม่ละหน่วยกริยาได้ ถ้าอรรถลักษณะในบริบทของกริยา เป็นอรรถลักษณะที่อาจจะมีวิเศษขยายได้ ทั้งนี้โดยเกณฑ์กำหนด (กก 5 -5) ในหน้า 125 ที่กล่าวมาแล้ว ลักษณะการละหน่วยกริยาเช่นนี้ เป็นลักษณะเดียวกันกับการละกริยาในคำตอบรับของคำถามที่มีหน่วยแสดงคำถาม ใหม่

ตัวอย่างการละหน่วยกริยา เช่น ในตารางที่ 22 หน้า 140-141 ในคำตอบรับข้อ ข.2) ของคำถามข้อ (42) และ (45)

แต่ถ้ากริยาในคำตอบรับ เป็นกริยาที่มีอรรถลักษณะในบริบทที่ไม่อาจจะมีวิเศษขยายได้ จะไม่เกิดการละกริยา เพราะอรรถลักษณะในบริบทดังกล่าว ไม่อาจจะอยู่ลำพังโดยไม่มีกริยาได้ ตัวอย่างคำตอบรับที่ไม่ละกริยา เช่น ในตารางที่ 22 หน้า 140-141 คำตอบรับข้อ ข.2) ของคำถามข้อ (43) และ (44)

ในคำตอบปฏิเสธ อาจจะไม่ละกริยาได้ 2 ลักษณะ คือ

ก. ละหน่วยกริยารวมทั้งอรรถลักษณะในบริบทอื่น ๆ ที่ระบุมาในคำถาม โดยคงไว้แต่เพียงอรรถลักษณะที่บ่งความปฏิเสธเท่านั้น ทั้งนี้โดยเกณฑ์กำหนด (กก 5 -4) ในหน้า 124 ดังกล่าวแล้ว

ตัวอย่างการละกริยาในลักษณะนี้ เช่น ในตารางที่ 22 หน้า 140-141 คำตอบปฏิเสธข้อ ค.2) ของคำถามทุกข้อ

ข. ละแต่เพียงหน่วยกริยา โดยคงอรรถลักษณะในบริบทที่บ่งความอื่น ๆ ไว้ร่วมกับอรรถลักษณะที่บ่งความปฏิเสธ ทั้งนี้โดยมีข้อจำกัดว่าอรรถลักษณะในบริบทที่จะคงไว้ลำพังร่วมกับอรรถลักษณะที่บ่งความปฏิเสธ โดยไม่มีหน่วยกริยาได้นั้น จะต้องเป็นอรรถลักษณะที่อาจจะมีวิเศษขยายได้ ทั้งนี้โดยเกณฑ์กำหนด (กก 5-5) ในหน้า 125 ข้างต้นนี้

ตัวอย่างการละกริยาในลักษณะนี้ เช่น ในตารางที่ 22 หน้า 140-141 คำตอบปฏิเสธข้อ ค.2) ง.2) และ จ.2) ของคำถามข้อ (42) และ (45)

ลักษณะการละทริยาทั้ง 2 ข้อดังกล่าวนี้ จะเป็นแบบเดียวกับลักษณะกริยา
ในคำตอบปฏิเสธของคำถามซึ่งมีหน่วยแสดงคำถาม ใหม่ ที่กล่าวมาแล้ว

ในคำตอบปฏิเสธของคำถามซึ่งมีหน่วยแสดงคำถาม หรือเปล่า จะมีหน่วย
ที่ใช้แสดงความปฏิเสธได้อีกหน่วยหนึ่งคือ เปล่า หน่วยนี้ใช้แสดงความปฏิเสธข้อความ
ทั้งข้อความโดยอาจจะละข้อความในคำถามไปทั้งหมดคงไว้แต่เพียง เปล่า ซึ่งแสดง
ความปฏิเสธ เท่านั้น

ตัวอย่างการละในลักษณะนี้ เช่นคำตอบปฏิเสธในตารางที่ 22 หน้า 140-141
คำตอบข้อ ฉ.2) ของคำถามข้อ (42) และ (45) และข้อ ค.3) ของคำถาม
ข้อ (43) และ (44) เป็นต้น

5.2.1.2.4 การละกริยาในคำตอบของคำถามเพื่อให้เลือก
ตอบรับหรือตอบปฏิเสธ ซึ่งมีหน่วยแสดงคำถาม หรือยัง

หน่วยแสดงคำถาม หรือยัง มีลักษณะอรรถศาสตร์คือ
แสดงข้อสมมุติว่าผู้พูดต้องการรู้ถึงการเกิดขึ้นของข้อเท็จจริง ว่าข้อเท็จจริงนั้นได้
ผ่านพ้นไปแล้วหรือยังไม่ได้เกิดขึ้น

ตารางที่ 23 ตัวอย่างคำถามเพื่อให้เลือกตอบรับหรือตอบปฏิเสธซึ่งมีหน่วย
แสดงคำถาม หรือยัง พร้อมทั้งคำตอบที่อาจจะเป็นไปได้

คำถาม	คำตอบ	คำตอบที่ละกริยา
<u>กริยาแสดงสภาพ</u>	ตอบรับ	
(46) ก. ทอย เก่ง หรือยัง	ข 1) ทอย เก่ง แล้ว (คะ)	ข 2) -
	ค 1) คะ เก่ง แล้ว (คะ)	ค 2) -

คำถาม	คำตอบ	คำตอบที่ละกริยา
	<p align="center"><u>ตอบปฏิเสธ</u></p> <p>ง 1) ทอยยังไม่เก้ง (คะ)</p> <p>จ 1) ทอยยังไม่เก้ง หรงก (คะ)</p> <p>ฉ 1) ทอยยังไม่เก้ง เลย (คะ)</p>	<p>ง 2) ย้ง (คะ)</p> <p>จ 2) ย้งหรงก (คะ)</p> <p>ฉ 2) ย้งเลย (คะ)</p>
<p align="center"><u>กริยาแสดงการเปลี่ยนแปลง</u></p> <p>(47)ก. ข้าวสุกหรือย้ง</p>	<p align="center"><u>ตอบรับ</u></p> <p>ข 1) ข้าวสุกแล้ว(คะ)</p> <p>ค 1) คะ สุกแล้ว(คะ)</p> <p align="center"><u>ตอบปฏิเสธ</u></p> <p>ง 1) ข้าวย้งไม่สุก(คะ)</p> <p>จ 1) ข้าวย้งไม่สุกหรงก (คะ)</p> <p>ฉ 1) ข้าวย้งไม่สุกเลย (คะ)</p>	<p>ข 2) -</p> <p>ค 2) -</p> <p>ง 2) ย้ง (คะ)</p> <p>จ 2) ย้งหรงก (คะ)</p> <p>ฉ 2) ย้งเลย (คะ)</p>
<p align="center"><u>กริยาแสดงอาการ</u></p> <p>(48)ก. พระสวคหรือย้ง</p>	<p align="center"><u>ตอบรับ</u></p> <p>ข 1) พระสวคแล้ว(คะ)</p> <p>ค 1) คะ สวคแล้ว(คะ)</p> <p align="center"><u>ตอบปฏิเสธ</u></p> <p>ง 1) พระย้งไม่ไค่สวค (คะ)</p>	<p>ข 2) -</p> <p>ค 2) -</p> <p>ง 2) ย้ง (คะ)</p>

คำถาม	คำตอบ	คำตอบที่ละกริษา	
<u>กริษาแสดงทั้งอาการ</u> <u>และการเปลี่ยนแปลง</u> (49) ก. แคงซูดมะพร้าว หรือยัง	จ 1) พระยังไม้ไค้สวด หรอก (คะ)	จ 2) ยังหรอก(คะ)	
	ฉ 1) พระยังไม้ไค้สวด เลย (คะ)	ฉ 2) ยังเลย (คะ)	
	<u>ตอบรบ</u>		
	ช 1) ซูดแล้ว (คะ)	ช 2) -	
	ค 1) คะ ซูดแล้ว(คะ)	ค 2) -	
	<u>ตอบปริเสช</u>		
	ง 1) ยังไม้ไค้ซูด(คะ)	ง 2) ยัง (คะ)	
	จ 1) ยังไม้ไค้ซูดหรอก (คะ)	จ 2) ยังหรอก(คะ)	
	ฉ 1) ยังไม้ไค้ซูดเลย (คะ)	ฉ 2) ยังเลย (คะ)	

ประโยค (46) กริษาแสดงสภาพคือ แก่ง ส่วนประโยค (47) กริษา
 แสดงการเปลี่ยนแปลงคือ สูง ประโยค (48) กริษาแสดงอาการคือ สวด และ
 ประโยค (49) กริษาแสดงทั้งอาการและการเปลี่ยนแปลงคือ ซูด

เนื่องจากคำถามชนิดนี้ มีลักษณะอรรถศาสตร์คือผู้ถามต้องการรู้ว่าข้อเท็จจริงนั้นเกิดขึ้นแล้วหรือยังไม่ได้เกิดขึ้น ฉะนั้นในคำตอบผู้ตอบจึงต้องให้ความกระจ่างชัดเกี่ยวกับการเกิดขึ้นของข้อเท็จจริง

ในคำตอบรับ ผู้ตอบจะต้องระบุให้แน่ชัดว่าข้อเท็จจริง ซึ่งในที่นี้คือกริยาต่าง ๆ นั้น เกิดขึ้นแล้ว จึงไม่เกิดการละกริยา เช่นตัวอย่างในตารางที่ 23 หน้า 143-145 คำตอบรับ ข้อ ข.1) และ ค.1) ของคำถามทุกข้อ

ถ้าเป็นคำตอบปฏิเสธ อรรถลักษณะในบริบทที่บ่งความปฏิเสธจะช่วยให้หน่วยกริยาได้ ทั้งนี้เพราะจุดสำคัญของคำตอบปฏิเสธอยู่ที่ความปฏิเสธมากกว่าตัวกริยา ซึ่งเป็นสาระที่กล่าวแล้วและผู้ถามรู้อยู่แล้ว

อรรถลักษณะในบริบทที่บ่งความปฏิเสธ ซึ่งปฏิเสธการเกิดขึ้นแล้วของข้อเท็จจริง ในภาษาไทย จะแสดงเป็นสัญลักษณ์ว่า "ยัง"

เกณฑ์กำหนดการละกริยา

ในคำตอบปฏิเสธ อาจจะมีการละหน่วยกริยาได้เพราะเป็นสิ่งที่กล่าวแล้ว เช่นคำตอบปฏิเสธในตารางที่ 23 หน้า 143 คำตอบข้อ ง.2) จ.2) และ ฉ.2) ของคำถามทุกข้อ

ความแตกต่างในด้านกริยาของ ยัง ยัง...หรือก และ ยัง...เลย อยู่ที่ลักษณะของการปฏิเสธ ยัง จะสื่อการยังไม่เกิดขึ้นของข้อเท็จจริง ส่วน ยัง...หรือก สื่อการยังไม่เกิดขึ้นซึ่งแฝงความแน่ใจของผู้พูด และ ยัง...เลย สื่อการยังไม่เกิดขึ้นซึ่งมีนัยความหมายว่าข้อเท็จจริงนั้นน่าจะเกิดขึ้นแล้ว แต่ก็ยังไม่เกิดขึ้น เช่นตัวอย่างประโยคที่ว่า "มันควรจะได้นอนแล้ว แต่ก็ยังไม่ได้นอนเลย" เป็นต้น

คำถามเพื่อให้เลือกตอบรับหรือตอบปฏิเสธ ซึ่งมี หรือยัง เป็นหน่วยแสดง
คำถามนี้ ผู้พูดอาจจะระบุวรรดลักษณะในบริบทของกริยาบางวรรดลักษณะไว้ด้วย เช่น
ตัวอย่างคำถามในตารางที่ 24 ต่อไปนี้

ตารางที่ 24 ตัวอย่างคำถามเพื่อให้เลือกตอบรับหรือตอบปฏิเสธซึ่งมีหน่วยแสดง
คำถาม หรือยัง ที่ผู้ถามระบุวรรดลักษณะในบริบทของกริยาไว้ด้วย พร้อมทั้งคำตอบ
ที่อาจจะเป็นไปได้

คำถาม	คำตอบ	คำตอบที่ละกริยา
<u>กริยาแสดงสภาพ</u>	ตอบรับ	
(50)ก. ขนบั้งจะกรอม	ข 1) ขนบั้งจะกรอม	ข 2) -
หรือยัง	แล้ว (คะ)	
	ค 1) คะ จะกรอมแล้ว	ค 2) -
	(คะ)	
	<u>ตอบปฏิเสธ</u>	
	ง 1) ขนบั้งยังไม่	ง 2) ยัง (คะ)
	กรอม (คะ)	
	จ 1) ขนบั้งยังไม่กรอม	จ 2) ยังทรอก (คะ)
	ทรอก (คะ)	
	ฉ 1) ขนบั้งยังไม่กรอม	ฉ 2) ยังเลย (คะ)
	เลย (คะ)	

คำถาม	คำตอบ	คำตอบที่ละกรรมา
<p><u>กริยาแสดงการเปลี่ยนแปลง</u></p> <p>(51) ก. น้ำจวนเหือดหรือยัง</p>	<p><u>ตอบรับ</u></p> <p>ข 1) น้ำจวนเหือดแล้ว (คะ)</p> <p>ค 1) คะ จวนเหือดแล้ว (คะ)</p> <p><u>ตอบปฏิเสธ</u></p> <p>ง 1) น้ำยังไม่เหือด (คะ)</p> <p>จ 1) น้ำยังไม่เหือดหรอก (คะ)</p> <p>น 1) น้ำยังไม่เหือดเลย (คะ)</p>	<p>ข 2) จวนแล้ว (คะ)</p> <p>ค 2) คะ จวนแล้ว (คะ)</p> <p>ง 2) ยัง (คะ)</p> <p>จ 2) ยังหรอก (คะ)</p> <p>น 2) ยังเลย (คะ)</p>
<p><u>กริยาแสดงอาการ</u></p> <p>(52) ก. พ่อยากนอนหรือยัง</p>	<p><u>ตอบรับ</u></p> <p>ข 1) พ่อยากนอนแล้ว (คะ)</p> <p>ค 1) คะ ยากนอนแล้ว (คะ)</p> <p><u>ตอบปฏิเสธ</u></p> <p>ง 1) พอยังไม่ยากนอน (คะ)</p> <p>จ 1) พอยังไม่ยากนอนหรอก (คะ)</p>	<p>ข 2) ยากแล้ว (คะ)</p> <p>ค 2) คะ ยากแล้ว (คะ)</p> <p>ง 2) ยัง (คะ)</p> <p>จ 2) ยังหรอก (คะ)</p> <p>จ 3) ยังไม่ยากหรอก (คะ)</p>

คำถาม	คำตอบ	คำตอบที่ละกรบาท
<u>กริยาแสดงทั้งอาการ</u> <u>และการเปลี่ยนแปลง</u> (53) ก. <u>คุม</u> เคยกินมะไฟ หรือยัง	ฉ 1) พอยังไม่ <u>อยาก</u> <u>นอน</u> เลย (คะ)	ฉ 2) ยัง <u>เลย</u> (คะ) ฉ 3) ยังไม่ <u>อยาก</u> เลย (คะ)
	<u>ตอบรับ</u>	
	ข 1) เคยกิน <u>แล้ว</u> (คะ)	ข 2) เคย <u>แล้ว</u> (คะ)
	ค 1) <u>คะ</u> เคยกิน <u>แล้ว</u> (คะ)	ค 2) <u>คะ</u> เคย <u>แล้ว</u> (คะ)
	<u>ตอบปฏิเสธ</u>	
	ง 1) ยังไม่ <u>เคย</u> กิน <u>เลย</u> (คะ)	ง 2) ยัง <u>เลย</u> (คะ) ง 3) ยังไม่ <u>เคย</u> เลย (คะ)
จ 1) ยังไม่ <u>เคย</u> กิน <u>หฺรอก</u>	จ 2) ยัง <u>หฺรอก</u> (คะ) จ 3) ยังไม่ <u>เคย</u> <u>หฺรอก</u> (คะ)	
ฉ 1) ยังไม่ <u>เคย</u> กิน <u>เลย</u> (คะ)	ฉ 2) ยัง <u>เลย</u> (คะ) ฉ 3) ยังไม่ <u>เคย</u> เลย (คะ)	

กริยาแสดงสภาพ ครอบ ในประโยค (50) มีอรรถลักษณะในบริบทที่บ่ง
 การยังไม่เกิดขึ้นคือ จะ กริยาแสดงการเปลี่ยนแปลง เคียด ในประโยค (51)
 มีอรรถลักษณะที่บ่งการใกล้จะเกิดขึ้นคือ จวน กริยาแสดงอาการในประโยค(52)
 มีอรรถลักษณะที่บ่งความปรารถนาคือ อยาก และกริยาแสดงทั้งอาการและการเปลี่ยนแปลง
กิน มีอรรถลักษณะที่บ่งการเกิดขึ้นแล้วอย่างน้อยก็หนึ่งคือ เคย

เกณฑ์กำหนดการละกริยา

ในคำตอบรับ อาจจะไม่ละหน่วยกริยาได้ ถ้าอรรถลักษณะในบริบทของกริยา เป็นอรรถลักษณะที่อาจจะมีความปฏิเสธขยายได้ การละหน่วยกริยาในลักษณะนี้จะเป็น เช่นเดียวกับการละหน่วยกริยาในคำตอบของคำถามอื่น ๆ อีก 3 ชนิด ที่ได้กล่าว มาแล้ว คือ คำถามที่ใช้แสดงด้วยหน่วยคำถาม ไหม หรือ และ หรือเปล่า ทั้งนี้ ก็โดยเกณฑ์กำหนด (กฎ ๕-3) ในหน้า 123 ข้างต้น

คำตอบรับของคำถามที่ใช้แสดงด้วยหน่วยคำถาม หรือยัง มีข้อแตกต่าง จากคำตอบรับของคำถามทั้ง 3 ชนิด คือ ไหม หรือ และ หรือเปล่า อยู่ข้างใน แน่งที่ว่า ในคำตอบรับของคำถาม หรือยัง มักจะมีหน่วยแสดงการผ่านไป แล้ว คือ แล้ว อยู่ร่วมกับอรรถลักษณะในบริบทด้วยเสมอ ทั้งนี้เพราะจุดประสงค์ของการถามด้วย คำถามชนิดนี้ คือต้องการรู้เกี่ยวกับการเกิดขึ้นของข้อเท็จจริงว่าเกิดขึ้นแล้วหรือยัง ไม่ได้เกิดขึ้น ฉะนั้นผู้ตอบจึงต้องตอบให้ผู้ถามรู้อย่างชัดเจนเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวนี้ ตัวอย่างคำตอบรับในลักษณะนี้ เช่นในตารางที่ 24 หน้า 149-150 คำตอบข้อ ข.2) และ ค.2) ของคำถามข้อ (52) และ (53)

ถ้าอรรถลักษณะในบริบทของกริยา เป็นอรรถลักษณะที่ไม่อาจจะมีความปฏิเสธ ขยายได้ ในคำตอบรับจะไม่เกิดการละหน่วยกริยา ซึ่งลักษณะนี้จะเป็นเช่นเดียวกับ คำตอบของคำถามที่ใช้แสดงด้วยหน่วยคำถาม ไหม และ หรือเปล่า ดังกล่าวแล้วข้างต้น ตัวอย่างคำตอบรับในลักษณะนี้ของคำถาม หรือยัง เช่น ในตารางที่ 24 หน้า 147 คำตอบรับข้อ ข.1) และ ค.1) ของคำถามข้อ (50)

แต่เนื่องจากกว่าจุดประสงค์ของการใช้คำถาม หรือยัง อยู่ที่การต้องการ รู้ว่าข้อเท็จจริงนั้นเกิดขึ้นหรือยัง ประเด็นสำคัญในคำตอบจึงอยู่ที่การบอกถึงการเกิด ขึ้นแล้วหรือยังไม่เกิดขึ้นของกริยานั้นๆ ลักษณะทางอรรถศาสตร์ดังกล่าวของคำถาม ชนิดนี้ จึงช่วยให้คำตอบรับของคำถาม ซึ่งมีกริยาที่มีอรรถลักษณะในบริบททางอรรถลักษณะ ซึ่งเป็นอรรถลักษณะที่ไม่อาจจะมีความปฏิเสธขยายได้ เป็นคำตอบรับที่อาจจะละหน่วย

กริยาได้ โดยคงแต่เพียงอรรถลักษณะในบริบทนั้นไว้ร่วมกับแล้วซึ่งเป็นหน่วยแสดงการผ่านพ้นไปแล้ว ตัวอย่างคำตอบรับในลักษณะนี้ เช่นในตารางที่ 24 หน้า 148 คำตอบข้อ ข.2) และ ค.2) ของคำถามข้อ (51) เป็นต้น

ในคำตอบปฏิเสธ อาจจะมีการละกริยาได้ 2 ลักษณะ คือ

ก. ละหน่วยกริยารวมทั้งอรรถลักษณะในบริบทอื่น ๆ ที่ระบุมาในคำถาม โดยคงไว้แต่เพียงอรรถลักษณะที่บ่งความปฏิเสธ ทั้งนี้โดยเกณฑ์กำหนด (กก 5-4) ในหน้า 124 ที่กล่าวมาแล้ว อรรถลักษณะในบริบทที่บ่งความปฏิเสธในคำตอบของคำถาม หรือยัง จะปฏิเสธการเกิดขึ้นแล้วของข้อเท็จจริง ตัวอย่างการละกริยาในลักษณะนี้ เช่นในตารางที่ 24 หน้า 147 คำตอบปฏิเสธข้อ ง.2) จ.2) และ ฉ.2) ของคำถามทุกข้อ

ข. ละแต่เพียงหน่วยกริยา โดยคงอรรถลักษณะในบริบทที่บ่งความอื่น ๆ ไว้ ร่วมกับอรรถลักษณะที่บ่งความปฏิเสธ แต่ทั้งนี้อรรถลักษณะในบริบทที่จะคงไว้ร่วมกับอรรถลักษณะที่บ่งความปฏิเสธได้นั้น จะต้องเป็นอรรถลักษณะที่อาจจะมี ความปฏิเสธขยายได้เท่านั้น ทั้งนี้โดยเกณฑ์กำหนด (กก 5-5) ในหน้า 125 ดังกล่าวข้างต้น

ตัวอย่างการละในลักษณะนี้ เช่นในตารางที่ 24 หน้า 148-149 คำตอบปฏิเสธข้อ ง.3) จ.3) และ ฉ.3) ของคำถามข้อ (52) และ (53) เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป การละกริยาในประโยคที่สัมพันธ์กัน ในลักษณะที่เป็นคำตอบของคำถามเพื่อให้เสียอกตอบรับหรือตอบปฏิเสธ อาจจะได้ในคำตอบปฏิเสธของคำถามทุกชนิด ส่วนในคำตอบรับอาจจะละกริยาได้ เฉพาะในคำตอบของคำถามบางชนิดเท่านั้น

ในคำตอบรับ จะละกริยาได้เฉพาะในคำตอบของคำถามซึ่งมี หรือ เป็นหน่วยแสดงคำถาม โดยอาจจะคงไว้แต่เพียงอรรถลักษณะที่มุ่งการรับ เพราะคำถามชนิดนี้มีข้อสมมุติว่าผู้ถามมีความรู้ข้อเท็จจริงแล้ว ผู้ถามเพียงแต่ต้องการสอบดูว่า ข้อเท็จจริงที่ตนรู้นั้นถูกต้องหรือไม่ ส่วนคำตอบรับของคำถามซึ่งมี ไหม หรือเปล่า หรือยัง เป็นหน่วยแสดงคำถาม โดยปกติจะไม่เกิดการละกริยา เพราะคำถามเหล่านี้ต้องการคำตอบที่แจ่มชัด เช่น คำถาม ไหม แสดงข้อสมมุติว่า ผู้พูดไม่มีความรู้ในข้อเท็จจริงมาก่อน และต้องการรู้ข้อเท็จจริงนั้น คำถาม หรือเปล่า แสดงข้อสมมุติว่าผู้ถามต้องการได้รับข้อเท็จจริงอีกครั้งหนึ่ง เพื่อสอบกับข้อเท็จจริงซึ่งตนได้รับมาก่อนแล้วจากที่อื่น และคำถาม หรือยัง แสดงข้อสมมุติว่า ผู้ถามต้องการรู้ว่าข้อเท็จจริงนั้นเกิดขึ้นแล้วหรือยังไม่เกิดขึ้น เมื่อคำถามซึ่งมีหน่วยแสดงคำถาม ไหม หรือเปล่า และ หรือยัง ต้องการคำตอบซึ่งเป็นข้อเท็จจริงที่ชัดแจ้ง โดยปกติในคำตอบรับจึงไม่เกิดการละกริยา

ถ้าในคำถามนั้น ผู้ถามระบุอรรถลักษณะในบริบทของกริยาของอรรถลักษณะไว้ในคำถามด้วย ความประสงค์ของผู้ถามจะมุ่งความสำคัญไปที่อรรถลักษณะในบริบทต่าง ๆ ที่ผู้ถามระบุมา ดังนั้นในคำตอบรับ ผู้ตอบจึงอาจจะตอบโดยมุ่งประเด็นสำคัญไปที่อรรถลักษณะในบริบทที่ผู้ถามระบุมา ส่วนหน่วยกริยานั้นผู้ตอบคิดว่าเป็นสิ่งที่ผู้ถามรู้อยู่แล้ว จึงไม่ต้องนำมากล่าวอีก ดังนั้นจึงอาจทำให้เกิดการละหน่วยกริยาได้ในคำตอบซึ่งมีลักษณะเช่นนี้ แต่การจะตอบโดยใช้แต่เพียงอรรถลักษณะในบริบทของกริยาก็คงต้องขึ้นอยู่กับลักษณะอรรถศาสตร์ของอรรถลักษณะในบริบท

นั่นคือ กล่าวคือ อรรถลักษณะในบริบทบางอรรถลักษณะจะมีลักษณะพิเศษ คืออาจจะคงอยู่ลำพังโดยไม่ต้องมีหน่วยกริยาอยู่ร่วมด้วยได้ แต่อรรถลักษณะในบริบทบางอรรถลักษณะก็ไม่เป็นเช่นนั้น ฉะนั้นในคำตอบรับการละหน่วยกริยาได้หรือไม่นั้น ผู้ตอบจึงต้องยึดลักษณะทางอรรถศาสตร์ดังกล่าวนี้ด้วย

ส่วนในคำตอบปฏิเสธ ประเด็นสำคัญของคำตอบอยู่ที่ความปฏิเสธ ซึ่งเป็นสาระที่ผู้ถามต้องการรู้ ส่วนหน่วยกริยาเป็นสิ่งที่ผู้ถามรู้อยู่แล้ว ดังนั้น โดยปกติในคำตอบปฏิเสธจึงอาจจะละหน่วยกริยาไปได้ โดยคงไว้แต่เพียงอรรถลักษณะที่มุ่ง

ความปฏิเสธ ส่วนในกรณีที่ผู้ถามระบุรรถลักษณะในปริบทของกริยาไว้มีคำถามด้วยการจะคงอรรถลักษณะในปริบทอรรถลักษณะใดอรรถลักษณะหนึ่งไว้ได้โดยไม่ต้องมีหน่วยกริยาอยู่รวมด้วยนั้น จะมีเกณฑ์กำหนดเช่นเดียวกันในคำตอบรับดังใดกล่าวมาแล้ว เพียงแต่ว่าในคำตอบปฏิเสธจะต้องคงอรรถลักษณะที่บ่งความปฏิเสธไว้ด้วยเสมอ

5.2.2. การละกริยาในคำตอบของคำถามเพื่อการยืนยัน

คำถามเพื่อการยืนยัน ใช้แสดงด้วยหน่วยแสดงคำถาม ใช่ไหม คำถามชนิดนี้แสดงข้อสมมุติว่าผู้ถามมีข้อเท็จจริงอยู่และต้องการแสดงให้ผู้ที่ตนถามทราบว่าตนมีความแน่ใจและเชื่อมั่นในข้อเท็จจริงที่ตนมีอยู่นั้น

ตารางที่ 25 ตัวอย่างคำถามเพื่อการยืนยัน พร้อมทั้งคำตอบที่อาจจะเป็นไปได้

คำถาม	คำตอบ	คำตอบที่ละกริยา
<u>กริยตแสดงสภาพ</u> (54) ก. <u>ตอยฉลาคใช่</u> ไหม	<u>ตอบรับ</u> ข 1) <u>ตอยฉลาค(คะ)</u> ค 1) <u>คะ ตอยฉลาค</u> (คะ) ง 1) <u>ใช่ ตอยฉลาค</u> (คะ) จ 1) <u>คะ ใช่ ตอยฉลาค</u> (คะ) <u>ตอบปฏิเสธ</u> ฉ 1) <u>ตอยไมฉลาค(คะ)</u> ช 1) <u>ไม ตอยไมฉลาค</u> (คะ)	ข 2) <u>คะ</u> ค 2) <u>คะ</u> ง 2) <u>ใช่ (คะ)</u> จ 2) <u>คะ ใช่ (คะ)</u> ฉ 2) <u>ไม (คะ)</u> ช 2) <u>ไม (คะ)</u>

คำถาม	คำตอบ	คำตอบที่ละกรบาท
<p><u>กริยาแสดงการเปลี่ยนแปลง</u></p> <p><u>แปลง</u></p> <p>(55) ก. แก้วแตกไขใหม่</p>	<p><u>ตอบรับ</u></p> <p>ข 1) แก้วแตก(คะ)</p> <p>ค 1) คะ แก้วแตก(คะ)</p> <p>ง 1) ไข แก้วแตก(คะ)</p> <p>จ 1) คะ ไขแก้วแตก (คะ)</p> <p><u>ตอบปฏิเสธ</u></p> <p>ฉ 1) แก้วไม่ได้แตก (คะ)</p> <p>ช 1) ไม่ใช่ แก้วไม่ได้แตก (คะ)</p>	<p>ข 2) คะ</p> <p>ค 2) คะ</p> <p>ง 2) ไข (คะ)</p> <p>จ 2) คะ ไข (คะ)</p> <p>ฉ 2) ไม่ใช่ (คะ)</p> <p>ช 2) ไม่ใช่ (คะ)</p>
<p><u>กริยาแสดงอาการ</u></p> <p>(56) ก. นิดกระโดดไขใหม่</p>	<p><u>ตอบรับ</u></p> <p>ข 1) นิดกระโดด(คะ)</p> <p>ค 1) คะ นิดกระโดด (คะ)</p> <p>ง 1) ไข นิดกระโดด (คะ)</p> <p>จ 1) คะ ไขนิดกระโดด (คะ)</p>	<p>ข 2) คะ</p> <p>ค 2) คะ</p> <p>ง 2) ไข (คะ)</p> <p>จ 2) คะ ไข (คะ)</p>

คำถาม	คำตอบ	คำตอบที่ละวงษา
<u>กริยาแสดงทั้งอาการ</u> <u>และการเปลี่ยนแปลง</u> (57) ก. <u>ตุ้มชูดดิน</u> ไร่ใหม่	<u>ตอบปฏิเสธ</u> ฉ 1) นิคไม้ได้กระโดด (คะ) ช 1) ไม้ไซ่ นิคไม้ได้ กระโดด (คะ)	ฉ 2) ไม้ (คะ) ช 2) ไม้ไซ่ (คะ)
	<u>ตอบรับ</u> ข 1) <u>ตุ้มชูดดิน</u> (คะ) ค 1) คะ <u>ตุ้มชูดดิน</u> (คะ) ง 1) ไซ่ <u>ตุ้มชูดดิน</u> (คะ) จ 1) คะ ไซ่ <u>ตุ้มชูดดิน</u> (คะ)	ข 2) คะ ค 2) คะ ง 2) ไซ่ (คะ) จ 2) คะ ไซ่ (คะ)
	<u>ตอบปฏิเสธ</u> ฉ 1) <u>ตุ้มไม้ได้ชูดดิน</u> (คะ) ช 1) ไม้ไซ่ <u>ตุ้มไม้ได้</u> <u>ชูดดิน</u> (คะ)	ฉ 2) ไม้ (คะ) ช 2) ไม้ไซ่ (คะ)

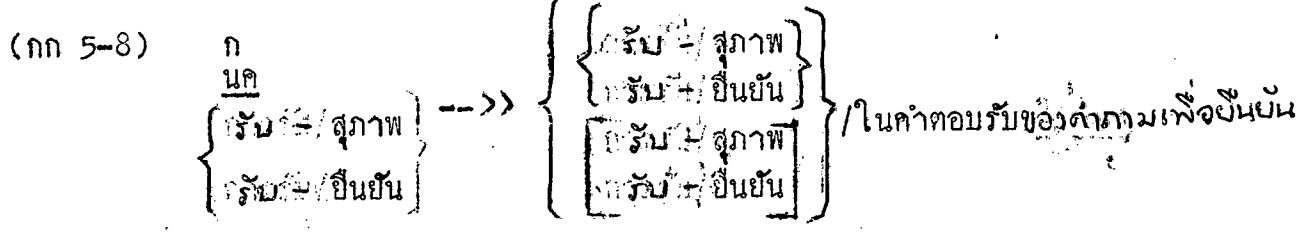
ประโยค (54) กริยาแสดงสภาพคือ นลาด ประโยค (55) กริยาแสดง
 การเปลี่ยนแปลงคือ ตตก ประโยค (56) กริยาแสดงอาการคือ กระโดด และประโยค
 (57) กริยาแสดงทั้งอาการและการเปลี่ยนแปลงคือ ชูด

เนื่องจากคำถามชนิดนี้ แสดงข้อสมมุติว่าผู้พูดต้องการแสดงความเชื่อว่า
 ข้อเท็จจริงที่ตนเมื่อถูกต้อ ง ดังนั้นผู้พูดจึงหวังที่จะได้รับคำยืนยันว่าข้อเท็จจริงนั้นถูกต้อ ง
 แต่บางครั้งคำตอบที่ผู้พูดได้รับก็อาจจะตรงข้ามกับที่ผู้พูดหวังไว้ นั่นคือแทนที่จะได้รับคำ
 ยืนยันว่าข้อเท็จจริงนั้นถูกต้อ ง ก็อาจจะได้รับคำปฏิเสธได้ คำถามชนิดนี้เมื่อผู้พูดต้องการ
 เพียงการยืนยันจากผู้ฟังที่ตนพูดด้วย ในคำตอบจึงอาจจะละกริยาไปได้ทั้งในคำตอบรับ
 และคำตอบปฏิเสธ

ในคำตอบรับ ผู้ตอบอาจจะละหน่วยกริยา โดยคงไว้แต่รรดลักษณะในบริบท
 ที่บังคับความรับและความสุภาพคือ คะ เช่นตัวอย่างในตารางที่ 25 หน้า 153-155
 คำตอบข้อ ข.2) และ ค.2) ของคำถามทุกข้อ หรืออาจจะตอบยืนยันโดยใช้ ใช่
 เป็นหน่วยแสดงการยืนยันข้อเท็จจริงก็ได้ เช่นตัวอย่างในตารางที่ 25 หน้า 153-155
 คำตอบข้อ ง.2) ของคำถามทุกข้อ นอกจากนี้ในกรณีที่ผู้ตอบต้องการจะแสดงทั้งการ
 ตอบรับและการยืนยันข้อเท็จจริงด้วยในขณะเดียวกัน ก็อาจจะตอบโดยใช้ คะ และ
ใช่ ร่วมกันในคำตอบ เช่นตัวอย่างในตารางที่ 25 หน้า 153-155 คำตอบข้อ จ.2)
 ของคำถามทุกข้อ

ความแตกต่างของคำตอบรับทั้ง 3 ลักษณะดังกล่าวแล้วนี้จะอยู่ที่ลักษณะ
 ของการตอบรับ คือถ้าผู้ตอบต้องการเพียงแต่จะตอบรับข้อเท็จจริงเท่านั้น ก็จะใช้
คะ เป็นคำตอบรับ แต่ถ้าผู้ตอบต้องการจะตอบยืนยัน เพื่อให้สนองวัตถุประสงค์ของ
 ผู้ถาม ที่เลือกใช้คำถามชนิดนี้ก็จะตอบโดยใช้ ใช่ ซึ่งเป็นหน่วยแสดงการยืนยันเป็น
 คำตอบยืนยัน และถ้าผู้ตอบต้องการจะให้คำตอบนั้นมีความหนักแน่นยิ่งขึ้น ก็อาจจะ
 ใช้ทั้ง คะ และ ใช่ ร่วมกันเพื่อแสดงทั้งการรับและการยืนยันข้อเท็จจริงนั้น

เกณฑ์กำหนดการตอบรับดังกล่าวนี้ อาจจะเขียนได้ดังนี้

(กก 5-8) หมายความว่า ในคำตอบรับของคำถามซึ่งมีหน่วยแสดงคำถาม ใช่/ใหม่ อาจจะถูกไว้แต่เพียงอรรถลักษณะที่บ่งการรับและความสุภาพ หรือ อรรถลักษณะที่บ่งการรับและการยืนยันอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือถูกไว้ร่วมกันทั้งอรรถลักษณะที่บ่งการรับและความสุภาพ และอรรถลักษณะที่บ่งการรับและการยืนยัน โดยอาจจะละหน่วยกริยาไปได้

ในคำตอบปฏิเสธ อาจจะไม่ละหน่วยกริยาได้ โดยถูกไว้แต่เพียงอรรถลักษณะที่บ่งความปฏิเสธ เพราะอรรถลักษณะในบริบทหน่วยนี้จะช่วยให้ละหน่วยกริยาได้ ทั้งนี้โดยเกณฑ์กำหนด (กก 5-2) ในหน้า 120 ดังกล่าวแล้ว เช่นตัวอย่างในตารางที่ 25 หน้า 153 คำตอบปฏิเสธข้อ ฉ.2) ของคำถามทุกข้อ

มีข้อที่น่าสนใจก็คือ คำตอบปฏิเสธการยืนยันของคำถามที่มีกริยาแสดงการเปลี่ยนแปลง กริยาแสดงอาการ และกริยาแสดงทั้งอาการและการเปลี่ยนแปลง จะใช้ว่า ไม่ใช่ ใดด้วย เช่นตัวอย่างในตารางที่ 25 หน้า 154 คำตอบปฏิเสธของคำถามข้อ (55) (5๖) และ (5๗)

ข้อแตกต่างของ ไม่ และ ไม่ใช่ อยู่ที่ลักษณะของการปฏิเสธคือ ไม่ จะปฏิเสธที่กริยา ส่วน ไม่ใช่ จะปฏิเสธที่การยืนยันทั้งข้อความ

ในคำตอบเพื่อการยืนยัน ผู้พูดอาจจะระบุอรรถลักษณะในบริบทของกริยาบางอรรถลักษณะไว้ด้วย เช่นตัวอย่างคำถามในตารางที่ 26 ต่อไปนี้

ตารางที่ 26 ตัวอย่างคำถามเพื่อการยืนยัน ที่ผู้ตามระบุอรรถลักษณะในบริบทของกริยาไว้ด้วย พร้อมทั้งคำตอบที่อาจจะเป็นไปได้

คำถาม	คำตอบ	คำตอบที่ละกรรมา
<u>กริยาแสดงสภาพ</u> (58)ก.แดงเก่งมาก ไซ้ใหม่	<u>ตอบรับ</u> ข 1) แดงเก่งมาก(คะ) ค 1) คะ แดงเก่งมาก (คะ) ง 1) ไซ้ แดงเก่งมาก (คะ) จ 1) คะ ไซ้ แดงเก่ง มาก (คะ) <u>ตอบปฏิเสธ</u> ฉ 1) แดงเก่งไม่มาก (คะ) ช 1) ไม่ แดงเก่งไม่ มาก(คะ)	ข 2) คะ ข 3) มาก(คะ) ค 2) คะ มาก(คะ) ง 2) ไซ้ (คะ) ง 3) ไซ้ มาก(คะ) จ 2) คะ ไซ้(คะ) จ 3) คะ ไซ้ มาก (คะ) ฉ 2) ไม่ (คะ) ฉ 3) ไม่มาก (คะ) ช 2) ไม่ ไม่มาก (คะ)
<u>กริยาแสดงการเปลี่ยนแปลง</u> (59)ก.ฝนเพิ่งตก ไซ้ใหม่	<u>ตอบรับ</u> ข 1) ฝนเพิ่งตก (คะ) ค 1) คะ ฝนเพิ่งตก (คะ) ง 1) ไซ้ ฝนเพิ่งตก (คะ)	ข 2) คะ ข 3) - ค 2) คะ ง 2) ไซ้ (คะ) ง 3)

คำถาม	คำตอบ	คำตอบที่ละเอียดกว่า
<p data-bbox="304 774 545 814"><u>กริยาแสดงอาการ</u></p> <p data-bbox="289 834 563 874">(60) ก. พอกำลังนอน</p> <p data-bbox="375 895 471 935">ไข่ม</p>	<p data-bbox="628 370 960 491">จ 1) ค่ะ ไข่ม เบนเพิงตก (ค่ะ)</p>	<p data-bbox="991 370 1268 491">จ 2) ค่ะ ไข่ม (ค่ะ) จ 3) -</p>
	<p data-bbox="699 512 853 552"><u>ตอบปฏิเสธ</u></p>	
	<p data-bbox="612 572 945 612">ฉ 1) เบนไม้ไค้ตก (ค่ะ)</p>	<p data-bbox="991 572 1207 612">ฉ 2) ไม้ (ค่ะ)</p>
	<p data-bbox="612 633 914 753">ช 1) ไม้ เบนไม้ไค้ตก (ค่ะ)</p>	<p data-bbox="991 633 1207 673">ช 2) ไม้ (ค่ะ)</p>
	<p data-bbox="699 774 791 814"><u>ตอบรับ</u></p>	
	<p data-bbox="612 834 945 874">ช 1) พอกำลังนอน(ค่ะ)</p>	<p data-bbox="991 834 1145 935">ช 2) ค่ะ ช 3) -</p>
	<p data-bbox="612 935 930 1056">ค 1) ค่ะ พอกำลังนอน (ค่ะ)</p>	<p data-bbox="991 935 1130 995">ค 2) ค่ะ</p>
	<p data-bbox="612 1076 930 1197">ง 1) ไข่ม พอกำลังนอน (ค่ะ)</p>	<p data-bbox="991 1076 1222 1197">ง 2) ไข่ม (ค่ะ) ง 3) -</p>
	<p data-bbox="612 1217 930 1318">จ 1) ค่ะ ไข่ม พอกำลัง นอน (ค่ะ)</p>	<p data-bbox="991 1217 1268 1318">จ 2) ค่ะ ไข่ม (ค่ะ) จ 3) -</p>
	<p data-bbox="699 1338 853 1378"><u>ตอบปฏิเสธ</u></p>	
	<p data-bbox="612 1399 945 1439">ฉ 1) พอไม้ไค้นอน(ค่ะ)</p>	<p data-bbox="991 1399 1207 1439">ฉ 2) ไม้ (ค่ะ)</p>
	<p data-bbox="612 1459 930 1580">ช 1) ไม้ พอไม้ไค้นอน (ค่ะ)</p>	<p data-bbox="991 1459 1238 1499">ช 2) ไม้ (ค่ะ)</p>

คำถาม	คำตอบ	คำตอบที่ละวงรี
<u>กริยาแสดงทั้งอาการ</u> <u>และการเปลี่ยนแปลง</u> (61) ก. วิชัยเคยดื่มเหล้า ไซใหม่	<u>ตอบรับ</u> ข 1) วิชัยเคยดื่มเหล้า (คะ) ค 1) คะ วิชัยเคยดื่มเหล้า (คะ) ง 1) ไซ วิชัยเคยดื่ม เหล้า (คะ) จ 1) คะ ไซ วิชัยเคย ดื่มเหล้า (คะ) <u>ตอบปฏิเสธ</u> ฉ 1) วิชัยไม่เคยดื่ม เหล้า (คะ) ช 1) ไม่ วิชัยไม่เคย ดื่มเหล้า (คะ)	ข 2) คะ ข 3) เคย (คะ) ค 2) คะ เคย (คะ) ง 2) ไซ (คะ) ง 3) ไซ เคย (คะ) จ 2) คะ ไซ (คะ) จ 3) คะ ไซ เคย (คะ) ฉ 2) ไม่ (คะ) ฉ 3) ไม่เคย (คะ) ช 2) ไม่ ไม่เคย (คะ)

กริยาแสดงสภาพ เก่ง ในประโยค (58) มีอรรถลักษณะในบริบทที่บ่ง
 ปริมาณคือ มาก กริยาแสดงการเปลี่ยนแปลง ตก ในประโยค (59) มีอรรถ-
 ลักษณะในบริบทที่บ่งการเพิ่งเกิดขึ้นคือ เพิ่ง กริยาแสดงอาการ นอน ในประโยค
 (60) มีอรรถลักษณะในบริบทที่บ่งการกำลังดำเนินอยู่คือ กำลัง และกริยาแสดงทั้ง
 อาการและการเปลี่ยนแปลง คุม ในประโยค (61) มีอรรถลักษณะในบริบทที่บ่ง
 การเกิดขึ้นแล้วอย่างน้อยก็หนึ่งครั้งคือ เคย

เกณฑ์กำหนดการละกริยา

ในคำตอบของคำถามลักษณะนี้ อาจจะละหน่วยกริยาได้ ทั้งในคำตอบรับ และคำตอบปฏิเสธ

ในคำตอบรับ โดยเกณฑ์กำหนด (กก 5-8) ในหน้า 156 ผู้ตอบอาจจะละหน่วยกริยา โดยคงไว้แต่สรรดลัษณ์ในบริบทที่บ่งความรับและความสุภาพคือ คะ ได้ เช่นตัวอย่างในตารางที่ 26 หน้า 157 คำตอบรับข้อ ข.2) ของคำถามทุกข้อ : หรืออาจจะตอบยืนยัน โดยใช้ ใช่ เป็นหน่วยแสดงการยืนยันข้อเท็จจริง เช่น ตัวอย่างในตารางที่ 26 หน้า 158 คำตอบข้อ ง.2) ของคำถามทุกข้อ หรืออาจจะคงไว้ทั้งสรรดลัษณ์ที่บ่งการรับและความสุภาพคือ คะ และสรรดลัษณ์ที่บ่งการรับและการยืนยัน ใช่ เช่นตัวอย่างในตารางที่ 26 หน้า 158 คำตอบข้อ จ.2) ของคำถามทุกข้อก็ได้

เนื่องจากคำถามเพื่อการยืนยันซึ่งผู้ถามระบุงสรรดลัษณ์ในบริบทของกริยามาคำนี้ ประเด็นสำคัญที่ผู้ถามต้องการให้ผู้ตอบตอบยืนยัน ก็คือสรรดลัษณ์ในบริบทของกริยาที่ผู้ถามระบุงมาให้คำถาม ดังนั้นในคำตอบรับ ผู้ตอบจะคงสรรดลัษณ์ในบริบทของกริยาที่ผู้ถามระบุงมาในคำถามไว้แต่เพียงอย่างเดียวก็ได้ เพราะสรรดลัษณ์ในบริบทดังกล่าวนี้เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ถามต้องการคำยืนยัน เช่นตัวอย่างในตารางที่ 26 คำตอบข้อ ข.3) ของคำถามข้อ (58) และ (61)

การจะคงสรรดลัษณ์ในบริบทของกริยาที่ผู้ถามระบุงมาในคำถามไว้แต่เพียงอย่างเดียว โดยไม่มีหน่วยกริยาร่วมด้วยนั้น ก็จะต้องขึ้นอยู่กับลักษณะทางความหมายด้วย คือสรรดลัษณ์ที่จะคงอยู่ลำพังโดยไม่มีหน่วยกริยาได้นั้น โดยปกติจะเป็นสรรดลัษณ์ที่อาจจะมีความปฏิเสธขยายได้เท่านั้น ส่วนสรรดลัษณ์ที่ไม่อาจจะมีความปฏิเสธขยายได้จะคงอยู่ลำพังโดยไม่มีหน่วยกริยาไม่ได้ ดังนั้นคำตอบรับของคำถามข้อ (59) และ (60) ในตารางที่ 26 หน้า 158 จึงไม่มีคำตอบที่คงไว้แต่เพียงสรรดลัษณ์ในบริบทของกริยาที่ผู้ถามระบุงมาในคำถาม

ในกรณีที่ผู้ตอบต้องการจะแสดงทั้งการรับและข้อวรรดลักษณะในปริบทที่ผู้ถาม
 ระบุมาก็อาจจะตอบโดยใช้วรรดลักษณะที่บ่งความรับและความสุภาพคือ คะ ร่วมกับวรรด-
 ลักษณะในปริบทที่มีมาในคำถาม เช่นตัวอย่างในตารางที่ 26 หน้า 158 คำตอบข้อ ค.2)
 ของคำถามข้อ (58) และ (61) แต่ถ้าผู้ตอบต้องการจะแสดงการยืนยันข้อเท็จจริง
 รวมทั้งต้องการจะเน้นความสำคัญของวรรดลักษณะในปริบทที่ผู้ถามบ่งมา ก็อาจจะตอบ
 โดยใช้ ใช่ เป็นหน่วยแสดงการยืนยันร่วมกับวรรดลักษณะในปริบทนั้น ๆ เช่นตัวอย่าง
 ในตารางที่ 26 หน้า 158 คำตอบข้อ ค.3) ของคำถามข้อ (58) และ (61) และถ้า
 ผู้ถามต้องการจะแสดงทั้งการรับและการยืนยันข้อเท็จจริง รวมทั้งต้องการจะสื่อวรรด-
 ลักษณะในปริบทที่ผู้ถามระบุมาด้วย ก็อาจจะตอบโดยใช้ ใช่ ร่วมกับ ใช่ และวรรดลักษณะ
 ในปริบทนั้น ๆ เช่นตัวอย่างในตารางที่ 26 คำตอบข้อ จ.3) ของคำถามข้อ
 (58) และ (61) เป็นต้น

ในคำตอบปฏิเสธ อาจจะละกริยาได้ 2 ลักษณะ คือ

ก. ละหน่วยกริยารวมทั้งวรรดลักษณะในปริบทอื่น ๆ ที่ระบุมาในคำถาม
 โดยคงไว้แต่เพียงวรรดลักษณะที่บ่งความปฏิเสธ ทั้งนี้โดยเกณฑ์กำหนด (กก 5 - 4)
 ในหน้า 124 ที่กล่าวมาแล้ว

ตัวอย่างการละกริยาในลักษณะนี้ เช่นในตารางที่ 26
 หน้า 158 คำตอบปฏิเสธข้อ ฉ.2) ของคำถามทุกข้อ

ข. ละแต่เพียงหน่วยกริยา โดยคงวรรดลักษณะในปริบทที่ระบุมา
 ในคำถามไว้ร่วมกับวรรดลักษณะที่บ่งความปฏิเสธ แต่ทั้งนี้วรรดลักษณะในปริบทที่จะคงไว้
 ลำพังร่วมกับวรรดลักษณะที่บ่งความปฏิเสธ โดยไม่มีหน่วยกริยาได้ จะต้องเป็นวรรด-
 ลักษณะที่อาจจะมีความปฏิเสธขยายได้ ทั้งนี้โดยเกณฑ์กำหนด (กก 5- 5) ในหน้า 125
 ที่กล่าวแล้ว

ตัวอย่างการละกริยาในลักษณะนี้ เช่นในตารางที่ 26
 หน้า 158 คำตอบปฏิเสธข้อ ฉ.3) ของคำถามข้อ (58) และ (61)

ถ้าผู้ตอบต้องการจะย้ำความปฏิเสธเพื่อให้เกิดความหนักแน่นในคำตอบ
 ก็อาจจะกล่าวซ้ำวรรดลักษณะที่บ่งความปฏิเสธอีกครั้งหนึ่ง เช่นตัวอย่างในตารางที่ 26
 หน้า 158 คำตอบปฏิเสธข้อ ช.2) ของคำถามข้อ (58) และ (61) เป็นต้น

5.2.3 การละกริยาในคำตอบของคำถามเพื่อให้ได้เนื้อความ

คำถามเพื่อให้ได้เนื้อความ เป็นคำถามซึ่งต้องการคำตอบที่ให้เนื้อความต่าง ๆ ในภาษาไทยคำถามเพื่อให้ได้เนื้อความ อาจจะแบ่งย่อยออกได้อีกเป็น 8 ชนิด คือ

ถามเพื่อให้ได้เนื้อความเกี่ยวกับนามที่ท่ากริยา

ถามเพื่อให้ได้เนื้อความเกี่ยวกับนามที่ทรง-รับกริยา

ถามเพื่อให้ได้เนื้อความเกี่ยวกับเวลา

ถามเพื่อให้ได้เนื้อความเกี่ยวกับสถานที่

ถามเพื่อให้ได้เนื้อความเกี่ยวกับการเลือก

ถามเพื่อให้ได้เนื้อความเกี่ยวกับจำนวน

ถามเพื่อให้ได้เนื้อความเกี่ยวกับลักษณะหรือวิธีการ

ถามเพื่อให้ได้เนื้อความเกี่ยวกับเหตุผล

เมื่อคำถามชนิดนี้ เป็นคำถามที่มีจุดมุ่งสำคัญอยู่ที่เนื้อความต่าง ๆ ทั้ง 8 ชนิด ดังกล่าวแล้ว สิ่งที่เป็นสาระใหม่ในคำตอบ จึงอยู่ที่เนื้อความต่าง ๆ เหล่านี้ ไม่ใช่อยู่ที่กริยา ฉะนั้นในคำตอบสิ่งซึ่งเป็นสาระใหม่เหล่านี้จึงต้องคงไว้เสมอ ส่วนกริยาเป็นสาระที่กล่าวแล้วและพูดมารู้อยู่แล้ว จึงอาจจะละไปได้

5.2.3.1 การละกริยาในคำตอบของคำถามเพื่อให้ได้เนื้อความเกี่ยวกับนามที่ท่ากริยา

ศูนย์วิจัยคอมพิวเตอร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 27 ตัวอย่างคำถามเพื่อไต่เนื่อความเกี่ยวกับนามที่ทำ
กริยา พร้อมทั้งคำตอบที่อาจจะเป็นไปได้

คำถาม	คำตอบ	คำตอบที่ละกริยา
<u>กริยาแสดงอาการ</u>		
(62) ก. ไคร <u>วิ่ง</u>	ข.1) <u>ตอยวิ่ง</u> (คะ)	ข.2) <u>ตอย</u> (คะ)
(63) ก. ไคร <u>กำลังหัวเราะ</u>	ข.1) <u>ตุกำลังหัวเราะ</u> (คะ)	ข.2) <u>ตุ</u> (คะ) ข.3) -
<u>กริยาแสดงทั้งอาการและ การเปลี่ยนแปลง</u>		
(64) ก. ไคร <u>ถางหญ้า</u>	ข.1) <u>อูถาง</u> (คะ)	ข.2) <u>อู</u> (คะ)
(65) ก. ไคร <u>อยากกินเงาะ</u>	ข.1) <u>ทิวอยากกิน</u> (คะ)	ข.2) <u>ทิวอยาก</u> (คะ)

กริยาที่อยู่ในคำถามชนิดนี้ จะมีได้ 2 ชนิดคือ กริยาแสดงอาการ
และกริยาแสดงทั้งอาการและการเปลี่ยนแปลง

ประโยค (62) และ (63) กริยาแสดงอาการ คือ วิ่ง และ
หัวเราะ ส่วนประโยค (64) และ (65) กริยาแสดงทั้งอาการและการเปลี่ยนแปลงคือ ถาง และกิน ตามลำดับ

คำถาม (62) และ (64) ผู้ถามไม่ได้ระบุกริยาลักษณะใดในบริบท
ของกริยา ส่วนคำถาม (63) และ (65) ระบุกริยาลักษณะใดในบริบทไว้ด้วย ดังนั้น
(63) ระบุการกำลังดำเนินอยู่คือ กำลัง ส่วน (65) ระบุความปรารถนา คือ
อยาก

ในคำตอบ โดยปกติแล้วผู้ตอบจะต้องตอบให้เนื่อความเกี่ยวกับ
นามที่ทำกริยาซึ่งผู้ถามต้องการรู้ แต่บางครั้งคำตอบของคำถามชนิดนี้ และคำตอบ

ของคำถามอื่น ๆ อีก 7 ชนิด ที่จะกล่าวถึงต่อไป ก็อาจจะเป็นคำตอบที่ไม่ได้ให้
เนื้อความที่กระจางชัดแก่ผู้ถาม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ตอบไม่มีความรู้หรือไม่แน่ใจ
ที่จะให้เนื้อความที่ถูกต้องแก่ผู้ถาม หรืออาจจะจำข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเนื้อความที่
ผู้ถามต้องการรู้ไม่ได้ ดังนั้นจึงอาจจะมีคำตอบที่ว่า "ไม่ทราบ (คะ)" "ไม่แน่ใจ
(คะ)" หรือ "จำไม่ได้ (คะ)" ฯลฯ ปรากฏเสมอ แต่เนื่องจากคำตอบ
ประเภทนี้ ไม่ได้เกี่ยวข้องกับโดยตรงกับการละกริยาในคำตอบของคำถามเพื่อให้ได้
เนื้อความ ผู้วิจัยจึงจะไม่กล่าวถึงคำตอบประเภทนี้

เกณฑ์กำหนดการละกริยา

คำตอบซึ่งตอบให้เนื้อความแก่ผู้ถาม จะมีเกณฑ์กำหนดการละ
กริยา 2 ข้อ คือ

ก. ละกริยา ในคำตอบของคำถามดังกล่าวนี้ เกณฑ์กำหนด
การละกริยาข้อนี้ จะเขียนได้ดังนี้

(กก 5-9)

ก

นค --» ϕ / คำตอบให้เนื้อความ

(กก 5-9) หมายความว่า ในคำตอบให้เนื้อความของคำถาม
เพื่อให้ได้เนื้อความ อาจจะไม่ละกริยาได้

ตัวอย่างการละกริยาในคำตอบของคำถามเพื่อให้ได้เนื้อความ
เกี่ยวกับนามที่ทำกริยาชนิดนี้ เช่น ในตารางที่ 27 หน้า 164 คำตอบข้อ ข.2)
ของคำถามทุกข้อ

ข. ละหน่วยกริยา ในคำตอบของคำถามซึ่งผู้ถามระบุ
อรรถลักษณะในบริบทมาด้วย โดยคงไว้แต่เพียงอรรถลักษณะในบริบทที่มีอยู่ในคำถาม
นั้น แต่ก็มีข้อจำกัดในเรื่องการคงอรรถลักษณะในบริบทของกริยา เช่นเดียวกับใน
คำตอบของคำถามประเภทอื่น ๆ ที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น คือคำถามเพื่อให้เลือก
ตอบ และคำถามเพื่อการยืนยัน นั่นคือ อรรถลักษณะในบริบทที่จะคงอยู่ล้าทั้งใน
คำตอบได้ โดยไม่ต้องมีหน่วยกริยาร่วมอยู่ด้วย โดยปกติจะเป็นอรรถลักษณะที่อาจ

จะมีความปฏิเสธขยายได้เท่านั้น เกณฑ์กำหนดการละกริยา จะเขียนได้ดังนี้

(กท 5-10)

ก

นค

- →

อป

อป

ปฏิเสธ

/ คำตอบให้เพื่อความ

ปฏิเสธ

(กท 5-10) หมายความว่า ในคำตอบให้เนื้อความของคำถาม เพื่อให้ได้เนื้อความ อาจจะคงไว้แต่เพียงอรรถลักษณะในบริบทที่อาจมีความปฏิเสธขยายได้ โดยละหน่วยกริยาไป

ตัวอย่างการละหน่วยกริยาในคำตอบของคำถามเพื่อให้ได้เนื้อความเกี่ยวกับนามที่ทำกริยา เช่น ในตารางที่ 27 หน้า 164 คำตอบข้อ ข.3) ของคำถามข้อ (65) เป็นต้น

5.2.3.2 การละกริยาในคำตอบของคำถามเพื่อให้ได้เนื้อความเกี่ยวกับนามที่ตรง-รับกริยา

ตารางที่ 28 ตัวอย่างคำถามเพื่อให้ได้เนื้อความเกี่ยวกับนามที่ตรง-รับกริยา พร้อมทั้งคำตอบที่อาจจะเป็นไปได้

คำถาม	คำตอบ	คำตอบที่ละกริยา
<u>กริยาแสดงสภาพ</u>		
(66) ก. อะไรเนา	ข.1) มะม่วงเนา (คะ)	ข.2) มะม่วง (คะ)
(67) ก. อะไรกำลังผูก	ข.1) กระดานกำลังผูก (คะ)	ข.2) กระดาน (คะ) ข.3) -
<u>กริยาแสดงการเปลี่ยนแปลง</u>		
(68) ก. อะไรตก	ข.1) ปากกาตก (คะ)	ข.2) ปากกา (คะ)
(69) ก. อะไรเคยแตก	ข.1) แจก้นเคยแตก (คะ)	ข.2) แจก้น (คะ) ข.3) แจก้นเคย (คะ)

คำถาม	คำตอบ	คำตอบที่ละ
<u>กริยาแสดงอาการและการเปลี่ยนแปลง</u>		
(70) ก. นึกกินอะไร	ข.1) นึกกินมะละกอ (คะ)	ข.2) มะละกอ (คะ)
(71) ก. แดงทอดอะไรอยู่	ข.2) แดงทอดปลาทอดอยู่ (คะ)	ข.2) ปลาทอด (คะ) ข.3) -

กริยาในคำถามชนิดนี้ จะมีได้ 3 ชนิด คือ กริยาแสดงสภาพ กริยาแสดงการเปลี่ยนแปลง และกริยาแสดงทั้งอาการและการเปลี่ยนแปลง

ประโยค (66) และ (67) กริยาแสดงสภาพ คือ เนา และ อยู่ ส่วนประโยค (68) และ (69) กริยาแสดงการเปลี่ยนแปลง คือ ทุก และ แตก และประโยค (70) และ (71) กริยาแสดงทั้งอาการและการเปลี่ยนแปลง คือ กิน และ ทอด ตามลำดับ

คำถาม (66) (68) และ (70) อรรถลักษณะในประโยคของกริยาไม่ปรากฏเป็นสังกัณท์ ส่วนคำถาม (67) (69) และ (71) มีอรรถลักษณะในบริบทปรากฏด้วยดังนี้ (67) ระบุการกำลังดำเนินอยู่ คือ กำลัง ส่วน (69) ระบุการเคยเกิดขึ้นแล้วอย่างน้อยก็หนหนึ่ง คือ เคย และ (71) ระบุการดำเนินต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน คือ อยู่

เกณฑ์กำหนดการละกริยา

การละกริยาในคำตอบจะมี 2 ข้อ ซึ่งเป็นลักษณะเดียวกับเกณฑ์กำหนดการละกริยาในคำตอบของคำถามเพื่อให้ได้เนื้อความเกี่ยวกับนามที่ทำกริยา คือ

ก. ละกริยา หิ้งนี้ โดยเกณฑ์กำหนด (กท 5-9) ในหน้า 165
ซึ่งได้กล่าวมาแล้ว

ตัวอย่างการละกริยาในคำตอบของคำถามเพื่อให้ได้เนื้อความ
 เกี่ยวกับนามที่ทรง-รับกริยา เช่น ในตารางที่ 28 หน้า 166-167 คำตอบ
 ขอ ข.2) ของคำถามทุกข้อ

ข. ละหน่วยกริยา ในคำตอบของคำถามที่ผู้ถามระบุ
 อรรถลักษณะในเชิงที่มาด้วย โดยคงไว้แต่เพียงอรรถลักษณะในเชิงที่มีอยู่ในคำถาม
 นั้น หิ้งนี้ โดยเกณฑ์กำหนด (กท 5-10) ในหน้า 166 ซึ่งได้กล่าวแล้ว

ตัวอย่างการละหน่วยกริยาในคำตอบของคำถามเพื่อให้ได้
 เนื้อความเกี่ยวกับนามที่ทรง-รับกริยา เช่น ในตารางที่ 28 หน้า 166 คำตอบ
 ขอ ข.3) ของคำถามขอ (69) เป็นต้น

5.2.3.3 การละกริยาในคำตอบของคำถามเพื่อให้ได้
 เนื้อความเกี่ยวกับเวลา

ตารางที่ 29 ตัวอย่างคำถามเพื่อให้ได้เนื้อความเกี่ยวกับเวลา
 พร้อมทั้งคำตอบที่อาจจะเป็นไปได้

คำถาม	คำตอบ	คำตอบที่ละกริยา
<u>กริยาแสดงสภาพ</u>		
(72) ก. หนอยโกรชน้อย เมื่อไหร่	ข.1) โกรชเมื่อวานนี้ (คะ)	ข.2) เมื่อวานนี้ (คะ)
(73) ก. แคงเคยชอบนิก เมื่อไหร่	ข.1) เคยชอบเมื่อปี ที่แล้ว (คะ)	ข.2) เมื่อปีที่แล้ว (คะ) ข.3) เคยเมื่อปีที่ แล้ว (คะ)

คำถาม	คำตอบ	คำตอบที่ละกระโทก
<u>กริยาแสดงการเปลี่ยนแปลง</u>		
(74) ก. แก้วแตกเมื่อไหร่	ข.1) แตกเมื่อเช้านี้ (คะ)	ข.2) เมื่อเช้านี้ (คะ)
(75) ก. น้ำเคยหกเมื่อไหร่	ข.1) เคยหกเมื่อวานเช้านี้	ข.2) เมื่อวานเช้านี้
	(คะ)	(คะ)
		ข.3) เคยเมื่อวานเช้านี้ (คะ)
<u>กริยาแสดงอาการ</u>		
(76) ก. นุนกลมเมื่อไหร่	ข.1) กลมเมื่อเย็นนี้(คะ)	ข.2) เมื่อเย็นนี้ (คะ)
(77) ก. นิคจะวายนน้ำ	ข.1) จะวายนน้ำอาทิตย์	ข.2) อาทิตย์หน้า
เมื่อไหร่	หน้า (คะ)	(คะ)
		ข.3) -
<u>กริยาแสดงทั้งอาการและการเปลี่ยนแปลง</u>		
<u>การเปลี่ยนแปลง</u>		
(78) ก. แมค้วมะพร้าว	ข.1) ค้วเมื่อคืนนี้ (คะ)	ข.2) เมื่อคืนนี้ (คะ)
เมื่อไหร่		
(79) ก. คอยอยากซื้อรด	ข.1) อยากซื้อตั้งแต่	ข.2) ตั้งแต่เมื่อเดือน
ตั้งแต่เมื่อไหร่	เมื่อเดือนที่แล้ว	ที่แล้ว (คะ)
	(คะ)	ข.3) อยากตั้งแต่เมื่อ
		เดือนที่แล้ว
		(คะ)

ประโยค (72) และ (73) กริยาแสดงสภาพ คือ โกรธ และ ชอบ ประโยค (74) และ (75) กริยาแสดงการเปลี่ยนแปลงคือ แตก และ หก ประโยค (76) และ (77) กริยาแสดงอาการคือ หกลม และ ว่ายน้ และ ประโยค (78) และ (79) กริยาแสดงทั้งอาการและการเปลี่ยนแปลงคือ กลัว และ ซื้อ ตามลำดับ

คำถามซึ่งอรรถลักษณะในปริบทที่ไม่ปรากฏจึงได้ คือคำถามข้อ (72) (74) (76) และ (78) ส่วนคำถามที่อรรถลักษณะในปริบทที่ปรากฏ คือคำถามข้อ (73) (75) (77) และ (79) อรรถลักษณะที่ระบุมา คำนี (73) และ (75) ระบบการเกิดขึ้นแล้วอย่างน้อยหนึ่งคือ เคย ส่วน (77) ระบบการยังไม่เกิดขึ้นคือ จะ และ (79) ระบบความปรารถนา คือ อยาก

เกณฑ์กำหนดการละกริยา

การละกริยา จะเป็นลักษณะเกี่ยวกับการละกริยาในคำตอบ ของคำถามเพื่อให้ได้เนื้อความเกี่ยวกับนามที่ทำกริยา และนามที่ทรง-รับกริยา ในข้อ 5.2.3.1 และ 5.2.3.2 ดังกล่าวมาแล้วข้างต้น นั่นคือ อาจจะมีการ ละกริยาได้ 2 ข้อ คือ

- ก. ละกริยา ทั้งนี้โดยเกณฑ์กำหนด (กก 5-9) ในหน้า 165 ข้างต้น ตัวอย่างการละกริยาในคำตอบของคำถามชนิดนี้ เช่น ใน ตารางที่ 29 หน้า 168 คำตอบข้อ ข.2) ของคำถามทุกข้อ
- ข. ละหน่วยกริยา ในคำตอบของคำถามที่ผู้ถามระบุอรรถ- ลักษณะในปริบทมาด้วย ทั้งนี้โดยเกณฑ์กำหนด (กก 5-10) ในหน้า 166 ที่กล่าวแล้ว

ตัวอย่างการละหน่วยกริยาในคำตอบของคำถามชนิดนี้ เช่น ในตารางที่ 29 หน้า 168-169 คำตอบข้อ ข.3) ของคำถามข้อ (73) (75) และ (77) เป็นต้น

5.2.3.4 การละกริยาในคำตอบของคำถามเพื่อให้ได้เนื้อ-
ความเกี่ยวกับสถานที่

ตารางที่ 30 ตัวอย่างคำถามเพื่อให้ได้เนื้อความเกี่ยวกับ
สถานที่ พร้อมทั้งคำตอบที่อาจจะเป็นไปได้

คำถาม	คำตอบ	คำตอบที่ละกริยา
<u>กริยาแสดงสภาพ</u>		
(80) ก. หนังสืออยู่ที่ไหน	ข.1) อยู่บนโต๊ะ (คะ)	ข.2) บนโต๊ะ (คะ)
(81) ก. ปากกาเคยอยู่ที่ไหน	ข.1) เคยอยู่ในลิ้นชัก (คะ)	ข.2) ในลิ้นชัก (คะ) ข.3) เคยในลิ้นชัก (คะ)
<u>กริยาแสดงการเปลี่ยนแปลง</u>		
(82) ก. เครื่องบินตกที่ไหน	ข.1) ตกที่รังสิต (คะ)	ข.2) ที่รังสิต (คะ)
(83) ก. เรือเคยล่มที่ไหน	ข.1) เคยลุ่มที่คลองบางกอกน้อย (คะ)	ข.2) ที่คลองบางกอกน้อย (คะ) ข.3) เคยที่คลองบางกอกน้อย (คะ)
<u>กริยาแสดงอาการ</u>		
(84) ก. ตุ่มน้ำที่ไหน	ข.1) นิ่งที่ชิงช้า (คะ)	ข.2) ที่ชิงช้า (คะ)
(85) ก. นิคจะนอนที่ไหน	ข.1) จะนอนที่เก้าอี้ยาว (คะ)	ข.2) ที่เก้าอี้ยาว (คะ) ข.3) -

คำถาม	คำตอบ	คำตอบที่ละ
<u>กริยาแสดงทั้งอาการและ</u> <u>การเปลี่ยนแปลง</u>		
(86) ก. น้อยขาวขาวที่ไหน	ข.1) ขาวขาวที่ข้างกริว (คะ)	ข.2) ที่ข้างกริว (คะ)
(87) ก. แดงอยากกินข้าว ที่ไหน	ข.1) อยากกินที่ศรีแดง (คะ)	ข.2) ที่ศรีแดง (คะ) ข.3) อยากที่ศรีแดง (คะ)

ประโยค (80) และ (81) กริยาแสดงสภาพคือ อยู่
 ประโยค (82) และ (83) กริยาแสดงการเปลี่ยนแปลงคือ ตก และ ลม
 ประโยค (84) และ (85) กริยาแสดงอาการคือ นั่ง และ นอน ส่วนประโยค
 (86) และ (87) กริยาแสดงทั้งอาการและการเปลี่ยนแปลงคือ ขาว และ กิน
 ตามลำดับ

คำถาม (81) และ (83) ผู้ถามระบุบรรดลักษณะในบริบทที่
 บ่งการเกิดขึ้นแล้วอย่างน้อยก็หนึ่งคือ เคย (85) ระบุบรรดลักษณะที่บ่งการยังไม่
 เกิดขึ้นคือ จะ และ (87) ระบุความปรารถนาคือ อยาก ส่วนคำถามที่เหลือ
 คือ (82) (84) และ (86) ผู้ถามไม่ได้ระบุบรรดลักษณะในบริบทไว้ในคำถาม

เกณฑ์กำหนดการละกริยา

การละกริยาในคำตอบ จะมีลักษณะเดียวกับการละกริยาในคำ
 ตอบเพื่อให้ได้เนื้อความของคำถามทั้ง 3 ชนิดที่กล่าวมาแล้วข้างต้นนี้ นั่นคือ อาจ
 จะละกริยา หรือหน่วยกริยาได้ ทั้งนี้ก็โดยเกณฑ์กำหนด (กก 5-9) ในหน้า
 165 และ (กก 5-10) ในหน้า 166

ตัวอย่างการละกริยาในคำตอบของคำถามชนิดนี้ เช่น ในตารางที่ 30 หน้า 171-172 คำตอบข้อ ข.2) ของคำถามทุกข้อ และตัวอย่างการละหน่วยกริยา เช่น ในตารางที่ 30 หน้า 171 คำตอบของข้อ ข.3) ของคำถามข้อ (81) (83) และ (87) เป็นต้น

5.2.3.5 การละกริยาในคำตอบของคำถามเพื่อให้ได้เนื้อ-
ความเกี่ยวกับการเลือก

ตารางที่ 31 ตัวอย่างคำถามเพื่อให้ได้เนื้อความเกี่ยวกับการเลือก พร้อมทั้งคำตอบที่อาจจะเป็นไปได้

คำถาม	คำตอบ	คำตอบที่ละกริยา
<u>กริยาแสดงสภาพ</u>		
(88) ก. นิคชอบกระโปรง ตัวไหน	ข.1) ชอบกระโปรงตัว สีฟ้า (คะ)	ข.2) ตัวสีฟ้า (คะ)
(89) ก. นอยกำลังชอบ ตุ๊กตาตัวไหน	ข.2) กำลังชอบตุ๊กตาตัว ดมทอง (คะ)	ข.2) ตุ๊กตามดมทอง (คะ) ข.3) -
<u>กริยาแสดงการเปลี่ยนแปลง</u>		
(90) ก. รถคว้าวันไหน	ข.1) คว้าวันอังคาร (คะ)	ข.2) วันอังคาร (คะ)
(91) ก. ละครจะจบวันไหน	ข.2) จะจบวันพุธ (คะ)	ข.2) วันพุธ (คะ) ข.3) -
<u>กริยาแสดงอาการ</u>		
(92) ก. นอยวิ่งตอนไหน	ข.1) วิ่งตอนเช้า (คะ)	ข.2) ตอนเช้า (คะ)
(93) ก. แดงเคยนอนทอง ไหน	ข.1) เคยนอนทองสีเขียว (คะ)	ข.2) ทองสีเขียว (คะ) ข.3) เคยทองสีเขียว (คะ)

คำถาม	คำตอบ	คำตอบที่ละกริยา
<u>กริยาแสดงทั้งอาการและ</u> <u>การเปลี่ยนแปลง</u> (94) ก. <u>ต้ม</u> <u>ซอ</u> <u>หมวก</u> <u>ใบ</u> <u>ไหม</u> (95) ก. <u>ตี</u> <u>วอย</u> <u>าก</u> <u>กิน</u> <u>มะ</u> <u>ม่วง</u> <u>ลูก</u> <u>ไหน</u>	ข.1) <u>ซอ</u> <u>ใบ</u> <u>สี</u> <u>ขาว</u> (คะ) ข.1) <u>อ</u> <u>ยาก</u> <u>กิน</u> <u>ลูก</u> <u>ทาง</u> <u>ช</u> <u>ว</u> <u>ม</u> <u>ือ</u> (คะ)	ข.2) <u>ใบ</u> <u>สี</u> <u>ขาว</u> (คะ) ข.2) <u>ลูก</u> <u>ทาง</u> <u>ช</u> <u>ว</u> <u>ม</u> <u>ือ</u> (คะ) ข.3) <u>อ</u> <u>ยาก</u> <u>ลูก</u> <u>ทาง</u> <u>ช</u> <u>ว</u> <u>ม</u> <u>ือ</u> (คะ)

กริยาแสดงสภาพ ในประโยค (88) และ (89) คือ ชอบ
 ส่วนกริยาแสดงการเปลี่ยนแปลง ในประโยค (90) และ (91) คือ คว่ำ และ
จม กริยาแสดงอาการในประโยค (92) และ (93) คือ วิ่ง และ นอน และ
 กริยาแสดงทั้งอาการและการเปลี่ยนแปลงในประโยค (94) และ (95) คือ
ซอ และ กิน ตามลำดับ

คำถาม (89) ผู้ถามระบุอรรถลักษณะทั้งการกำลังดำเนินอยู่
 คือ กำลัง (91) ระบุอรรถลักษณะทั้งการยังไม่เกิดขึ้น คือ จะ (92) ระบุ
 อรรถลักษณะทั้งการเกิดขึ้นแล้วอย่างน้อยก็คนหนึ่ง คือ เคย ส่วน (95) ระบุ
 อรรถลักษณะในบริบททั้งความปรารถนา คือ อยาก

เกณฑ์กำหนดการละกริยา

การละกริยาในคำตอบของคำถามเพื่อให้ได้เนื้อความที่กล่าวมา
 แล้วทั้ง 4 ชนิด ในข้อ 5.2.3.1 - 5.2.3.4 และการละกริยาในคำตอบของ
 คำถามข้อ 5.2.3.5 นี้ จะมีลักษณะการละอย่างเดียวกัน นั่นคือ อาจจะละกริยา
 ได้ 2 ลักษณะคือ ละกริยา หรือละแต่เพียงหน่วยกริยา ทั้งนี้ก็โดยเกณฑ์กำหนด
 (กก 5-9) ในหน้า 165 และ (กก 5-10) ในหน้า 166 ดังกล่าวแล้วนั่นเอง

ตัวอย่างการละกริยา เช่น ในตารางที่ 31 หน้า 173-174 คำตอบข้อ ข.2) ของคำถามทุกข้อ และตัวอย่างการละหน่วยกริยา เช่น ใน ตารางที่ 31 หน้า 173 คำตอบข้อ ข.3) ของคำถามข้อ (93) และ (95)

5.2.3.6 การละกริยาในคำตอบของคำถามเพื่อให้ได้

เนื้อความเกี่ยวกับจำนวน

ในภาษาไทย มีหน่วยแสดงคำถามเกี่ยวกับจำนวน 2 หน่วย คือ เท่าไร และ กี่ หน่วยแสดงคำถาม เท่าไร จะสื่อความถามเกี่ยวกับจำนวนโดยรวม ๆ ส่วนหน่วยแสดงคำถาม กี่ จะสื่อความถามเกี่ยวกับจำนวน โดยเจาะจงที่จำนวนเป็นหน่วย ๆ ไป

ตารางที่ 32 ตัวอย่างคำถามเพื่อให้ได้เนื้อความเกี่ยวกับจำนวน พร้อมทั้งคำตอบข้อาจจะเป็นไปได้

คำถาม	คำตอบ	คำตอบที่ละกริยา
<u>กริยาแสดงสภาพ</u>		
(96) ก. กระจเป่าหนัก เท่าไร	ข.1) กระจเป่าหนัก 2 กิโล (คะ)	ข.2) 2 โล (คะ)
(97) ก. คอยหนักกี่กิโล	ข.1) คอยหนัก 55 กิโล (คะ)	ข.2) 55 โล (คะ)
(98) ก. ตุ่มเคยหนักกี่กิโล	ข.1) ตุ่มเคยหนัก 60 กิโล	ข.2) 60 โล (คะ) ข.3) เคย 60 โล(คะ)
<u>กริยาแสดงการเปลี่ยนแปลง</u>		
(99) ก. แกวแตกกี่ใบ	ข.1) แตก 3 ใบ (คะ)	ข.2) 3 ใบ (คะ)
(100) ก. ปากกาเคยตก กี่คัม	ข.1) ตก 2 คัม (คะ)	ข.2) 2 คัม (คะ) ข.3) เคย 2 คัม (คะ)

เกณฑ์กำหนดการละกริยา

การละกริยาในคำตอบจะมีได้ 2 ลักษณะ เช่นเดียวกับคำตอบของคำถามเพื่อให้ได้เนื้อความชนิดอื่นๆ คือ อาจจะละกริยา หรือ ละหน่วยกริยาได้

ก. ละกริยา ทั้งนี้โดยเกณฑ์กำหนด (กก 5-9) ในหน้า 165
ตัวอย่างการละกริยาในคำตอบของคำถามชนิดนี้ เช่น ในตารางที่ 32 หน้า 175 คำตอบขอ ข.2) ของคำถามทุกข้อ

ข. ละหน่วยกริยา โดยเกณฑ์กำหนด (กก 5-10) ในหน้า 166
ตัวอย่างการละหน่วยกริยาในคำตอบของคำถามชนิดนี้ เช่น ในตารางที่ 32 หน้า 175-176 คำตอบขอ ข.3) ของคำถามขอ (98) (100) และ (105) เป็นต้น

5.2.3.7 การละกริยาในคำตอบของคำถามเพื่อให้ได้เนื้อความเกี่ยวกับลักษณะหรือวิธีการ

ตารางที่ 33 ตัวอย่างคำถามเพื่อให้ได้เนื้อความเกี่ยวกับลักษณะหรือวิธีการ พร้อมทั้งคำตอบที่อาจจะเป็นไปได้

คำถาม	คำตอบ	คำตอบที่ละกริยา
<u>กริยาแสดงสภาพ</u>		
(106) ก. สมศรีสวยยังง	ข.1) สวยเรียบ ๆ (คะ)	ข.2) เรียบ ๆ (คะ)
(107) ก. สมบัติเคยเป็นคนยังง	ข.1) เคยเป็นคนราเวิง (คะ)	ข.2) ราเวิง (คะ) ข.3) เคยราเวิง (คะ)
<u>กริยาแสดงการเปลี่ยนแปลง</u>		
(108) ก. เรือจมยังง	ข.1) จมซา ๆ (คะ)	ข.2) ซา ๆ (คะ)
(109) ก. งานเคยแตกยังง	ข.1) เคยแตกเป็นเลียงๆ (คะ)	ข.3) เคยเป็นเลียงๆ (คะ)

คำถาม	คำตอบ	คำตอบที่ละเอียด
<u>กริยาแสดงอาการ</u>		
(110) ก. แดงทั่วเราะ ยังง	ข.1) ทั่วเราะเสียงคัง มาก (คะ)	ข.2) เสียงคังมาก (คะ)
(111) ก. นิคอยากนังยังง	ข.1) อยากนังพับเพียบ (คะ)	ข.2) อยากพับเพียบ (คะ)
<u>กริยาแสดงทั้งอาการและ การเปลี่ยนแปลง</u>		
(112) ก. คุมเค็ดนังยังง	ข.1) เค็ดทีละโบ (คะ)	ข.2) ทีละโบ (คะ)
(113) ก. แมจะหันเนื้อ ยังง	ข.1) จะหันเป็นดิน ๆ (คะ)	ข.2) เป็นดิน ๆ (คะ) ข.3) -

ประโยค (106) และ (107) กริยาแสดงสภาพคือ สวย
และเป็น ส่วนประโยค (108) และ (109) กริยาแสดงการเปลี่ยนแปลงคือ
จม และแตก ประโยค (110) และ (111) กริยาแสดงอาการ คือ ทั่วเราะ
และนัง และประโยค (112) - (113) กริยาแสดงทั้งอาการและการเปลี่ยน-
แปลงคือ เค็ด และหัน ตามลำดับ

คำถาม (107) และ 109) ผู้ถามระบุบรรดลักษณะในปริบท
ที่เป็นการ เคยเกิดขึ้นแล้วอย่างน้อยก็หนึ่ง คือเคย (111) ระบุความปรารถนา
คือ อยาก และ (113) ระบุการยังไม่เกิดขึ้น คือ จะ ส่วนคำถามที่เหลือนอกนั้น
คือ (106) (108) และ (112) ไม่ไ้ระบุบรรดลักษณะในปริบทใดด้วย

เกณฑ์กำหนดการละกริยา

การละกริยาในคำตอบจะมีได้ 2 ลักษณะ คือ อาจละกริยาหรือละหน่วยกริยาได้ เช่นเดียวกับคำตอบของคำถามเพื่อให้ได้เนื้อความชนิดอื่น ๆ ที่โลกลาวมาแล้วทั้งหมด ดังนี้

ก. ละกริยาซึ่งมีมาในคำถาม ทั้งนี้โดยเกณฑ์กำหนด
(กท 5-9) ในหน้า 165 ขางตน

ตัวอย่างการละกริยาซึ่งมีมาในคำถาม ในคำตอบของคำถามชนิดนี้ เช่น ในตารางที่ 33 หน้า 177-178 คำตอบข้อ ข.2) ของคำถามทุกข้อ

ข. ละหน่วยกริยาซึ่งมีมาในคำถาม โดยเกณฑ์กำหนด
(กท 5-10) ในหน้า 166 คังกล่าวมาแล้ว

ตัวอย่างการละหน่วยกริยาซึ่งมีมาในคำถาม ในคำตอบของคำถามชนิดนี้ เช่น ในตารางที่ 33 หน้า 177-178 คำตอบข้อ ข.3) ของคำถามข้อ (107) (109) และ (111) เป็นต้น

5.2.3.8 การละกริยาในคำตอบของคำถามเพื่อให้ได้เนื้อความเกี่ยวกับเหตุผล

ตารางที่ 34 ตัวอย่างคำถามเพื่อให้ได้เนื้อความเกี่ยวกับเหตุผล

คำถาม	คำตอบ	คำตอบที่ละกริยา
<u>กริยาแสดงสภาพ</u>		
(114) ทำไมแดงถึงคือ	ข.1) แแดงคือเพราะแม่ตามใจ (คะ)	ข.2) (เพราะ) แม่ตามใจ (คะ)
(115) ทำไมนิดถึงอยากเก่ง	ข.1) นิดอยากเก่งเพราะเห็นพี่ ๆ เก่ง (คะ)	ข.2) (เพราะ) เห็นพี่ ๆ เก่ง (คะ) ข.3) อยาก เพราะเห็นพี่ ๆ เก่ง (คะ)

คำถาม	คำตอบ	คำตอบที่ละเอียด
<u>กริยาแสดงการเปลี่ยนแปลง</u>		
(116) ก. ทำไมถวยแกวถึงแตก	ข.1) ถวยแกวแตกเพราะแมววิ่งชน (คะ)	ข.2) (เพราะ) แมววิ่งชน (คะ)
(117) ก. ทำไมหลังคาถึงรั่วบอย	ข.1) รั้งคารั่วบอยเพราะสังกะสีผุ (คะ)	ข.2) (เพราะ) สังกะสีผุ (คะ) ข.3) บอย เพราะสังกะสีผุ (คะ)
<u>กริยาแสดงอาการ</u>		
(118) ก. ตุ่มรองไหทำไม	ข.1) ตุ่มรองไหเพราะพ็อต (คะ)	ข.2) (เพราะ) พ็อต (คะ)
(119) ก. ทำไมนิกอยากวิ่ง	ข.1) นิกอยากวิ่งเพราะอยากออกกำลัง (คะ)	ข.2) (เพราะ) อยากออกกำลัง (คะ) ข.3) อยาก เพราะอยากออกกำลัง (คะ)
<u>กริยาแสดงทั้งอาการและการเปลี่ยนแปลง</u>		
(120) ก. แดงชุกคินทำไม	ข.1) ชุกคินเพราะจะปลูกมะม่วง (คะ)	ข.2) (เพราะ) จะปลูกมะม่วง (คะ)
(121) ก. ตุ่มจะบั้งปลาทำไม	ข.1) จะบั้งปลาเพราะจะให้แมว (คะ)	ข.2) (เพราะ) จะให้แมว (คะ) ข.3) -

ประโยค (114) และ (115) กริยาแสดงสภาพ คือ คือ
 และ เก่ง ประโยค (116) และ (117) กริยาแสดงการเปลี่ยนแปลง คือ
แตก และ ริ้ว ประโยค (118) และ (119) กริยาแสดงอาการ คือ ร้องไห้
 และ วิ่ง ส่วนประโยค (120) และ (121) กริยาแสดงทั้งอาการและการ
 เปลี่ยนแปลง คือ ชุก และ ปิ้ง ตามลำดับ

คำถามที่ถามในประโยค (114) และ (115) คือ อะไร
 คำถามที่ถามในประโยค (116) และ (117) คือ ทำไม
 คำถามที่ถามในประโยค (118) และ (119) คือ อย่างไร
 คำถามที่ถามในประโยค (120) และ (121) คือ ทำไม
 คำถามที่ถามในประโยค (114) และ (115) คือ อะไร
 คำถามที่ถามในประโยค (116) และ (117) คือ ทำไม
 คำถามที่ถามในประโยค (118) และ (119) คือ อย่างไร
 คำถามที่ถามในประโยค (120) และ (121) คือ ทำไม

เกณฑ์กำหนดการละกริยา

การละกริยาในคำตอบของคำถามชนิดนี้ จะมีลักษณะเกี่ยวกับการละกริยาในคำตอบของคำถามเพื่อให้ได้เนื้อความ ทั้ง 7 ชนิด ดังได้กล่าวมาแล้วทั้งหมด นั่นคือ อาจจะมีการละได้ 2 ลักษณะ คือ ละกริยา หรือละหน่วยกริยา

ก. ละกริยาซึ่งมีมาในคำถาม โดยเกณฑ์กำหนด (กก 5-9) ในหน้า 165 ดังกล่าวมาแล้ว

ตัวอย่างการละกริยาซึ่งมีมาในคำถาม ในคำตอบของคำถามชนิดนี้ เช่น ในตารางที่ 34 หน้า 179-180 คำตอบข้อ ข.2) ของคำถามทุกข้อ

ข. ละหน่วยกริยาซึ่งมีมาในคำถาม ทั้งนี้โดยเกณฑ์กำหนด (กก 5-10) ในหน้า 166 ข้างต้น

ตัวอย่างการละหน่วยกริยาซึ่งมีมาในคำถาม ในคำตอบของคำถามชนิดนี้ เช่นในตารางที่ 34 หน้า 179-180 คำตอบข้อ ข.3) ของคำถามข้อ (115) (117) และ (119) เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป การละกริยาในคำตอบของคำถามเพื่อให้ได้เนื้อความทั้ง 8 ชนิดดังกล่าวแล้ว จะมีเกณฑ์กำหนดการละอย่างเดียวกัน นั่นคืออาจจะละกริยาในคำตอบไปได้ ทั้งนี้เพราะกริยาในคำตอบเป็นสาระที่กล่าวแล้วในคำถาม นอกจากนี้ประเด็นสำคัญที่ผู้ถามต้องการในคำตอบ คือเนื้อความต่าง ๆ ที่เป็นสาระใหม่ มิใช่กริยาซึ่งมีอยู่แล้วในคำถาม เมื่อผู้ตอบคิดว่ากริยาเป็นสาระที่ผู้ถามรู้อยู่แล้ว ก็อาจจะละไปได้ในคำตอบ ทั้งนี้ก็เพื่อจะช่วยให้การสื่อสารเป็นไปอย่างกระชับ และรวดเร็วยิ่งขึ้น

5.2.4 การละกริยาในคำตอบของคำถามเพื่อตรวจสอบความ

คำถามเพื่อตรวจสอบความ เป็นคำถามเพื่อตรวจสอบความที่ผู้ฟังได้ยิน แต่ไม่แน่ใจว่าที่ตนได้ยินนั้นถูกต้องหรือไม่ การถามเพื่อตรวจสอบความ อาจจะเป็นการถามเพื่อตรวจสอบแต่เพียงบางส่วนของข้อความ เฉพาะในส่วนที่ผู้ฟังได้ยินไม่ถนัด หรืออาจจะเป็นการถามเพื่อให้ทราบทั้งข้อความก็ได้ ถ้าผู้ฟังได้ยินไม่ถนัดทั้งข้อความ

ตารางที่ 35 ตัวอย่างคำถามเพื่อตรวจสอบแต่เพียงบางส่วนของข้อความและข้อความที่มาก่อน

ข้อความที่มาก่อน	คำถามเพื่อตรวจสอบความ
(122) ก. นิคเคยทำนาฬิกาแตก	ข. ใครเคยทำนาฬิกาแตกนะ
(123) ก. นำหก	ข. อะไรหกนะ
(124) ก. ตุ่มจะไปเชียงใหม่	ข. ตุ่มจะไปที่ไหนนะ

การถามเพื่อตรวจสอบแต่เพียงบางส่วนของข้อความ จะมีลักษณะคำถามเช่นเดียวกับคำถามเพื่อให้ได้เนื้อความต่าง ๆ ทั้ง 8 ชนิดดังกล่าวมาแล้ว ในข้อ 5.1.3 เช่น ข้อ (122) เป็นคำถามเพื่อตรวจสอบความเพื่อให้ได้เนื้อความเกี่ยวกับนามที่ทำกริยา ข้อ (123) เป็นคำถามเพื่อตรวจสอบความเพื่อให้ได้เนื้อความเกี่ยวกับนามที่ทรง-รับกริยา และข้อ (124) เป็นคำถามเพื่อตรวจสอบความเพื่อให้ได้เนื้อความเกี่ยวกับสถานที่

เมื่อลักษณะของคำถามเพื่อตรวจสอบแต่เพียงบางส่วนของข้อความ เป็น เช่นเดียวกับคำถามเพื่อให้ได้เนื้อความต่าง ๆ คำตอบของคำถามเพื่อตรวจสอบความจริง เป็นคำตอบที่จะมีลักษณะเดียวกับคำตอบของคำถามเพื่อให้ได้เนื้อความดังกล่าวแล้ว และการละกริยาในคำตอบของคำถามเพื่อตรวจสอบความก็จะมีลักษณะการละ เช่นเดียวกับกริยาในคำตอบของคำถามเพื่อให้ได้เนื้อความ นั่นคือ อาจจะละกริยาได้ หรืออาจจะละหน่วยกริยาได้ในกรณีที่หน่วยกริยานั้นเมื่อรรถลักษณะในบริบทที่อาจจะมีควมปฏิเสธขยายใครวมอยู่ด้วย เช่น คำตอบของคำถามเพื่อตรวจสอบความขอ (122) ข. ในตารางที่ 35 หน้า 182 อาจจะเป็นอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้ คือ

(125) นิค (คะ)

(126) นิคเคย (คะ)

ส่วนคำตอบของคำถามเพื่อตรวจสอบความขอ (123) ข. ในตารางเดียวกัน อาจจะเป็นดังนี้

(127) นำ (คะ)

และคำตอบของคำถามเพื่อตรวจสอบความขอ (124) ข. ในตารางที่กล่าว แลวนี้อาจจะเป็น

(128) เชียงใหม่ (คะ)

คำถามเพื่อตรวจสอบข้อความทั้งข้อความ อาจจะมีลักษณะคำถามเช่นเดียวกับคำถามเพื่อให้เลือกตอบรับหรือปฏิเสธ ซึ่งใช้หน่วยแสดงคำถาม หรือ หรืออาจจะมีลักษณะคำถาม เช่นเดียวกับคำถามเพื่อการยืนยัน

ตารางที่ 36 ตัวอย่างคำถามเพื่อตรวจสอบข้อความทั้งข้อความ และข้อความที่มาก่อน

ข้อความที่มาก่อน	คำถามเพื่อตรวจสอบข้อความทั้งข้อความ
(129) ก. คินสอหัก	ข. คินสอหักหรือ
(130) ก. หนอยจะไปเชียงใหม่	ข. หนอยจะไปเชียงใหม่ใช่ไหม

คำตอบของคำถามเพื่อตรวจสอบข้อความทั้งข้อความ จะมีลักษณะเดียวกับคำตอบรับของคำถาม เพื่อให้เลือกตอบรับหรือตอบปฏิเสธ ซึ่งมีหน่วยแสดงคำถาม หรือคำถาม เลือกใช้คำถามชนิดนี้ และจะมีลักษณะเดียวกับคำตอบรับของคำถามเพื่อการยืนยัน ถ้าผู้ถามเลือกใช้คำถามเพื่อการยืนยัน

การละกริยาในคำตอบของคำถามเพื่อตรวจสอบข้อความทั้งข้อความ จะมีลักษณะการละ เช่น เกี่ยวกับการละกริยาในคำถามที่ผู้ถามเลือกมาใช้เป็นคำถามเพื่อตรวจสอบข้อความ เช่น คำตอบของคำถามขอ (129) ข. ในตารางที่ 36 หน้า 183 อาจจะเป็นอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้ คือ

(131) ค่ะ

(132) ใช่ (ค่ะ)

และคำตอบของคำถามขอ (130) ข. ในตารางที่ 36 หน้า 183 อาจจะเป็นอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้ คือ

(133) ค่ะ

(134) ใช่ (ค่ะ)

(135) ค่ะ ใช่ (ค่ะ)

5.3 การละกริยาในประโยคที่สัมพันธ์กันในลักษณะการถาม¹

ประโยคที่สัมพันธ์กัน โดยที่เนื้อหาของประโยคหลัง จะเกี่ยวเนื่องกับเนื้อหาของประโยคหน้าในลักษณะที่เป็นคำถามนั้น เนื้อหาของประโยคหลังที่เป็นคำถาม จะเกี่ยวเนื่องกับเนื้อหาของประโยคหน้าในลักษณะที่เป็นคำถามชนิดต่าง ๆ ซึ่งได้แก่คำถามเพื่อให้เลือกตอบรับหรือตอบปฏิเสธ ที่มีหน่วยแสดงคำถาม หรือเปล่า คำถามเพื่อการยืนยันและคำถามเพื่อให้ได้เนื้อความ

5.3.1 การละกริยาในคำถามเพื่อให้เลือกตอบรับหรือตอบปฏิเสธ ซึ่งมีหน่วยแสดงคำถาม หรือเปล่า และการละกริยาในคำถามเพื่อการยืนยัน และประโยคที่มาก่อน

¹ดูคำอธิบายเรื่องประโยคที่สัมพันธ์กันในลักษณะการถามในบทที่ 3 หน้า 45.

ตารางที่ 37 ตัวอย่างประโยคที่สัมพันธ์กันในลักษณะที่เป็นคำถามเพื่อให้
เลือกตอบรับหรือตอบปฏิเสธ ซึ่งมีหน่วยแสดงคำถาม หรือเปล่า และประโยคที่
สัมพันธ์กันในลักษณะที่เป็นคำถามเพื่อการยืนยัน

ประโยคที่มาก่อน	คำถาม	คำถามที่ละกรณี
<u>กริยาแสดงสภาพ</u>		
(136) ก. เสื้อสวยทุกตัว	ข.1) กางเกงสวยสวย หรือเปล่า (คะ)	ข.2) กางเกงสวย หรือเปล่า (คะ)
	ค.1) กางเกงสวยสวย ใช่ไหม (คะ)	ค.2) กางเกงสวย ใช่ไหม (คะ)
(137) ก. นุ่นเคยค้อ	ข.1) นอยเคยค้อสวย หรือเปลาคะ	ข.2) นอยสวยหรือ เปลาคะ (คะ)
	ค.1) นอยเคยค้อสวย ใช่ไหม (คะ)	ค.2) นอยสวยใช่ไหม (คะ)
		ค.3) นอยเคยสวย ใช่ไหม (คะ)
<u>กริยาแสดงการเปลี่ยนแปลง</u>		
(138) ก. แก้วแตกหลาย ใบ	ข.1) จานแตกสวยหรือ เปลาคะ (คะ)	ข.2) จานสวยหรือ เปลาคะ (คะ)
	ค.1) จานแตกสวยใช่ ไหม (คะ)	ค.2) จานสวยใช่ไหม (คะ)
(139) ก. น้ำกำลังเดือด	ข.1) แกงกำลังเดือด สวยหรือเปลาคะ (คะ)	ข.2) แกงสวยหรือ เปลาคะ (คะ)
	ค.1) แกงกำลังเดือด สวยใช่ไหม (คะ)	ข.3) - ค.2) แกงสวยใช่ไหม (คะ) ค.3) -

ประโยชน์มาก่อน	คำถาม	คำถามที่ละกรับ
<p><u>กริยาแสดงอาการ</u></p> <p>(140) ก. คุ่มนอน</p> <p>(141) ก. เจ็บจะว้าง</p>	<p>ข.1) ต้วนอนควยหรือเปลา (คะ)</p> <p>ค.1) ต้วนอนควยไซ้ใหม่ (คะ)</p> <p>ข.1) จุ่มจะว้างควยหรือ เปลา (คะ)</p> <p>ค.1) จุ่มจะว้างควยไซ้ใหม่ (คะ)</p>	<p>ข.2) ต้วนควยหรือเปลา (คะ)</p> <p>ค.2) ต้วนควยไซ้ใหม่ (คะ)</p> <p>ข.2) จุ่มควยหรือเปลา (คะ)</p> <p>ข.3) -</p> <p>ค.2) จุ่มควยไซ้ใหม่ (คะ)</p> <p>ค.3) -</p>
<p><u>กริยาแสดงทั้งอาการและ การเปลี่ยนแปลง</u></p> <p>(142) ก. ตุ่มชุกคิน</p> <p>143) ก. เปี้ยกอยากช้อ จักรยาน</p>	<p>ข.1) เล็กชุกคินควยหรือ เปลา (คะ)</p> <p>ค.1) เล็กชุกคินควยไซ้ใหม่ (คะ)</p> <p>ข.1) ป้อมอยากช้อ จักรยานควยหรือ เปลา (คะ)</p> <p>ค.1) ป้อมอยากช้อจักร- ยานควยไซ้ใหม่ (คะ)</p>	<p>ข.2) เล็กควยหรือเปลา (คะ)</p> <p>ค.2) เล็กควยไซ้ใหม่ (คะ)</p> <p>ข.2) ป้อมควยหรือ เปลา (คะ)</p> <p>ข.3) ป้อมอยากควย หรือเปลา (คะ)</p> <p>ค.2) ป้อมควยไซ้ใหม่ (คะ)</p> <p>ค.3) ป้อมอยากควยไซ้ ใหม่ (คะ)</p>

(กท 5-11) หมายความว่า ประโยคที่สัมพันธ์กันในลักษณะการถาม คำถามซึ่งมีหน่วยแสดงคำถาม หรือเปล่า หรือ ใช่ไหม อาจจะสามารถทำได้ แต่มีข้อแม้ว่าจะต้องมี ควย อยู่ควยในคำถามนั้น

ตัวอย่างการละกริยาในประโยคที่สัมพันธ์กันในลักษณะการถาม เช่นนี้ เช่น ในตารางที่ 37 คำถามข้อ ข.2) และ ค.2) ของประโยคที่สัมพันธ์กันทุกข้อ

ข. ละหน่วยกริยา ในกรณีที่ประโยคที่สัมพันธ์กันนั้น ผู้พูดระบุ อรรถลักษณะในบริบทของกริยาไว้ควยในประโยคที่มาก่อน และอรรถลักษณะในบริบทนั้นเป็นอรรถลักษณะที่อาจจะมี ความปฏิเสธขยายได้ แต่ทั้งนี้จะต้องมีหน่วยแสดง ความร่วม คือ ควย อยู่ในคำถามควยเสมอ

การละหน่วยกริยาดังกล่าวนี้ จะเขียนเป็นเกณฑ์กำหนดได้ดังนี้

(กท 5-12) ก

นค

อป

ปฏิเสธ

— → $\left[\begin{array}{l} \text{อป} \\ \text{ปฏิเสธ} \end{array} \right] / \left\{ \begin{array}{l} \text{หรือเปล่า} \\ \text{ใช่ไหม} \end{array} \right\} / \text{ควย}$

(กท 5-12) หมายความว่า ประโยคที่สัมพันธ์กันในลักษณะการถาม คำถามซึ่งมีหน่วยแสดงคำถาม หรือเปล่า หรือ ใช่ไหม อาจจะสามารถละหน่วยกริยาได้ ถ้ากริยานั้นมีอรรถลักษณะในบริบทที่อาจจะมี ความปฏิเสธขยายได้ แต่มีข้อแม้ว่า จะต้อง มี ควย อยู่ควยในคำถามนั้น

ตัวอย่างการละหน่วยกริยาในประโยคที่สัมพันธ์กันในลักษณะการถาม เช่นนี้ เช่น ในตารางที่ 37 คำถามข้อ ข.3) และ ค.3) ของประโยคที่สัมพันธ์กัน ข้อ (137) และ (143)

5.3.2 การละกริยาในคำถามเพื่อให้ได้เนื้อความ

ตารางที่ 38 ตัวอย่างประโยคที่สัมพันธ์กันในลักษณะที่เป็นคำถามเพื่อให้ได้เนื้อความ และประโยคที่มาก่อน

ประโยคที่มาก่อน	คำถาม	คำถามที่ละกริยา
<u>กริยาสแสดงสภาพ</u>		
(144)ก. ของสดหลายอย่าง	ข.1) อะไรสดบ้าง(คะ)	ข.2) อะไรบ้าง(คะ)
(145)ก. นิดชอบวิมล	ข.1) ชอบตั้งแต่เมื่อไหร่(คะ)	ข.2) ตั้งแต่เมื่อไหร่(คะ)
(146)ก. ผักสดปรกหลายแห่ง	ข.1) สดปรกที่ไหนบ้าง(คะ)	ข.2) ที่ไหนบ้าง(คะ)
(147)ก. พันก่าสังยุ	ข.1) สีไหนก่าสังยุ(คะ)	ข.2) สีไหน(คะ)
(148)ก. กระเป๋านัก	ข.1) หนักกี่กิโล(คะ)	ข.2) หนักใจ(คะ)
(149)ก. กลองหนักมาก	ข.1) หนักมากเท่าไร(คะ)	ข.2) เท่าไร(คะ) ข.3) มากเท่าไร(คะ)
(150)ก. วกี้ด้อ	ข.1) ทำไมถึงด้อ(คะ)	ข.2) วกี้ด้อ(คะ)
(151)ก. ทุ่มอยากเก่ง	ข.1) ทำไมถึงอยากเก่ง(คะ)	ข.2) ทำไม(คะ) ข.3) ทำไมถึงอยาก(คะ)
<u>กริยาแสดงการเปลี่ยนแปลง</u>		
(152)ก. ของตกหลายอย่าง	ข.1) อะไรตกบ้าง(คะ)	ข.2) อะไรบ้าง(คะ)
(153)ก. จานแตกแล้ว	ข.1) แตกตั้งแต่เมื่อไหร่(คะ)	ข.2) ตั้งแต่เมื่อไหร่(คะ)
(154)ก. รถเคยคว่ำ	ข.1) เคยคว่ำที่ไหน(คะ)	ข.2) ที่ไหน(คะ) ข.3) เคยที่ไหน(คะ)

ประโยคที่มาก่อน	คำถาม	คำถามที่ละ
(155) ก. เลื้อย	ข.1) ตัวไหนเลื้อย (คะ)	ข.2) ตัวไหน (คะ)
(156) ก. เรือจมเกือบหมด	ข.1) จมกี่ลำ (คะ)	ข.2) กี่ลำ (คะ)
(157) ก. ต้นกุหลาบงอก	ข.1) งอกกี่ต้น (คะ)	ข.2) กี่ต้น (คะ)
(158) ก. หลังคาคงรั่ว	ข.1) ทำไมถึงรั่ว	ข.2) ทำไม (คะ)
<u>กริยาแสดงอาการ</u>		
(159) ก. เด็กกำลังวิ่ง- หลายคน	ข.1) ใครกำลังวิ่งบ้าง (คะ)	ข.2) ใครบ้าง (คะ)
(160) ก. นอนนอนแล้ว	ข.1) นอนตั้งแต่เมื่อไหร่ (คะ)	ข.2) ตั้งแต่เมื่อไหร่ (คะ)
(161) ก. ตื่นตื่นอยู่	ข.1) ตื่นที่ไหน (คะ)	ข.2) ที่ไหน (คะ)
(162) ก. จีวนอนชั้นบน	ข.1) นอนห้องไหน (คะ)	ข.2) ห้องไหน (คะ)
(163) ก. คอยคอยเดิน หลายรอบ	ข.1) คอยเดินกี่รอบ (คะ)	ข.2) กี่รอบ (คะ) ข.3) คอยกี่รอบ (คะ)
(164) ก. ปุ่มกระโดด	ข.1) ทำไมถึงกระโดด (คะ)	ข.2) ทำไม (คะ)
(165) ก. ตุ่มร้องไห้	ข.1) ทำไมถึงร้องไห้	ข.2) ทำไม (คะ)
<u>กริยาแสดงทั้งอาการและ การเปลี่ยนแปลง</u>		
(166) ก. เด็กกำลังกิน เงาะ	ข.1) ใครกำลังกินบ้าง (คะ)	ข.2) ใครบ้าง (คะ)
(167) ก. แม่นั่งขนมหลาย อย่าง	ข.1) นั่งขนมอะไรบ้าง (คะ)	ข.2) อะไรบ้าง (คะ)

ประโยคที่มาก่อน	คำถาม	คำถามที่จะคง
(168) ก. <u>ต๋อ</u> <u>ขำ</u> <u>คั้ง</u> <u>ไทร</u>	ข.1) <u>อ</u> <u>ขำ</u> <u>คั้ง</u> <u>ไทร</u> (คะ)	ข.2) <u>คั้ง</u> <u>ไทร</u> (คะ) ข.3) <u>อ</u> <u>ขำ</u> <u>คั้ง</u> <u>ไทร</u> (คะ)
(169) ก. <u>เพ็ญ</u> <u>ชื้อ</u> <u>กระ</u> <u>เป่า</u> <u>แล้ว</u>	ข.1) <u>ชื้อ</u> <u>ที่</u> <u>ไหน</u> (คะ)	ข.2) <u>ที่</u> <u>ไหน</u> (คะ)
(170) ก. <u>พร</u> <u>กิน</u> <u>มะ</u> <u>ม่วง</u>	ข.1) <u>กิน</u> <u>ลูก</u> <u>ไหน</u> (คะ)	ข.2) <u>ลูก</u> <u>ไหน</u> (คะ)
(171) ก. <u>แดง</u> <u>จะ</u> <u>ชาย</u> <u>ไร</u>	ข.1) <u>จะ</u> <u>ชาย</u> <u>ไทร</u> (คะ)	ข.2) <u>ไทร</u> (คะ)
(172) ก. <u>น้อย</u> <u>กิน</u> <u>พุ</u> <u>ทรา</u> <u>หลาย</u> <u>ลูก</u>	ข.1) <u>กิน</u> <u>ที่</u> <u>ลูก</u> (คะ)	ข.2) <u>ที่</u> <u>ลูก</u> (คะ)
(173) ก. <u>ใหญ่</u> <u>จะ</u> <u>หัน</u> <u>เนื้อ</u>	ข.1) <u>จะ</u> <u>หัน</u> <u>กิ้ง</u> <u>งิน</u> (คะ)	ข.2) <u>กิ้ง</u> <u>งิน</u> (คะ)
(174) ก. <u>แอ</u> <u>บั้ง</u> <u>ปลา</u> <u>หลาย</u> <u>ตัว</u>	ข.1) <u>บั้ง</u> <u>ทำไม</u> (คะ)	ข.2) <u>ทำไม</u> (คะ)

ประโยค (144) - (151) กริยาแสดงสภาพ คือ สค ขอม สกปรก
ญ หนัก ดื้อ และ แกง ประโยค (152) - (158) กริยาแสดงการเปลี่ยนแปลง คือ ตก แตก คว่ำ หกล จม งอก และ ร่ว ประโยค (159) -
(165) กริยาแสดงอาการ คือ วัง นอน เคิน กระโดด และ ร้องไห้ และ
ประโยค (166) - (174) กริยาแสดงทั้งอาการและการเปลี่ยนแปลง คือ กิน
บั้ง ชื้อ ชาย หัน และ บั้ง

ประโยค (147) (149) (151) (153) (154) (158)
 (159) (160) (161) (163) (166) (168) (169) (171) และ
 (173) ผู้พูดระบุวลีในบริบทของกริยาไวคย คือ (147) (159)
 และ (166) ระบุการกำลังดำเนินอยู่ คือ กำลัง (149) ระบุปริมาณ คือ มาก
 (151) และ (168) ระบุความปรารถนา คือ อยาก (153) (160) และ
 (169) ระบุการเกิดขึ้นแล้ว คือ แล้ว (154) และ (163) ระบุการเกิดขึ้นแล้ว
 อย่างน้อยก็หนึ่ง คือ เคย (158) ระบุการคาดคะเน คือ คง (161) ระบุ
 การต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน คือ อยู่ และ (171) และ (173) ระบุการยังไม่
 เกิดขึ้น คือ จะ

คำถามเพื่อให้ได้เนื้อความในประโยคที่สัมพันธ์กันในลักษณะนี้ เป็นคำถาม
 เพื่อให้ได้เนื้อความต่างๆ คือ เนื้อความเกี่ยวกับนามที่ทำกริยา เช่น คำถาม
 (159) ข. และ (166) ข. เนื้อความเกี่ยวกับนามที่ทรง-รับกริยา เช่น (144) ข.
 (152) ข. และ (167) ข. เนื้อความเกี่ยวกับเวลา เช่น (145) ข. (153) ข.
 (160) ข. และ (168) ข. เนื้อความเกี่ยวกับสถานที่ เช่น (146) ข.
 (154) ข. (161) ข. และ (169) ข. เนื้อความเกี่ยวกับการเลือก เช่น
 (147) ข. (155) ข. (162) ข. และ (170) ข. เนื้อความเกี่ยวกับจำนวน
 เช่น (148) ข. (149) ข. (156) ข. (157) ข. (163) ข. (171) ข.
 (172) ข. และ (173) ข. เนื้อความเกี่ยวกับเหตุผล เช่น (150) ข.
 (151) ข. (158) ข. (164) ข. (165) ข. และ (174) ข.

เกณฑ์กำหนดการละกริยา

การละกริยาในประโยคคำถามเหล่านี้ ที่สัมพันธ์กับประโยคที่มาก่อน อาจจะมีได้ 2 ลักษณะ คือ

ก. ละกริยา การละกริยาดังกล่าวนี้ จะเขียนเป็นเกณฑ์กำหนดได้

ดังนี้

(กท 5-13) ก

นค - -> ๑ / คำถามเพื่อให้ได้เนื้อความ

(กท 5-13) หมายความว่า ประโยคที่สัมพันธ์กันในลักษณะการถาม คำถามซึ่งเป็นคำถามเพื่อให้ได้เนื้อความ อาจจะละกริยาได้

ตัวอย่างการละกริยาในประโยคที่สัมพันธ์กันในลักษณะการถาม เช่นนี้ เช่น ในตารางที่ 38 คำถามขอ ข.2 ของประโยคที่สัมพันธ์กันทุกข้อ

ข. ละหน่วยกริยา ในกรณีที่ประโยคที่สัมพันธ์กันนั้น ผู้พูดระบุอรรถลักษณะในบริบทของกริยาไว้ควยในประโยคที่มาก่อน และอรรถลักษณะในบริบทนั้น เป็นอรรถลักษณะที่อาจจะมี ความปฏิเสธขยายได้ การละหน่วยกริยาดังกล่าวนี จะเขียนเป็นเกณฑ์กำหนดได้ดังนี้

(กท 5-14) ก

นค - -> ๑ป

๑ป / คำถามเพื่อให้ได้เนื้อความ
ปฏิเสธ

(กท 5-14) หมายความว่า ประโยคที่สัมพันธ์กันในลักษณะการถาม คำถามซึ่งเป็นคำถามเพื่อให้ได้เนื้อความ อาจจะละหน่วยกริยาได้ ถ้ากริยานั้น มีอรรถลักษณะในบริบทที่อาจจะมี ความปฏิเสธขยายได้

ตัวอย่างการละหน่วยกริยาในประโยคที่สัมพันธ์กันในลักษณะการถาม เช่นนี้ เช่น ในตารางที่ 38 คำถามขอ ข.3 ของประโยคสัมพันธ์ขอ (149) (151) (154) (163) และ (168)

การละกริยาในคำถามเพื่อให้ได้เนื้อความดังกล่าวแล้วนี้ ที่เกิดขึ้นได้ อาจเป็นเพราะประเด็นสำคัญที่ผู้ถามต้องการถามผู้ตอบ ก็คือ เนื้อความต่าง ๆ ทั้ง 8 ชนิดของคำถามเหล่านี้ ส่วนกริยานั้นเป็นสาระที่กล่าวแล้ว เพราะกล่าวแล้วในประโยคที่มาก่อน จึงอาจจะละไปได้ นอกจากในกรณีที่ผู้ถามต้องการจะ ให้ความสำคัญแก่กริยา ก็จะไม่ละกริยา

กล่าวโดยสรุป การละกริยาในประโยคที่สัมพันธ์กันทั้ง 3 ลักษณะ ดังกล่าวมาแล้วนี้ จะเกิดขึ้นได้ในกรณีที่มีประโยคที่มาสัมพันธ์กันเหล่านี้ มีกริยาเดียวกัน กริยาหน่วยหนึ่งจะมีลักษณะเป็นสาระกล่าวแล้ว และกริยาหน่วยนี้มักจะละไปได้ การละกริยาดังกล่าวแล้วนี้ เป็นการละที่อาจจะเกิดขึ้นหรือไม่เกิดก็ได้ แต่โดยปกติแล้วเพื่อให้การสื่อสารเป็นไปอย่างรวดเร็ว และคล่องตัว ผู้พูดก็มักจะละกริยาไป นอกจากในกรณีที่มีผู้คัดค้านการจะให้ความสำคัญแก่กริยา และเพื่อให้เกิดความชัดเจนในการสื่อสาร ก็จะไม่ละกริยา

ในบางกรณีข้อจำกัดของภาษาจะบังคับให้ จะจำกัดการละกริยา เช่น ในคำตอบรับของคำถามซึ่งมีหน่วยแสดงคำถามใหม่ หรือเปล่า และหรือยัง ที่ในคำถามไม่ได้ระบุบรรดลักษณะในบริบทของกริยา ก็จะไม่เกิดการละกริยา เป็นต้น

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย